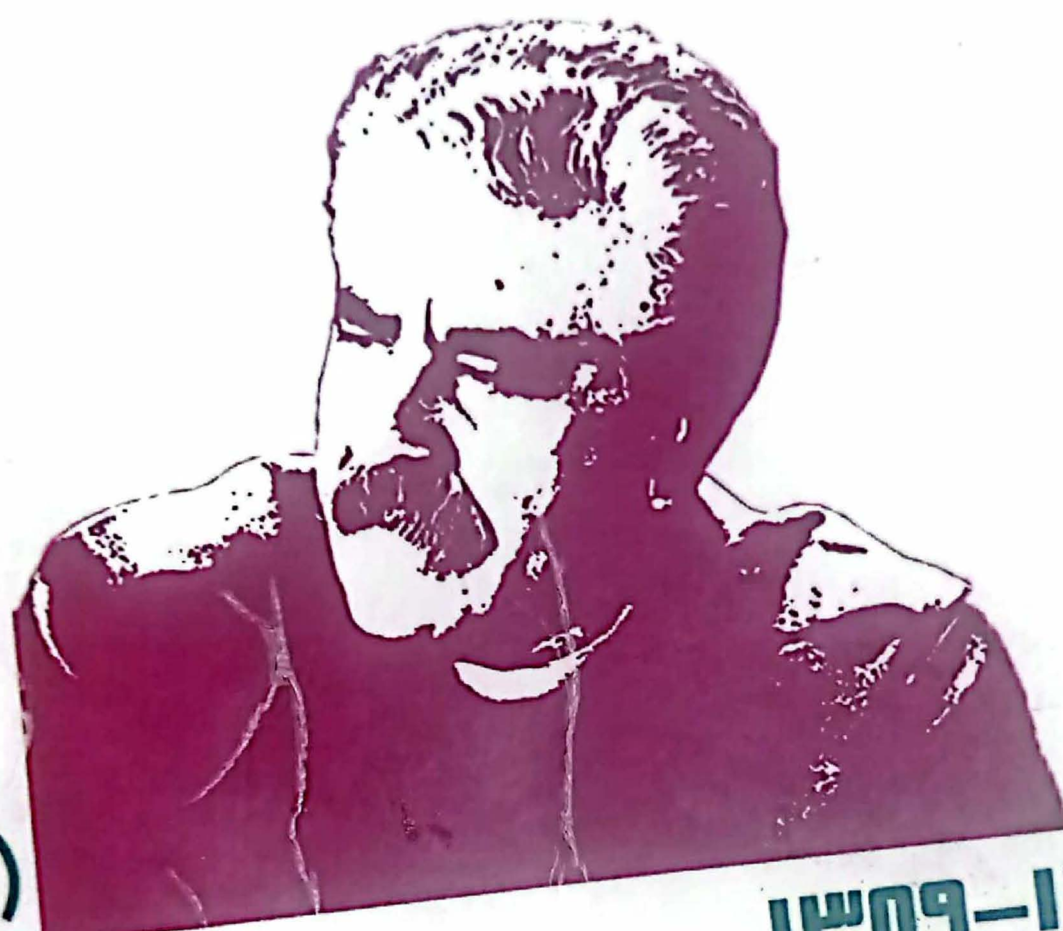
انتشارات علمی کالج
College Scientific Publications

(ئاسۆ)

۱۳۹۱-۱۳۸۹

نەورۆز

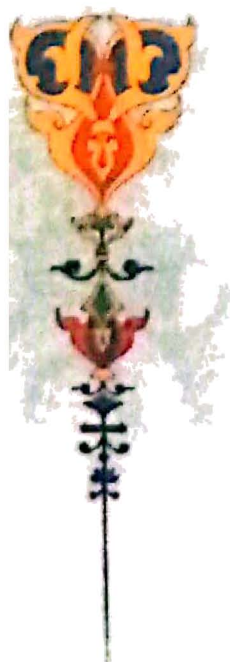
محەممەدسەعید نەجارى

نەورۆز

محەمەدسەعید نەجاری

(ئاسۆ)

سرشناسه	:	نجاری، محمدسعید، ۱۳۳۵ -
عنوان و نام پدیدآور	:	نوروز/ شاعر محمد سعید نجاری(ئاسو).
مشخصات نشر	:	سنندج: انتشارات علمی کالج، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۲۲۴ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۰۰۳-۴۵-۸
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
موضوع	:	شعر کردی -- قرن ۱۴
موضوع	:	th century۲۰Kurdish poetry --
موضوع	:	شعر فارسی-- قرن ۱۴
موضوع	:	th century۲۰Persian poetry --
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۵ ۳ن/۸۴۳م۳۲۵۶PIR
رده بندی دیویی	:	۸فا۲۱/۹
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۲۲۴۸۱۷۵

ناوی کتێب: نەورۆز

نووسینی: محەممەدسەعید نەججاری (ئاسۆ)

ناوەندی چاپ و بڵاوکردنەوەی زانستی کالێج

بەڕێوەبەر: کەیوومەرس کەرباسی

ڕازاندنەوەی لاپەڕەکان: شاهۆ ئەحمەدیان

ساڵی چاپ: یەکەم- ۱۳۹۵

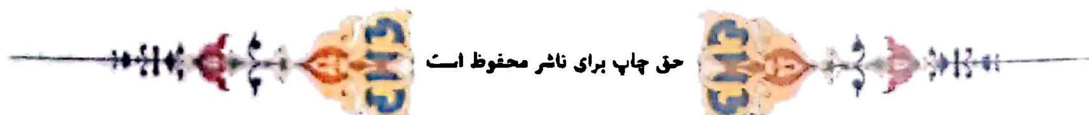
ئەژمار: ۱۰۰۰ بەرگ

نرخ: ۱۲۰۰۰ تمەن

مرکز پخش: سنندج، سه راه ادب، مجتمع تجاری کردستان،طبقه دوم، واحد ۲۲۳

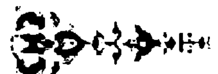
انتشارات علمی کالج

تلفن: ۰۸۷۳۳۲۲۹۹۶۸ - ۰۹۱۸۸۷۱۰۷۲۱

پێرست

بەیانی زرێوار ١٢
بازنشەست ١٤
پەیام ١٥
ئیمەیل ١٦
هەوای ئاشنا ١٧
یاسا ١٨
خەرابی خەراباتی ئەوین ١٩
نەچووە بچێ ٢٠
لە کەرکووک ٢١
مباز ٢٢
بۆ چاوکاڵێکی سلێمانی ٢٣
میوان ٢٤
شوعلە ٢٥
پێڵێنان ٢٦
ئالا ٢٧
پەیغام ٢٨
بەرەو کوێستان ٣٠
گلەیی ٣١
ژانویە ٣٢
نۆزدەی گوڵان ٣٣
بهار ٣٤
حەوشە ٣٥
تینی عەشق و گەل ٣٦
شوێنی پێی یاران ٣٧
داوەتی هێمن ٣٨
وفاداران ٣٩
لە گورستان ڕۆژی جەژن ٤٠

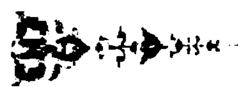

ئەوین و فەلسەفە و ئیمان ٤١
نامە ٤٢
غەم مەخۆ ٤٣
خۆشەویستی ٤٤
بۆ گزیژەی سولەیمانی ٤٥
بۆ مامۆستا هێدی ٤٦
بۆ چاومەستێ ٤٧
افسوس ٤٨
وەرگێڕاو لە ناسرخوسرەو ٤٩
چوارینە ٥٠
یادی پەشمین ٥١
بۆ گوڵی لاولاوەکەم ٥٢
سۆز ٥٣
خاڵە ٥٤
بۆ چاوکاڵەکەی بانگ ٥٥
بۆ لاقە دەوڵەتیەکەی مامۆستا کەماڵ ٥٦
چاوبڕکێ ٥٧
لێم گەڕێ ٥٨
ڕەشەسەمەر ٥٩
دوایین وتەی دایە ٦٠
ئارەزوو ٦٧
بەرەو هەورامان ٦٨
هەور ٧٢
هەڵوێست ٧٣
دەواری عەشق ٧٤
غەزەلی کەسنەکردوو ٧٥
شینی ڕێبەر ٧٦
بۆ مورتەزایی٧٧داری بێسەدا ٧٨

ئەنیستیتۆی درۆ ٧٩
بۆ کیژێکی هەورامی ٨٠
شریتی ئاوەژوو ٨٢
دوو بەیتی ٨٣
ئەوینی نهێنی ٨٤
دەگوزەری ٨٥
غەزەلی هیچ ٨٦
پرسیار ٨٧
باوەفایی بۆ نییە؟ ٨٨
بۆ شایەری چاوەکانت ٨٩
خێلی بفە ٩٠
کوڕوکاڵ ٩١
گوڵی خەزانی ٩٢
هەتا عاشق نەبی ٩٣
دەبیرستانە تاقانەکەی بۆکان ٩٤
سالگەرد ٩٧
بۆکان ٩٨
فڕۆکەخانەی میهرئاباد ٩٩
اندیشە ١٠٠
عیشقی سەرەڕێ ١٠١
شبی با او ١٠٢
گێژاو ١٠٣
کەسی ئاسۆ ١٠٤
بۆ دوو نەتەوە ١٠٥
زیندانی دووکەڵ ١٠٦
پاییز ١٠٨
سەفەرێکی بێ کۆتایی ١٠٩
سێبەری شیعری ئەوین ١١٢

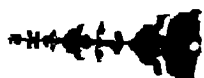
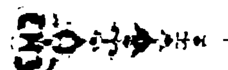

بێ تو... ١١٣
نەورۆزی شەپاوی.. ١١٥
بۆ قەلادزێ.. ١١٦
گلپرست.. ١١٧
شوعلەی ناز... ١١٨
بێسیمی دل... ١١٩
راز پنهان.. ١٢٠
پەیرەوی گۆران.. ١٢١
لە بیارە.. ١٢٢
بۆ دیوارە رووخاوەکەی مەولەوی.. ١٢٣
کێشەی دەروون... ١٢٤
تەماشای خەس.. ١٢٥
گریانی بەکول... ١٢٦
لە دوورەوە مالاوایی... ١٢٧
ئومید.. ١٢٩
خال... ١٣٠
قەرار.. ١٣١
امید... ١٣٢
حەسرەت... ١٣٣
پەیامنێران.. ١٣٤
سجیل... ١٣٥
لە سەر چۆم.. ١٣٦
مستی عشق.. ١٣٧
پاتەخت... ١٣٨
بۆ کێوی شایمەردان.. ١٣٩
لەیلا... ١٤٠
بۆ پەیکەرەی شەهریار... ١٤١
لە وان.. ١٤٢

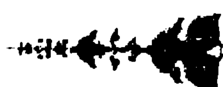
خاکی باشوور..................................... ١٤٣
غوربەت..................................... ١٤٤
مەرحەبای سیگنالی..................................... ١٤٥
لە بەر قەلای ئامێد..................................... ١٤٦
پێت وایە ئاوا چا دەکەی..................................... ١٤٧
هەدیە..................................... ١٤٨
مەرتەبەی ئەفلاکی..................................... ١٤٩
تشنەی جام..................................... ١٥٠
هەندەسەی ئەوین..................................... ١٥١
سووکباری..................................... ١٥٢
دەردی نەبوون..................................... ١٥٣
ئاهەنگی خاک..................................... ١٥٤
بێ دەستەلاتی..................................... ١٥٥
ئاو ڕژیی نایەتەوە..................................... ١٥٦
ڕۆمانی خەزان..................................... ١٥٧
بابەگەورە..................................... ١٥٨
روزە..................................... ١٥٩
پیر عشق..................................... ١٦٠
فکر پروین..................................... ١٦١
مەیخانەی مەسیح..................................... ١٦٢
مەگەر نەتکوت..................................... ١٦٣
دەزووی کۆلارە..................................... ١٦٤
سەوزەدار..................................... ١٦٥
دەرفەت..................................... ١٦٦
ئاوابوونی عیشق..................................... ١٦٨
ژن..................................... ١٦٩
چەپکەڕی گەردوون..................................... ١٧٠
رازی بێ پەردە..................................... ١٧١

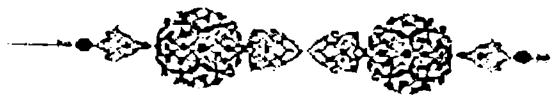

غەریبی نیشتمان.. ١٧٣
حەسرەتی رابردوو.. ١٧٤
هوای هجرت.. ١٧٥
غروب دلداری.. ١٧٦
مژدە.. ١٧٧
شیعری پتەو.. ١٧٨
کرمی خۆیی... ١٧٩
سالیادی موقبیل... ١٨٠
عیشقی پیری.. ١٨١
زمانی گول.. ١٨٢
لۆتکەی غەزەل.. ١٨٣
هەمیسان پووشپەر.. ١٨٤
خەون.. ١٨٥
خۆزگە بێ بە بێبال... ١٨٦
لە خانەباغی عەزیز ئەمیری... ١٨٧
دلبەریکی شێتە دونیا.. ١٨٨
خەتی سەر روومەت... ١٨٩
پیرە تاران... ١٩٠
بۆ حوسەینی مامۆستەمی.. ١٩١
ناهومێدی... ١٩٣
لە سەر گلکۆی بابە.. ١٩٤
نامە... ١٩٥
حەڤدەهەمین فستیوالی گەلاویژ.. ١٩٦
زستان مو... ١٩٧
هەستی شاعیری... ١٩٨
بۆ ئەردۆغان... ١٩٩
سەفەر و زەرەر.. ٢٠٠
مێرگی خاشخاشە.. ٢٠١

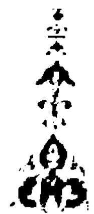
پیری و مەعرەکەگیری........ ٢٠٢
جۆزەردان........ ٢٠٣
تۆ مامۆستای منی........ ٢٠٤
ئەختەری پورشپەڕ........ ٢٠٥
پلار........ ٢٠٦
لە حەوشەی سەعدیە........ ٢٠٧
لە حافزیە........ ٢٠٨
در شیراز در اندوه حلبچه........ ٢٠٩
زڕبرا........ ٢١٠
یادی یەڵدا........ ٢١١
دیدار........ ٢١٢
مەودا........ ٢١٣
چاوپشکوتن........ ٢١٤
بۆنی بەهار........ ٢١٥
راه و رسم عشق........ ٢١٦
سۆنامی ئەوین........ ٢١٧
نەکەم چ بکەم؟........ ٢١٨
بۆ کاک «دیار»ی نەوەم........ ٢١٩

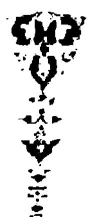

بەیانی زرێوار

کــــە جریوانـــــدی مـــەلی بەربـــەیان
مانـــــگ نرایـــــە تـــاقی ئاســــمان
زرێـــــوار وەک کیـــــژێ تـــــەرپۆش
مانگەشـــــەوی گرتبـــــووە کـــۆش
ئەســــــتێران پێدەکـــــەنین گشـــــت
بـــە پشــت پشــتی قـــامکی سورروشــت
بــــــەیان بـــــە پێکەنینـــــــەوە
گشــــــت ئەســــــتێرەی چنینـــــەوە
چـــاوم لێڵـــــە و خـــــەواڵووی شـــــەو
مەســـــتی شـــیعر و تامـــەزرۆی خـــەو
هــــــەر وەک ســــــانیەبژێری ســـــەعات
دەگـــــەڕا و زرێـــــوار کـــــش و مـــــات
نـــە هـــــاژەی بـــــا، نـــــە فرتـــــەی ڕەگ
مەگـــەر ســـرتە و خورتـــەی چـــەن ســـەگ
جارجـــــار خشـــــەی پێـــــی ڕێبوارێـــــک
کـــە بـــۆ خـــۆی دەڕوا پـــەی کارێـــک
لـــــە نێـــــو چـــادری گلـــەیی و نـــاز
چـــــار نـــــابینێ، پـــــڕن لـــــە ڕاز
مـــــن نـــــەبێ ئـــــاوا بێـــــدارم
مەســـــــتی جـــــوانی زرێـــــوارم

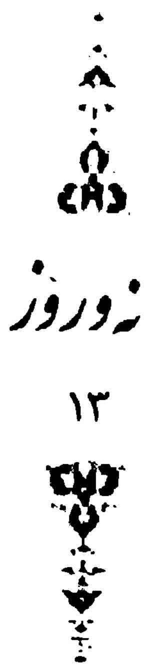

نەورۆز

هاوالآن پاکی کڕ خەون

ماندووی سەیری مانگەشەون

هیچ کەس بە خەبەر شک نابەم

تا وڵات ڕوون دەبێ کەمکەم

مەلا لە منارەی مزگەوتان

ئەڵڵا و وەڵڵای خۆی نەفەوتان

پڕ بە چوارگۆشەی مەریوان

بە دەنگی ناخۆش دەیقریوان

مەلان دەستیان کرد بە جریوە

مەلاش وسکوت بوون لە قریوە

ئەستێران ورشەیان نەما

دەتکوت ون بوون لە نێو تەما

هەرچی شوێنەواری جوانین

بەندی چارشێوی بەیانین

ڕاستی! هەر ئەم پارک و ئاوەن؟

جێژوانی موسلیح و چاوەن؟

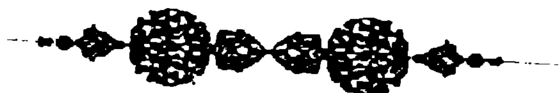
بۆیە بەم سوبحەی جۆزەردان

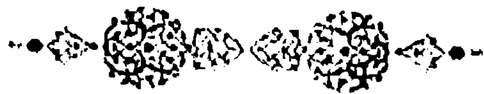
ئا لەم کاتەی بەیانبەردان

لەرزی شیعرێ گرتمی لە خۆ

تا هەتاو هەڵهات لە «ئاسۆ»

مەریوان، زرێوار، ٨٩/٩/٦

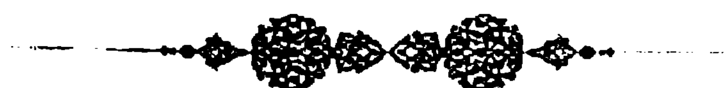

بازنشەست

لەو هەموو یارانە، ئێستا تاقە یەکیان دیار نییە
دۆست و یاری ئەم زەمانەش، تاقە یەکیان یار نییە
کوانێ ئەو یارەی کە ئاوێزانی بووم ترسام شەوێ
پێی کوتم: لە منت کەوێ! پەلکەن! مەترسێ مار نییە
عاشقیش زۆرن بەڵام عەشق و ئەوین بۆتە هەوەس
دڵ هەمووی بەسوێن کەچی هیچ دڵبەرێ دڵدار نییە
هەر دەڵەی دونیا هەواری کۆنە جێی بێری چەلەنگ
رانەمەڕ خەوتوون دەنا هاوین دەمی کۆچبار نییە
ماڵی چاوت ئاوەدان، ڕێگای بەرەو کۆشکی دڵە
گەرچی ماڵی دڵ وەهاش ڕووخاوە، جێی بۆ یار نییە
پێت لە سەر چاوم ئەگەر دووبارە ئاشتت بێتەوە
ماڵی دڵ ئی خۆتە قوربان، جێگەپێی ئەغیار نییە
هێندە گریاوم مژۆڵم وا تەڕ و جووت‌جووت بووە
پێی لە سەر دانێ مەترسێ چاوەکەم بزمار نییە
شیعری من ئاوێنەیە خۆی تیا دەبینی دەم بە دەم
گەرچی خودبینی خراپە، بۆ ئەویندار عار نییە
گەر کرێکارت دەوێ بۆ دەرکەوانی ماڵەکەت
بازنشەستە ئێستە «ئاسۆ» کەس وەک ئەو بێکار نییە

نەورۆز
١٤

کانی‌شێتە، بەهاری ٨٩

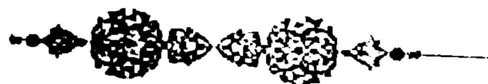

پەیام

خۆزگــە بــەو لاوە نیگــای تووڵەنــەمامێکی هەیــە
جاربــەجار نووکەیــەک و کورتەپــەیامێکی هەیــە
خۆزگــە بــەو چــاوە ئەگــەر مەنزڵەکــەی مــاڵی دڵــە
لــە هــەموو شــێوەیەکی گوفــت و کــەلامێکی هەیــە
هەڵیگێڕێتــەوە لێــت، مــەیلی شــەڕی وا لــە ســەرا
کــە بــە نــاز ڕوانــی، ئــەوا مــەیلی ســەلامێکی هەیــە
سوبحی سەردەشتە، تەماشای گوڵ و گوڵزاری ڕوخی
وەک ترێــی بانــە، ڕەشــی زولفــی چ شــامێکی هەیــە
لابــە ســۆفی! دە مــەڵێ بــادە حــەرامن لــە بــەهار!
تــۆ کــە نــەتخواردووە چــووزانی چ تــامێکی هەیــە!
ڕیشــی وشــک و دڵــی تــەڕ ڕێگەکــەیان دوورە لــە یــەک
بارەگــای عەشــق و خــودا تاقــە شــەقامێکی هەیــە
لێــی گــەڕێ ســێوی درەختــی قــەدی یــار بۆنخــۆش بــێ
چونکــە هــەر میوەیــەکیش دەور و ئــەییامێکی هەیــە
تۆ کە پێت وایە منی شاعیری ڕووت عاشقی ڕووم؟
پیر کە عاشق بوو، عەجەب حوسنیخیتامێکی هەیە
سەیرە پێت «ئاسۆ» بە پیریش کچی نێو شیعری دەوێ؟
دیــارە هــەر مەریەمــەیێ عیســیکــەلامێکی هەیــە

بۆکان ، ٨٩/٤/٩

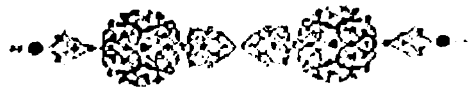

ئیمەیل

کێ پێی کوتی ئەم شارە بەجێبێڵە سەفەر کە!؟
خۆت لەو هەموو زنجیر و پەت و دارە بەدەر کە!
ئاخر گوڵەکەم! ئێمە هەموو شێتی وڵاتین
شێت نابێ کە زنجیری درێژتر بێ لە دەرکە
بۆ کێ دەگەڕێی؟ کێت لە دڵا داوە حەشارە!
لەو شارە بە جێی مانتۆیە ڕەش، سووری لەبەر کە
بۆ ئەو جل و لیباسە لە خوێن سوورترە ڕەنگی؟
تۆ، وەرزی گوڵان جارێ لە ئەم خاکە گوزەر کە
سەرپاکی لە سەر خوێنی شەهیدان گوڵی سوورە!
مەردانە وەرە و لەم سەفەرەی سەرفەنەزەر کە!
ئێستا کە دەرۆی باشە بڕۆ خوات لە پەنا بێ
ئەمما گوڵەکەم فەلسەفەی ئەم شیعرە لە بەر کە
خاکت کە نەبێ، وەک یەکە ئازادی و ئەسارەت
بۆو میللەتە قوڕ زۆر کەمە، تۆ لەچکە لە سەر کە
پێت وایە کە وا لەوبەری ئاو داییمە جەژنە!
نا! وانییە، کەم خۆت بە خەیاڵ تووشی خەتەر کە
لەم کۆنە جێیانە ئەگەر تووش نەختێ وەفا بووی
ئیمەیلێ بنێرە و وەرە «ئاسۆ»ش بەخەبەر کە

بۆکان ، ٨٩/٩/٣٠

هەوای ئاشنا

شیعر و عەشقی من بە دەنگی ئاشنای دڵ گوڵ دەکەن

هەر وەکوو قومری خەیاڵی دار و نەغمە و چڵ دەکەن

ئەم کەژ و کێو و چەم و ڕۆبارە پاکی ئاشنان

دەنگ و ڕەنگ و دار و بەردی باسی عەشق و دڵ دەکەن

هەرکەسێ عاشق نەبێ بێهۆیە مەستی بادە بێ

عەشق و مەستی پیاو لە دەردی گەورەکان غافڵ دەکەن

ئەو کەسانەی ئاشنای شیعری بەهاری و عاشقین

هەر ئەوانەن سەیری سیروان و سەراوی بڵ دەکەن

باسی دەردی گەل مەکە، دۆستانی من دەردئاشنان

بۆ بنی پێی دوژمنی گەل کاری سەد پێکوڵ دەکەن

ئۆف لە دەست ئەو چاوە نەرمانەی کە وا ڕاوچی دڵن

سەد حەج و نوێژت بە چاوقرتاندنێ باتڵ دەکەن

عەشق و شیعر و مۆسیقە و مەی، چوار براڵەی غیرەتین

مەجلیسی یارانی یەکڕەنگت تەواو کامڵ دەکەن

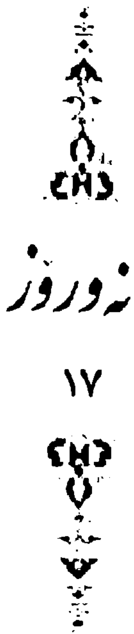
کێ لە دونیا بێخەبەر بێ و لا لە کەس ناکاتەوە

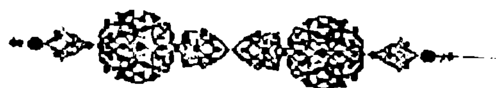
هەر کە مەستی کرد تەماشای ڕێ و ڕچەی عاقڵ دەکەن

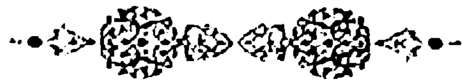
داندانەی شیعری «ئاسۆ» وەک پەرەندەی لانەواز

دەچنە نێو خوێنی دڵی هاوڕێ و لەوێ مەنزڵ دەکەن

ترکاشە ، ۸۸/۱۰/۲۵

یاسا

ئەوی قانوونی جەنگەڵ بێ بە یاسای گەل دەبەن نێوی

ئەگەر وابێ هەزار خۆزگەم بە ڕێورەسمی کەژ و کێوی

وەها ئاڵۆزە دەوران و تەرازوو سوست و لاسەنگە

چەقۆ تیمارکەری زامە و دەبێش تەبزێوێ دوو لێوی

ئەوەی وەک مس لە ژەنگا زەرد بووە، لای گەل دەڵێ زێڕم

بە ناچاری بە فافۆنیش دەڵێ نا کاکە تۆ زێوی

لە جەنگەڵ شێر لە برسانا پەراسووی یەک بە یەک دیارە

لە سەر بەرماڵی مزگەوتیش بە کلکی شەن دەکا ڕێوی

ئەتۆ مەجبووری ڕێ و ڕەسمێکی نووسراوی لەوەو پێشی

بە دەستی خۆت نەنووسراوە کەچی مەحکوومی! تەپپێوی

مەگەر دەستی ئەوین فریات کەوێ لەم ژینە گێژاوە

دەنا تۆ ئەو فریشتەی وا ئەسیری پەنجەکەی دێوی

ئەوین تامی تەمەنمانە، ئەوین هێزی بەدەنمانە

حەقیقەت یا مەجازی، هەر ئەوە زۆر دوورە لە دزێوی

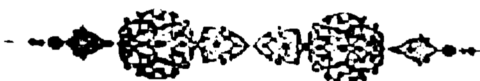
وەرە تۆ ڕابەری ئەم ڕێگەیەم بە، سەختە ئەم ژینە

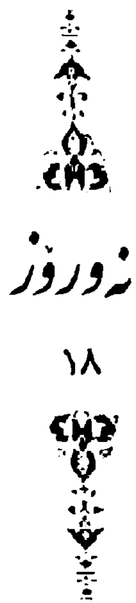
دەسی نەرمی ئەوین لەم عەسرەدا گشت بوونەتە کێوی

ئەوینی نیشتمان و تۆ بوو «ئاسۆ»ی فێری شیعران کرد

وشە ئێستا لە دەستیدا شکڵ دەگرێ وەکوو مێوی

٨٩/٤/٢٨

خەرابی خەراباتی ئەوین

هەر دەڵێم کاتێ ئەگەر دیتم بە هەستێ پاکەوە

پێی دەڵێم ڕازی دڵم بەم حاڵەتە غەمناکەوە

هەر کە دەتبینم زمانم لاڵ ئەبێ و نایێتە گۆ

چاوی شێنت دەمخەنە بەحرێکی زۆر سامناکەوە

سینەکەت سینای تەجەللای سینەسافی و پاکی‌یە

دەستی شێتی تێوەچێ، مووسایە بەو ئیدراکەوە

من خەرابی نێو خەراباتی ئەوینم چاوەکەم

تۆ کە ساقیت! پیاڵەیێک و ئەم چەلەشمان چا کەوە

ڕەوڕەوەی ژین وەک کچی جوان وایە لا ناکاتەوە

بۆ ئەوەی تامێ بە ژینم دەی، کچی جوان! لا کەوە

تا بەکەی چەشنی گەلم هەر چاوەڕێی ئایەندە بین

دایمە تینوو، بێوەتەن بەو هەموە ئاو و خاکەوە!

چاوەکەم لەو لیستی نێوی یارەکانی پێشترم

غەیری ناوی خۆت نەبێ یەکیەک هەموویان پاکەوە

چاوەڕێم ڕۆژێ وەها دادێ ترس مانای نەبێ

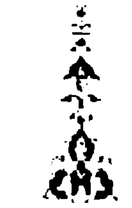
هەڵمژین شیلەی ترێی شیرین بە سینەی تاکەوە

چیتە «ئاسۆ» چاوەڕێی چەند چاک و چۆنی تا بەکەی؟

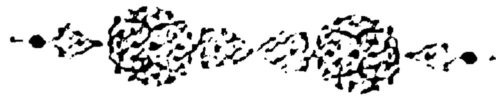
وا چل و چەند ساڵە چیت دی؟ بەستە ئیدی داکەوە!

بۆکان، بەهاری ٨٦

نەچووە بچێ

خۆزگە بەو ڕۆژە کە دوو چاوی ئەتۆ قیبلەم بوو

ئەوی زۆر بوو بزە بوو، شیوەن و ماتەم کەم بوو

تۆ بە لاتیلی دوو چاوت دڵی ئەمنت دەهەژاند

مووی دەماغی غەم و دەرد، تاڵێ لە ئەبرۆی خەم بوو

تۆ جەوان بووی و منیش هێندە بە ساڵا نەچبووم

ڕووت گڕ و دڵ وەکوو پەروانەیی دەوری شەم بوو

کوا وەکوو ئێستە خەمی کۆچی هەواڵان کۆ بوون؟

جەمعی یارانێ نەماون! لە هەموو جێ جەم بوو

تۆ بڵێی چی بوو کە وا بوویتە تەرەی ئەم خاکە؟

جوان نەبووی؟ گەورە نەبووی؟ ئاخە لە چیت تۆ کەم بوو؟

دەشتی ئەم خاکە بەهەشتێ بوو، ئەوێ هەر خێزە

ئاوی کانیاوێ لە ئەم خاکە وەکوو زەمزەم بوو

ئێستەکەش نەچووە بچێ، بێرەوە هێشتاکە زووە

گەر کرا باسێ لە ئەزموونێ بڵێ ئەودەم نەم بوو

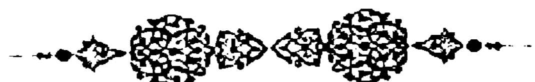
شێعری ئاسۆت بە فیدا، چاوی ئەتۆ چاوگەی بوو

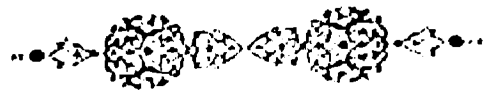
بیری ئەو کاتە وەکوو قافیەکەم بەرهەم بوو

بۆکان، ٨٩/٥/١٤

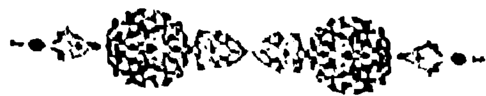

لە کەرکووک

سوجدەیەکی بەرە بۆ خاکە وەکوو ڕۆژی بەرێ
جوابی شەیتان مەدەوە لێی گەڕێ با چاوی دەرێ
خاک موقەددەس نەبێ بۆ داری بەهەشتی قەدەغەن
خاکی خەڵکی، لەتە گەنمێکی دەخۆی ناگوزەرێ
ئەی چ بوو بۆچی لە نێو ئەو گەلە بێچارەیی مە
خاک و نەوت و حەق و نیومان دەخەنە بن چەپەرێ؟
ئێرە کەرکوکە شەماڵ زوو وەرە تۆی قاسیدی من
کێیە وەک تۆ بەپەلە ئەم کەتەشیعرانە بەرێ
بڵێ بەو خوایە کە وا بۆ گەلی بێکەس ئەوە کەس
بابەگوڕگوڕ چ گڕێکە دەچێژێ پێی جگەرێ؟
با کوتی شاعیری ئاوارەیی موکری! بە یەقین
پێت بڵێم ڕازی چییە ئەو گڕە وا دێتە سەرێ؟
گڕی ئەم شارە نە هی غازە نە هی نەوتەکەیە
دووکەڵی بێکەسی کوردانە بە کوڵ دێتە دەرێ
لە ڕەحیماوە کە تێپەڕ دەبی جوان ورد بەوە لێی
پاکی جامانەیە نابینی لە هیچ شتێ ئەسەرێ
خاکێ بێگانە بکا حوکمی، نەفەس بەندییە لێی
دەس بەری بۆ هەچی مێدیایە درۆی لێ دەوەرێ
شێری خۆماڵیە ئەو فەرقی نییە سوور و سپی
چون لە قامووسی ئەوینیا نییە تەنها نەفەرێ
ئەو کەسەی کەیفی لە گۆڕانە ئەگەر پیاوە بڵێ
بێتە کەرکوک و بڵێ هاوەڵە مافم بدەرێ
قەت مەڵێن «ئاسۆ» لە خۆڕایە دەکا زەمبی تەغیر
نا! لە بۆ دوژمنی یەکڕیزی!،لە بۆ ئاشتی ئەرێ!

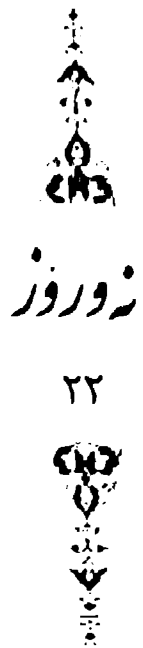

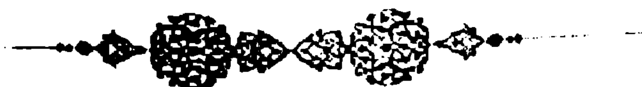

مباز

در تمام زنـدگی جـز عشـق چیـزی را مبـاز
گر زمان با تـو نسـازد، تـو ولـی بـا او بسـاز
نان خالی گر میسّر شد بخورا شـکرش مکـن
شکر از بهـر شـراب اسـت و کبـاب ران غـاز
یار اگر یاری ندارد، دوست مشمُر دشمن است
دشمن ار بد کرد با تو، نیست جـای اعتـراض
گـر ز بهـرِ نـام، حـاجی از پـی کعبـه دَوَد؟
پس چه ارزد این سر بی موی و این لنگ دراز؟
هرکسی آن اهلیـت را نیسـت درد دل شـنود
همدلی می‌یاب و گو شرحش ده سیرت تا پیاز
افتخارت خدمت و محبوب انسان بودن اسـت
بـا مقـام و ثـروت و آبـاء و اجـدادت منـاز
ناامیـدی را ز ریشـه بـرکن و آمـاده بـاش
بر نشین بر اسب آمـال و بـه سـوی دل بتـاز
از «افق» تا روشـنایی دیـده‌ای انـدر جهـان
بر میاور پیش کس غیـر از خـدا دسـت نیـاز

سنندج، ۸۹/۶/۲۸

بۆ چاوکاڵێکی سلێمانی

لە ناسکی خۆت دەپرسی تۆ؟ بە چاوی ئەمنی ببینە

درۆیە کەی نوقوڵ وەک لێوی ناسکت سوور و شیرینە

ئەتۆ ئاسکێ لەوانەی کانیئاسکانیان بە وی ناو نا

وەکوو خاڵت لە نێو باخچەی سەرا کەی شۆڕشە و شینە

کە لوولی زولفی تۆ دێنێتە یادم ڕۆژەکەی ئەیلوول

لە سەیری سینەکەی تۆ قانعئاسا دڵ لە ناڵینە

ئەوندەم حەسرەتی بێ هاوتەریبی خواردووە وەک تۆ

وەکوو ئەم شارەزوورە باغی شیعرم کێڵگەیی مینە

دەبێ ماچێکی لێوت قیمەتی چەن دانە گەوهەر بێ

کەوا ئێستا لە مەدحیدا وشەی من قورس و سەنگینە

فیدای ئەو چاوە بازەت سەد نیگای چاوی هەڵۆ و بازان

دەزانم چاوی تۆش وەک چاوی بازان بەستەیی دینە

منیش هەر بێبەشی باغی هەنار و سێو و ڕێحانەم

دڵم تەزبێحی ئاهی بۆ ئەوێ سەد دانە دوو جینە

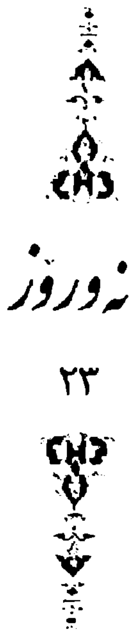
وەکوو من کەی مەمی ئالان شێتی سینە و مەم بوو

بەڵێ یایزینی ئەو کیژی وڵاتی میری زێندینە

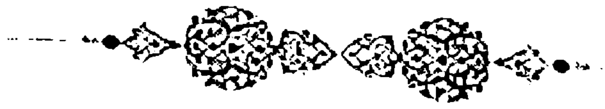
ئەمێ «ئاسۆ» هەتا کەنگێ ئەسیری بسکی لاولاوی

دەزانم حەقتە فەرقی زۆرە شیشەیی سینە تا سینە

سلێمانی، ٢٠١٠/٩/٢٤

می‌توان

می‌توان در عین نکبت شاد زیست
فارغ از هر قید و بند آزاد زیست

می‌توان خسرو نبود اندر جهان
عاشق امّا همچنان فرهاد زیست

لیک جانکاه است اندر خاک خود
زیر یوغ سخت استبداد زیست

ای خوش آن شاعر که در ایّام عمر
در کشاکش بر له بیداد زیست

می‌توان اندر میان پارسها
پای برجا همچو قوم ماد زیست

لیک نتوان راحت و آسوده با
همرهان بُزدل و شیّاد زیست

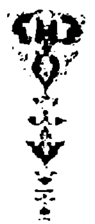
می‌شناسم رهروی صادق که او
دست خالی با کفی بس راد زیست

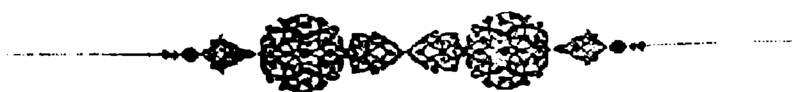
مرگ یک حقّ مسلّم بود و او
از پس آن روز گر جان داد زیست

در لفاف شعر ئاسو زنده است
گرچه او در لندن و بغداد زیست

بوکان ، ۸۹/۶/۱۷

شوعله

وەرزەکـان بـۆ عیشـق و عاشـقبوونـە گشـت لـەحزە و دەمـی

هەر یەکن عیشق و تەمەن گوێ مەگرە قـەت زۆری و کـەمی

کـێ دەڵـێ پیـری و ئەوینـداری ڕچـەی ڕیسـوائی‌یـە؟

تـا تەمـەن زۆرتـر دەبـێ زۆرتـر ئـەتۆش خاترجـەمی

یـاری منـداڵ مـەگرە قـەت ڕاینـاگرێ ڕازی ئـەوین

یـاری قـەیرە چەشـنی پـۆلا قـایم و قورسـن دەمـی

دیوتـە چـۆن ڕەنگـی شـەرابی کۆنـە سـوور و گـەشترە؟

کـاری دووسـەد پێکـی دیکـەن تاقـە یـەک قـەترە و نـەمی

خـاک ئەونـدە خۆشەویسـتە عاشـقی بـە تـا دەژیـت

خـاک نەبایـە بـۆچی شـەیتان دەبـووە زیـددی ئـادەمی

خـاکی کوردسـتان وەکـوو دایکـم بـە جـێم نـاهێڵێ قـەت

کـاری شـیری ئـەو دەکـەن سـەرپاکی کانیلکـە و چـەمی

مـن کـە یـەک لـەحزەی تەمـەن نـەبووە ئـەوینێکم نـەبێ

چـۆن دەترسـێی تـۆم لـە بیـر چـێ، تـۆ گـڕی سـەرماکەمی

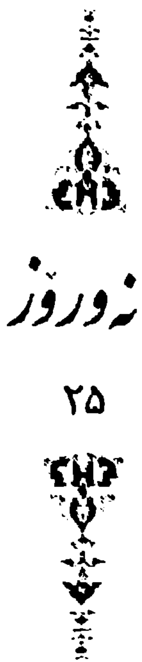
بـۆچی پێـت وا هێنـدە کـاڵم خێڵـی شـەو ناناسـمەوە؟

باسـی دەرد و خـەم مەکـە پـاکی بـە پووشـێ بەرهـەمی

بۆیـە وەک دێوانـە ترسـی وەرزی تـاریکیم نییـە

ڕوونە «ئاسۆ»م، چون بـە تـەنیا هـەر ئـەتۆم شـوعلە و شـەمی

بۆکان ۸۹/۷/۲۸

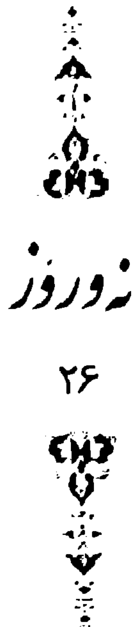

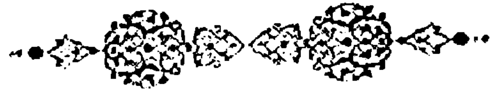
پێ‌لێنان

خــۆم دەزانــم وردە وردە و زۆر بــە هێــدی پیــر ئــەبم
ئەو دڵەی پــڕ بــوو لــە شــادی پــڕ دەبــێ و دڵگیــر ئــەبم
سەیرە تا زۆرتر دەبــێ عــومر و کــەمیش سۆمایی چا
مــن پتــر سەوداســەری خــاڵ و کــەزی و پێســیر ئــەبم
هێنــدە لــەم دەزگــا و درۆگایــە دڵــم ڕەش بۆتــەوە
تــا بمێــنم هــەر دژی کۆشــک و مــەقامی میــر ئــەبم
چــاو لــە هــەر باڵانشــینێکی دەکــەم هێنــد نزمــە لام
نــەفرەتم بــاڵا دەچــێ و جــا دۆســتی چینــی زیــر ئــەبم
خۆزگــە دەمزانــی ئــەمن بــۆ خــاکم هێنــدە خــۆش دەوێ
خــۆ دەزانــم عاقیبــەت لــەو خاکەشــا تــەخمیر ئەبم
جاری وایە شێتی بۆکــانم، دەمــێ ســابلاغ و کۆظجــارێ
قامیشــــلی و ســــەرێ سەوداســــەری ئــــەزمیر ئــــەبم
مــن لــە زانستگای ئــەوێندا دەرســی عــەقڵم خوێنــدووە
تــازە چــۆن هــاوڕێی گــەلی بــێ‌ڕای و بــێ‌تــەگبیر ئەبم
ڕاوچیــیەکم تیــری چــاوم قــەت خــەتا ناکــا و کــەچی
هێندە بەدبەختم بەحەســتەم تووشــی یــەک نێچیــر ئــەبم
ئێستە «ئاسۆ»ی چاوی چاوجوانم لەبــەر چــاو لێــڵ دەبــێ
خــۆم ئــەزانم وردە وردە و زۆر بــە حەســتەم پیــر ئــەبم

بۆکان ۸۸/۸/۲۷

ئالا

سەد بەڵێنت دا و کەچی یەک کردەوەی تێدا نەبوو
دوکتوری دڵسۆزی من بووی و منت پێ چا نەبوو

ئەوددەمەی دەورانی گەرمی عاشقی باوی هەبوو
شیعری من هەر مشتەری بوو داخەکەم سەودا نەبوو

ماڵی چاوت ئاوەدان وەک سەقرە دەفڕێنێ دڵم
دڵبەرم زۆر بوون بەڵام دڵیان هەموو ئاوا نەبوو

من لە بیرمە ڕۆحی مەجنوون فێری دڵداریمی کرد
وەک ئەمن مەجنوون هەبوون کەس وەک ئەتۆ لەیلا نەبوو

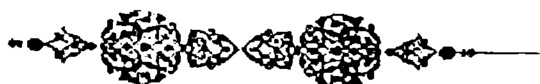
سۆفی و شێخ و مەلا زۆر وەعزیان داوم کەچی
زۆر چەلیش بەقسەم دەکردن، گوفتی هیچیان وا نەبوو

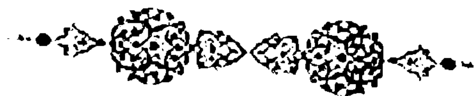
تا سەری زوڵفت بە دەنکی شانەوە دەشنێتەوە
هاوتەرازی تەبعی دڵداری دڵی من، شا نەبوو

هیچ پەشیمان نیم لە ڕێگەم ڕێگەیە و دیتوومەوە
دەرسی نێو زانکۆی ئەوینم مەتڵەبێ بێجا نەبوو

تا لە بەژنی شیعرەکەم هاڵاوە لاولاوی ئەوین
کەس وەکوو «ئاسۆ» و وڵاتی خاوەنی ئاڵا نەبوو

بۆکان ٨٩/٩/١٠

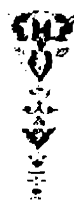

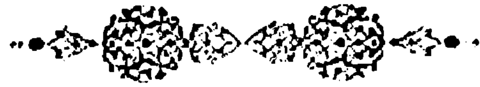
پیغام

خواهم کـه شـوم مسـت ولـی جـام نـدارم
دل والــــه‌ی درد اســـت، دلارام نـــدارم
ای مرغ طـرب از چـه ز مـن دور زنـی بـال
رو ســوی ریاکــار کــه مــن دام نــدارم
اکنـون کـه بناگشـته کـه مـا را نشناسـی
ره بـاز و بفرمـا کــه مــن ابـرام نـدارم
بر شاخه‌ی طوبـای خـوش اقبـال بـزن بـال
کـی سـوی مـن آیـی کـه در و بـام نـدارم
دیـر آمـدی و زود برفتـی بـه سـلامت
وقتـی کـه مـرا دیـدی اگـر نـام نـدارم
تـا بـاده‌ی یکرنگـی وحـدت بچشـیدم
غیـر از دو لـب یـار دگـر کـام نـدارم
جـز حسـرت دیـدار تـوام نیسـت تمنّـا
جـز شـدّت آزار تـو پیغـام نـدارم
دانم که به جز تلخی مَی حاصل مـن نیسـت
چـون کشـتی بشکسـته سـرانجام نـدارم
در خـاک خـودم همچـو غـریبم بشناسـند
یـارای کمـی گـردش ایـلام نـدارم
صبحی که به سردشت روم دل پر درد اسـت
در بانـه بـه شـب تشـنه‌ام و شـام نـدارم

نوروز

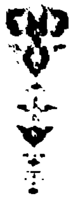
دانی ز چه رو هــم‌نفســی نیســت بــه دَورَم؟

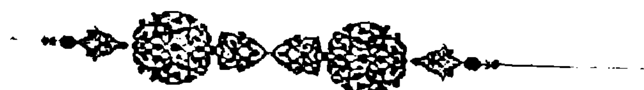
جــرمم همــه آن اســت کــه ابهــام نــدارم

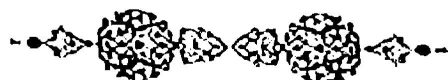
تــا نــور افــق ســرخ ز بیــداد زمــان اســت

جــز بــاده و مســتی هــوس خــام نــدارم

درزیولی، پاییز ۸۹

بەرەو کوێستان

هەر بەرەو کوێستان دەڕۆم تاکوو سەری وا تەم بکا

شەو دەبێ ڕوو بکەیتە یارێ چاوی خۆی وەک شەم بکا

من کە وا خاکی بەری پێی خاکپەرەستی عاشقم

لێی گەڕێن با کاکی عاقڵ هەر لە بۆ خۆی زەم بکا

یەک دەچێتە کێو هەتاکوو میللەتێ ڕزگار بکا

ئەم لەبەر وەی دەچێتە شاخ تا چەوری خوێنی کەم بکا

تاکوو هاڕەی ئاوی هەڵدێری چیای کوردان هەبێ

عەیبە ئیدی باسی ئاوی چاڵەکەی زەمزەم بکا

وەک هەڵۆ چاوی بە دەندووک دەردەهێنم ئەو کەسەی

گەر بە قەستی دارمان چاوێ لە هێلانەم بکا

چاوکەژاڵێکم لە ڕێ دی هێندە ناسک بوو و لەتیف

تیشکی کوڵمەی وەختەبوو گاڵتە بە جامی‌جەم بکا

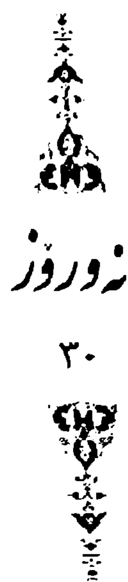
چووم و پێم کوت تۆ کە شوعلەی بۆ لە ئاهم ڕەم دەکەی؟

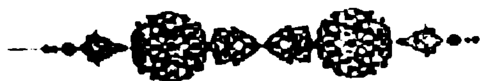
ئەو کوتی پێت سەیرە ئاسک گەر لە ئاور ڕەم بکا؟!

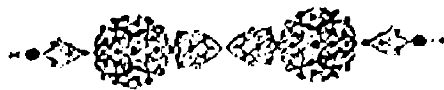
پێم کوت ئەی سوودی چیە «ئاسۆ» دەبوغزێنن؟، کوتی

ئاخە شەیتان هەر دەبێ گەر دوژمنی ئادەم بکا

بۆکان ٨٩/١٠/٩

گلەیی

بە کار نایە لەسەر گۆڕم بکەی شیوەن ئەگەر مردم
بە پووشی کاتی ڕۆیشتن سەری مەست و دەس‌وبردم

لە عازابی قیامەت قەت نەترساوم قەسەم بە خودا
بە تینی عیشقی تۆ یەکسەر بە باڵی لەوبەری پەردم

تەواوی قەوم و قیلەی من مەلا و دارتاش و وەستا بوون
ئەوینی نیشتمان و تۆ بوو فێری شاعیری کردم

شەکاوەی پەرچەمی شیعرم لە دونیایدا دەبوو شۆرەت
بەڵام چ بکەم گەلم بێ‌مافە؛ ئاخر شاعیری کوردم

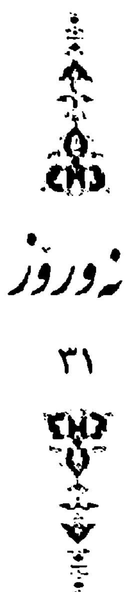
ئەتۆش هەر وەک نەیارانی گەلم بێ‌ڕەحم و ئیمدادی
بە سووکی هەڵدەسەنگێنی ئەوین و شیعر و دەسکردم

لە بیرت دێ چەلێکی سەیری خاڵی گەردنم کردی
بە باغی سێوی سینەتدا ئەمین‌دارانە ڕابوردم؟

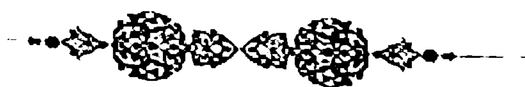
شەوی یەڵدا بوو، تۆ ساقی ومنیش بۆ بەزمەکەت شاعیر
چ ماڵوێرانی باعیس بوو لە بیر و هۆشی خۆت بردم

پەشیمانم لە ڕێی تۆدا سەرف بوو عەشقی چەند ساڵەم
گومم کردن خەیاڵ و شیعر و هەست و سەنعەتی وردم

ئەمن«ئاسۆ»ی خەمی کوردم بە سووکم هەڵمەسەنگێنە
پڵینگێکی برینداری بناری کێوی هەڵگوردم

بۆکان ١٣٨٩/١٢/١٥

ژانویە

وەرن دەعــوەت کــەن ئــەو هەورانــە وا ئــاوهێنی بــارانن

وەرن رایمــــاڵن ئــــەو مەرزانــــە وا پابەســــتی یــــارانن

ئەگــــەر دیــــواری بێرلینــــە، ئەگــــەر ڕۆبــــاری ئاســــتارا

وە یــــا زنجیرەکێــــوی ســــەر تەتــــەی لای جــێ‌هــــەوارانن

بــە پــا تــەختی کــەن ئــەو پاتەختــە پیسانەی[*] دژی خــەڵکن

بــە پووشــێکتان نــەوێن ئەســڵەن ئەگــەر مۆڵگــەی نــەیارانن

ئەوا جەژنی ســەری ساڵی مەسیحە و یــەک جــەهان شــادن

کــەچی هێشــتا گــەلێ شــاری جــەهان هــەر شــاری مــارانن

لە قەرنی بیستویەک زۆر عەیبە بگری بۆ هەزارساڵ پــێش

هــەمووی بــێ‌کەڵکــە ئێســتا قــەرنی چــالاک و بــەکارانن

هــەتا مــاون لــە عەشــق و خۆشەویســتی وەر مــەگێڕن ڕوو

فریشــتە و حــۆر و غیلمانیــان لــە دونیــا چاوخومــارانن

مــەهێڵن مفتــەخۆر عــومری جــەوانیتان بــە بــادا دا

ئــەوان یــەک دوو کەســن ئــەمما گــەلی ئێــوە هــەزارانن

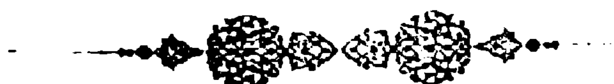
بەشــەر پــاکی ڕفیقــی یــەکترن دوژمــن قســەی پووچــە

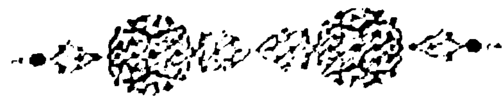
بــەڵێ دوژمــن فەقــەت فــەقر و نەخۆشــی نێــو هــەژارانن

ئەوانەی تێدەگەن «ئاسۆ» لــە ســەر چی جــەرگی پڕ خوێنــە

هەر ئــەو تیپــەن بــەرەو پــێش چــوون دژی ئــەفکاری جــارانن

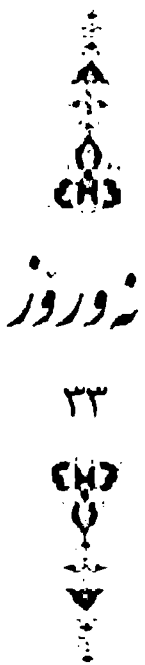
بۆکان ۱۳۸۹/۱۰/۱۱ بەرامبەری ۲۰۱۱/۱/۱

نۆزدەی گوڵان

گوێ لە هەر دەنگێکی دەگری شکڵی فەریادی هەیە
باسی بەزم و مەجلیس و شادی فەقەت یادی هەیە

وا گوڵانە و شین و سوور سەریان لە گڵ هێنایە دەر
ئەی چییە؟ بولبول لەسەر چی قەلبێ ناشادی هەیە؟

بۆ دەوێری پەیکێ هەڵباوی بە یادی ڕێوان
شیعری شین و یادی بادە؟ حوکمی ئەزدادی هەیە

باسی عاشق گەر دەکەی شیرین گەرووی پڕ حەسرەتە
ئارەزووی خۆکوشتنی بۆ ڕەنجی فەرهادی هەیە

شاعیری ئەورۆکە شیعری مەسنەوی پێ کۆنەیە
حەقیە ئێستا مەرسیەی «شیرین» و «فەرزاد»ی هەیە

قەت نەکەن نۆزدەی گوڵان شادی بگێڕن هاوەڵان
ڕۆژی شین شادی بگێڕی دیارە ئیرادی هەیە

لەو نیزامەی مەنتقی دار و پەت و سێدارەیە
بەدبەخت ئەو شاعیرە گەر چاوەڕێی دادی هەیە

خانەقا و مزگەوت و تەکیە بوون بە تەپکەی فێڵ و فەن
گورگ و ڕێوی عابیدە و دز مەیلی ئیرشادی هەیە

شیعری «ئاسۆ» بەم بەهارە ڕەنگی سووری زەرد بووە
چونکە شینی نەوڕەسانی تۆرەمەی مادی هەیە

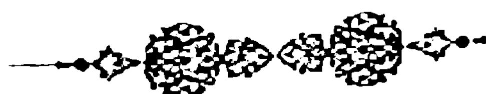
بۆکان ۱۳۸۹/۲/۱۹

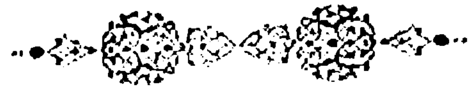

بهار

باز شده سبزه‌پوش دشت و درخت و چمن
عرصه‌ی بلبل شده تپّه و باغ و چمن
یار ز من گشته دور بلبل سرگشته کو؟
من ز غم و او شَعف تا که بنالد چو من
بو نکنی دست را کَی بشناسی چنار؟
رقص‌کنان آمده هم‌بر سرو و سمن
راغ پر از لاله شد، باغ پر از ژاله شد
راغ شده محشر و باغ بهشت عَدَن
لاله به یادآور خون شهیدان راه
نه ورکه یاد آورد از علی و از حسن
غنچه‌ی گل را ببو، شاخ طمع را بِبُر
درب جفا را ببند، تار وفا را بِتَن
تا نشوی خاک ره مَحرم درگه نه‌ای
بی‌خبر از خود شَو و آگَه سِرّ از عَلَن
عشق ز شرق آمد و عقل نمودش ز غرب
گر به هم آمیزش رو به سئول و پکن
مفتعلن فاعلن راه غزل را نبست
سهل سخن گفتن است بسته «افق» را دهن

درزیولی، بهار ۸۹

حەوشە

حەوشـەتان دارە، گوڵـە، باغـە، بەهەشـتە، عەدەنـە
مێوە، دارگوێزە، تووەسوورە، هوڵـوو و یاسـەمەنە
کە بە چاوی نەزەری شیعری عـەرەب چاوی بکـەی
ئـاوە، سـەوزاییە ڕووی تۆشـە کـە وەجهـی حەسـەنە
بابـــەئادەم کـــە بهاتایەتـــە نێـــو حەوشـــەکەتان
نـــەدەگریا، نـــەزەری وابـــوو ئـــەوێش هـــەر وەتەنـــە
بولبولێکی کەمە ئەو باغـە بکا چەهچەهـە بۆت
مـــنم ئـــەو بولبولـــە زاری پـــڕی شـــیعری ڕەســـەنە
تـــۆ بڵێـــی ڕۆژێ مـــن و تـــۆ لـــە چیـــای قەنـــدیلدا
بـــەزمی ئـــازادی بـــدینین بـــە دەهـــۆڵ و چەقەنـــە؟
ئەوە خـەرمانی خـەمی مـن بـە کـەلی کورتەکـەوەن
تـاڵێ لـەو زوڵفـە بنێـرە کـە ئـەوا فسـڵی شـەنە
وەکوو هێدی خەمی من بۆیـە لـە سایەت دەڕەوێ
زوڵفەکـەت پەرچەمـە بـۆم و قەدەکـەت نارەوەنـە
وەرە هـــەل زۆر کەمـــە تـــاوێ بـــژین پێکـــەوە تـــا
نە ئـەمن بوومەتـە بـاوە و نـە ئـەتۆش بوویـە نەنـە
لەوە مەڕوانە کـە «ئاسـۆ» لـە پـەنای حەوشـە کپـە
ئـاهی ساردی بـەخودا چەشـنی ئووەیسـی قەرەنـە

بۆکان ١٣٨٩/٦/١٤

تینی عەشق و گەل

تۆ کە رۆییشتی ئەدی جوانی لە هەر جێ ون ئەبێ

دڵ وەکوو بەحری خەیاڵێکی گەلێ بێبن ئەبێ

چەندە دڵتەنگم ئەم ئێوارەیە بێ تیشکی نیگات

رووت وەدەرخە کە هەتاو پاشگەزی ئەم رۆیینە بێ

حەیفە شاعیر بە خەیاڵی کزەوە شیعرێ بڵێ

شیعرێ دڵتەنگی بهێنێ لەوە باشتر کە نەبێ

شیعری من خوێنی دڵی هەستە کە دەتکێ لە قەڵەم

بۆ چەپک کردنی دەست کیژی گوڵی گوڵچن ئەبێ

دڵ ئەگەر هێندە ئەوینی ئەم و ئەو دەستی بڕی

دەمی پیری لە ئەویندارێ ئەدی نەوسن ئەبێ

کێ دەڵێ پیری و ڕیسوایی لە یەک نایەنەوە

دا بڵێن هیچکە نەترسێ ئەگە بووش وەک من ئەبێ

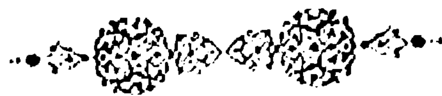
تەپڵی ڕیسوایی منی شاعیری عاشق لە چ لا

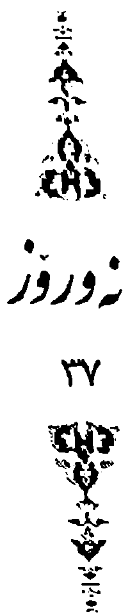
هەیە گەر لێ نەدرابێ؟ کەچی بۆ ناشتن ئەبێ

دڵی «ئاسۆ» وەکوو لامپێکی هەزار وۆڵتە بەلام

هەر بە تینی گەل و عەشقی وەتەنە ڕۆشن ئەبێ

بۆکان ۱۳۸۹/٤/۱٦

شوێنی پێی یاران

کاتێ سەیری سەر شەتاو و کێوەکەی پشت باخ ئەکەم
مووی سپی خۆشم دەبینم پشتدەسی خۆم داخ ئەکەم
شەرتە ئیدی لەو هەموو جێهێشتنە عاجز نەبم
چەرخی گەردوون هەر لە گەڕدا بێخودە من ئاخەکەم
دێتە بیرم چاوی یارێ لێرەوە دڵمی ڕفاند
ئێستەکەش تا ناوی دەبرێ دەشڵەقێنێ ناخەکەم
هێندە مەزڵوومی شەوانەی ژینی نێو کۆخم بژارد
تا بمێنێ بوردی شیعرم دوژمنی نێو کاخ ئەکەم
دار و بەرد و ئاو و خاکی ئەم هەرێمە گەوهەرە
شوێنی پێی یارانە جا زۆریان نەماون داخەکەم
حەقمە بیری ئاوی سەرچاوەی چەلان و چۆم ئەکەم
حەقمە یادی کۆنە جێژوانانی نێو چارداخ ئەکەم
بوومە سەرچاوەی شیعر ئەمما هەزار هێندەش بژیم
سەد هەزار خۆزگەم بە شیعری دەرسی ڕووبا و زاخەکەم
شیعرەکانم چون بە یادی دۆستە بۆیە دوژمنیش
دێ و دەڵێ من شیعری «ئاسۆ» پاکی ئیستنساخ ئەکەم

سارۆقامیش ١٣٨٩/١٠/٢٠

داوەتی هێمن

ئەوە کوا تیشکێ کە پێی فکرێ لە بۆ ئەم شەوە کەم

ئەوە کوا مەی؟ بڕەوێنێ خەم و دەرد و خەوەکەم؟

ودرە داهاتوو نەهاتوون ئەدی بۆچ بۆی بە خەمی؟

ئەرێ کوا ئەرزشی هێندەن ئەگە بیرێ لەوە کەم؟

چوار و پەنجا خولی ئەم عەرزە خولام پێم نەگرا

چۆن نەڵێم خۆزگە بە گاگۆڵکێ دەگەڵ ڕەوڕەوەکەم

مەکە مەنعم بە جیازی کوڕ و بووکم دەگریم

من بە بێژنگی مژۆڵم جەزی شادیم کەوەکەم

خەڵک ئەڵێن داوەتی «هێمن» وەکوو میتینگ بوو بەڵێ

لەوە بەشکۆتر ئەبوو تۆزێ گەرم با جەوەکەم

مامە هێمن بە هەوای جوانی و ئازادی ژیا

بۆیە ئێستاکە منیش ناو و ڕچەی پەیڕەوەکەم

من و دڵ ڕۆژێ لە باکۆ بە هەوای گەنجە خزاین

تازە چۆن یادی وتە و فەلسەفەکەی مەسکەوەکەم

گوڕوگاڵی چتە ئەی دڵ تەڕی تاکەی دە بەسە

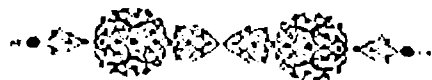
بکە دوعا کە ببینم گوڕوگاڵی نەوەکەم

بەڵێ «ئاسۆ»م و بە هیوای دەمی ئازادی گەلە

هەموو ڕابواردن و عومر و هەموو ڕۆژ و شەوەکەم

ڕۆژی داوەتی هێمن ١٣٨٩/٥/١٢

وفاداران

وفـــاداران ! وفـــاداران کجاینـــد

کـــه یـــاران کنـــونی بـــی‌وفاینـــد

چه دستی بود بست ایـن درب‌هـا را

ولـــی دزدان ز هـــر کـــویی رهاینـــد

دلم از حسرت یک جرعه خـون شـد

در میخانـــه‌هـــا را کـــی گشـــایند؟

بیـــا ای پیـــر چنگـــی بـــاز کـــن در

کـــه دل‌هـــا چشـــم بـــر راه شـــمایند

یـــک امشـــب میهمـــانم کـــن خـــرابم

خرابـــاتی همـــه اهـــل صـــفایند

مبنـــد ایـــن پنجـــره تـــا بنگـــرم روت

تـــو بگـــذارش کـــه تعزیـــرم نماینـــد

بخوانیـــد ان یکـــاد و بـــاز کـــن در

کـــه مســـتوران و مســـتان باخداینـــد

صفای عشق را یک شب چشـی گـر

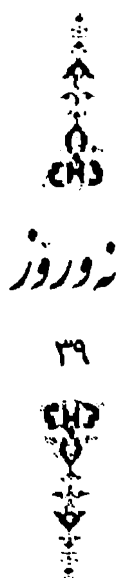
دگـــر دانـــی بقیّـــه بـــی‌بهاینـــد

چو سر زد از «افق» خورشـید آنگـه

همـــه دلّـــال شـــب در اختفاینـــد

۱۳۸۹/۵/۱۵

له گۆڕستان ڕۆژی جەژن

ئەرا جەژنە و هەموو کەس شاد و سەرخۆش
برێکیان چاو بە فرمێسکن بەڵام تۆش
بە کۆچی مەرگی نازیزان غەمینی
ئەچی بەرگت عەوەز کەی ببیە ڕەشپۆش
شەرابی تاڵە مەرگ و هەر دەبێ گەر
کە دای ساقی ئەجەل خێرای بکەی نۆش
بچۆ قەبران و چاوکە چەن ڕەفیقت
لە نێو ئەو شارە نوستوون مات و خامۆش
نییە جوابێ تەنانەت مەرحەباشت
نییە گوێیێ ببیستێ بانگ و ڕۆڕۆش
خودایا کام شەراب بوو دات بەمانە
کەوا تا ڕۆژی حەشرن مەست و مەدهۆش
کەسێ عەقڵی هەبێ لەم کۆنە کەپرە
بە کاری نایە حیرس و تووڕەیی و جۆش
تەواوی حاسڵی ئەم ژینە قەدری
ئەوەندەی نابێ ساقی پێت بڵێ نۆش!
دەبێ لەم ژینە هەر ئەزموون وەکۆ کەی
پڕی گیرفان و جەیب و باخەڵ و کۆش
مەڵێ «ئاسۆ» بە بێ ڕەحمی بڕەی دێ
بەزەم دێ بەو کەسانەی بوون فەرامۆش

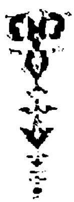
جەژنی ڕەمەزانی ٨٩ لە سەر گڵکۆی بابە و دایە

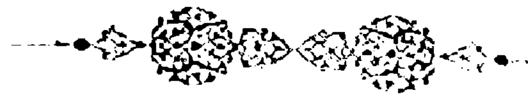
ئەوین و فەلسەفە و ئیمان

زۆر لـەمێژە دڵ بـە یـادی کـۆچی یـاران ژان ئـەکا
باری قورسی دەردی میللی و عیشقی شانەرشان ئـەکا
گەرچی سێلاوی ستەم لـەم خاکـە هـەر وەک خۆیـەتی
هـەر لـە مـەوجی هێرشـی سـێلاوی پاکستان ئـەکا
جۆشـی عیشـقی نیشتمان و خۆشەویستی یـار نـەبێ
دڵ لـە شـادی نـەفرەتی دێ و هـاوەڵی گریـان ئـەکا
لـەم غـەم و دەردەی لـەدەس‌چوونی عـەزیزانی ڕەفیـق
شـیعرەکانم حەقیـەتی وا شـیوەنی پـەنهان ئـەکا
چونکە هەر شیعرێ بەحاڵ ئیحساسی میللی تیا هەبێ
لـەم عـەیام و دەورە باسـی بـەرلەن و ئـەڵمان ئـەکا
مـن چلـۆن پیـری بـەرەو پیـریم نـەیێ لـەم دەورەدا
دژبەرم درێتر ئـەبێ و چاوجوانەکـەش خـۆی جوان ئـەکا
ئەو خەیاڵی کوشتنی خـەڵکی هەیـە و پێـی شـەرعییە
تـۆ بڵێـی کامیـان بەڕاستیان بـێ فریـوی تیـا نـەبێ
لایـێ دیکـەش یـەک خـەیاڵی سووتنی قورعـان ئـەکا
کێهـەیان ئێسـتا بەڕاسـتی دوژمنـی شـەیتان ئـەکا
هەر بە تەنیا شیعری «ئاسۆ»یە لە قـەڕنی بیستویـەک
بـێ درۆ باسـی ئـەوین و فەلسـەفە و ئیمـان ئـەکا

٨٩/٦/٢٣

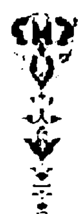

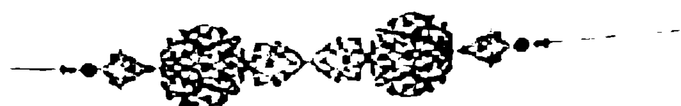
نامه

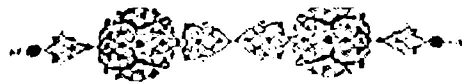
تۆ گوڵی سەرمای بە هاواڵی ئەوینم گەش دەبی
بچیە بەر تاوی ئەوینی دوژمنانت ڕەش دەبی
تۆ پەپوولەی بێگوناهی ڕێی گوڵت گوم کردووە
چاو! ترووسکەی زێڕی باڵت شەوقی زێڕی بردووە!
تۆ شلێرەی دەشتی خوێناوی شەهیدی شین بووی
بۆیە لەم وەرزی سەهۆڵبەندانە وا بێتین بووی
تۆ ئەگەر پێت خۆشە جوانیت قەت نەچێتە بن گڵی
ڕوو بکە ناو گوڵدانی شیعرم تا ئەبەد هەر وا گوڵی
بایسەبوون و ساردی زریان دەبنە بای ڕەحمەت لەبۆت
دامەنم پڕ کەی لە خونچە، نەک ئەمن داوێنی خۆت
جا لەوێدا پێکەوە تاوێ لە بەر جەوری دڕوو
هەر وەکوو منداڵی ساوا دین لە یەک دەگرین گوڕوو
من ئەوەند تینووم بە ئاوی شەونمی سەر پەلکی گوڵ
بولبولی وەرزی خەزانم تاچریکێنم بە دڵ
جاربەجار گەر دێ جریوەی شیعرەکانم ساردە با
دێ دەخنکێنێ گەرووم وەک دز وشەی گەرمم دەبا
جا منیش ئەودەم لە گۆشەی بێکەسی و ترس و وزە
زامی هەستم دێتە سۆ و بەو دەردە زامم ئاودزە
دێم بە شیعری عاشقانە نامەیەک وەک پەیکی چاک
بۆت بنێرم دەبمە قاچاخی ڕفیق و باب و کاک
بۆیە خۆم ژێرژ دەکەم بەم شیعرە مەعنا لە بنەوە
بەشکە زامی کۆلی (ئاسۆ) بەم قسانە چا بنەوە

ورمێ، ٨٩/٧/٢٤

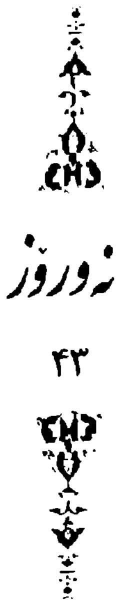

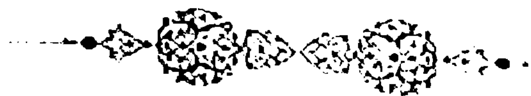
غەم مەخۆ

ئەی دڵی غەرقاوی مەینەت دەور ئەگۆڕێ غەم مەخۆ
باسی خەندەی مەیگوساران دێتە گۆڕێ غەم مەخۆ
میقنەعە و چارشێوی نەگبەت ڕادەماڵێ تیشکی تاو
دەچنە ژێر بەندی کەمەندی پەلکەشۆڕێ غەم مەخۆ
بابی«ئیحسان»[1] من دەزانم دێ کزەی جەرگت بەڵام
لەو بزەی جەرگت هەموو دونیا دەنۆڕێ غەم مەخۆ
لەم قوماری عاشقانە هەر بڕاوەی تۆ بڕا
هەرکەسێ «سادق» نەبێ هەر ئەو دەدۆڕێ غەم مەخۆ
کێ دەڵێ عەشق و سیاسەت هاوکەلاسی یەک نەبوون
عاقیبەت خومرەی ستەم هەر هەڵدەچۆڕێ غەم مەخۆ
دادەپۆشێ تەلدڕووی دیواری زاڵم سوورە گوڵ
تاقەداری گوێی شەتاوان دەبنە کۆڕێ غەم مەخۆ
بەستەییێکت بۆ دەڵێ قومری دەگەڵ بولبول بە جووت
سەقر و سێروو دەبنە کۆرسی بارەتۆڕێ غەم مەخۆ
ڕاستە هێشتا ڕێگە زۆری ماوە بۆ دوندی چیا
هیممەتی عەشقت دەبێتە تۆشە بۆ ڕێ غەم مەخۆ
تاو لە «ئاسۆ» دێتە دەر بەو تیشکی زێڕینکارەوە
پڕ دەکا جووتیاری کورد توورێن و هۆڕێ غەم مەخۆ

بۆکان ١٣٨٨/٨/٤

[1] شەهید ئیحسان فەتتاحی کە لەو ساڵەدا شەهید کرا

خۆشەویستی

مـن دەزانـم هـەرچی گیانـدار بـێ دڵ و گیـانی هەیـە

تۆ دڕندەت خۆش بوێ بێ‌خـەم بـە جـوابـدانـی هەیـە

خۆزگـە داری خۆشـەویسـتی هـەر بـەهار بـا وەرزەکـەی

چون لە سەر هەر پەلک و پرژێ جێگە هێلانی هەیە

بێت و لێـوی تـەڕ نـەکا جارجـار بـە شـەوئاوی ئـەوین

هەر لە تینوانـاش دەخنکێ ئـەو کەسـەی نـانی هەیـە

خـوا نـەکا ڕۆژێ موحیببـەت کـۆچ بکـا لـەم خاکـەدا

جـا دەبینـی زۆر و کـەم کـێ پاکـە تـاوانی هەیـە

دا بڵێین قـەت مـەم نەترسـێ خـوێنی ئـەو ون نـاکرێ

تاکوو ورشـەی زێڕی زیـن و هەسـتەکەی خـانی هەیـە

تـا بـە ڕوونـاکی نـەبینێ چـوارچرا چـوار دەورەکـەی

تۆرەمەی مافخوازی گەل کـوا ترسـی خنکـانی هەیـە

دیمەنی بـەفری چیـا و هـاڕەی شـەتاو و دەنگی مـەڕ

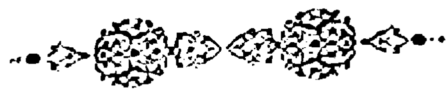
شـوان و شمشـاڵ و شـلێرە کـوا لـە کـن مـانی هەیـە

قـەت مـەڵێن «ئاسـۆ» ئـەدی ئیدیۆمـەکانت کۆنەیـە

شەرتی شاعیر چەشتنە گەر چاو هـەبێ جـوانی هەیـە

بۆکان ١٣٨٩/٨/٦

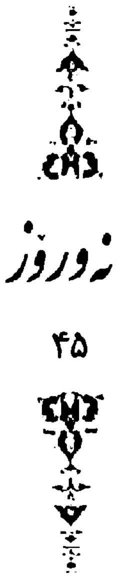

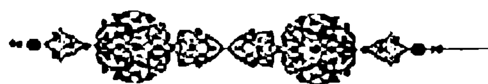
بۆ گۆیژەی سولەیمانی

لــە دارەلمــوڵکی بابــانڕا ســڵاوێ بــۆ شــکۆ و شــانت
ئـەوەی تـا تـۆ بـە سـەربەرزی ببینـێ بـوو بـە قوربانـت
بـەڵام ئـەی خـاکی پـاکم بۆیـە گریـان ئـەوکی داگرتـووم
ئەوەنــدەت دیــوە زوڵــم و زۆر لــە بێگانــەی حوکمڕانــت
ئەوەی نوێت ئێستەکەش بۆیـە ڕەگـی بـۆ هەنـدەران دەفـڕێ
لە بـەر چـاوی گـەلی سـووکە گـەلۆ و ئـایئـای و حـەیرانت
لــە ئاهــەنگی زەعیــف و بیــری کــورتی تاکســیەک زانــیم
دژانــت کــاری خۆیــان کــردە مێشــکی پــاکی لاوانــت
دەزانی تا «سەرا» وەک ئێستە وابێ چەن کەسان کوژران؟
ئــەدی ئێســتا دەڵــێ چــی ســەرچناری مەســتی گۆرانــت؟
بەڵام ئەی شاری هەڵمــەت خۆم بـە قوربانـت ئەمــەش دەڕوا
وەدی دێ خەونەکەی «ئەحمەد»[1] شـەهیدی چـۆمی سیروانت
بـە شـاڵی سـەوزی داری بەرقـەدی گـۆیژەت قەسـەم گیانـە
دەبـــێ ڕۆژێ بـــە ئـــازادی ببیـــنم شـــاری بۆکانـــت
کــوڕان و کیــژی دڵپــاکی مــەهاباد و ســنە و ورمــێ
دەگــەڵ هــەولێر و زاخــۆیی لــە دەوری کــانیئاســکانت
بگێڕن بەزمی سەرچۆپی هەموویان دەست لە دەستی یـەک
فەرامۆشــی بکــەن شــیعر و کلیپــی ڕەپشناســانت
بــە گــۆرانی ئەســیلی «ناســر» و ئاهــەنگی خۆمــاڵی
لــە شیعری کــوردی «ئــاسۆ» پــڕ دەبێ جێژوانی جارانت

سولەیمانی، ٨٩/٨/٤

[1]. ئەحمەد موختار دەفەرمێ: ئەمڕۆ با وابێ بەڵام ڕۆژێ دەبێ ئەولادی کورد/ دێتەوە مەیدان بە عیلم و سەنعەت و عیرفانەوە

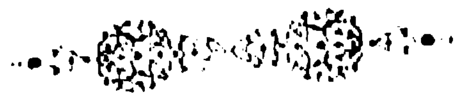

بۆ مامۆستا هێدی

چاو کە هەڵدێنێ لە خەو هەولێر وەکوو بووکێ بەناز
لادەدا شیبایێ فێنک، ڕووسەری دوێنێی بە ڕاز
دێتە دونیا ڕۆژێ ئاواتی گەلێ لەم شارەدا
لەوەدەمەیدا عارەبیش دێنێ لەبۆت دەستی نیاز
هەور ئەگەر جارجارە دەگرێ گۆشەیەکی عاسمان
چاوەڕێی دایداتە بارانێکی پەلکی گوڵ نەواز
وەرزی زێڕینی منداڵیمان هەزار یادی بە خێر
چەندە چاوەڕوانی بەردێ بووین بیێتە بەردەباز
داخەکەم هەر بەردی خەڵکی دی سەری ئێمەی شکاند
خوا شوکور منداڵی ئەم شارە چ شادە و کەیفی ساز
گەورەکانی کورد دەخیلتان بەم وەهایان گەورە کەن
بیخەنە زبڵانی مێژوو زوڵم و ترس و حیرس و ئاز
فورسەتێ با دەس نەدا بۆ تێکدەران و دڵڕەشان
حوکمی ئێوە چون لە شەرقیئەوسەتا ناسرا بە شاز
چاوەکانی جوانی «عەنکاوە» دەبینم جوان و گەش
عەینی «کاوە» جەرگی زەححاکی گەلی کێشا بە گاز
حەقیەتی بولبول لە سەر بەرماڵی گوڵ بەو سەوتەوە
شەرحی دا دەردی غەمی پێشووی لە سیرڕا تا پیاز
جا مەگەر دەنگی قەلی تێکدەر هەواکەی تێک بدا
خۆ دەنا ئاسمان وەجۆش دێنێ لە سەر دەزگای حیجاز
بۆیە «ئاسۆ» بەم بەیانە دادەنێ شیعری ڕەوان
«هێدی» مامۆستایەتی و فێری دەکا شیعری تەراز

ئەم غەزەلەم دانا لە هەولێر و چوومە خزمەت مامۆستا هێدی، وەک دیارییەک بۆم برد. کە بۆم خوێندەوە فەرمووی:
«چۆنت ئەو هەمووە ئارا زوو بۆ نووسراوە؟»
هەولێر، ١٣٨٩/٨/٣

بۆ چاومەستێ

هەر کەسێ لەیلای ئەتۆ بێ ئەو گەلێ مەجنوونترە
قەت مەڵێ بۆ دڵ هەڵەم کرد نا هەڵە مەمنوونترە

چاو دەبینێ و دڵ دەکا سەودا و ئەوینیش موشتەری
ئەو کەسەی عەشقی بە هەرزانتر فرۆشت مەغموونترە

کێ دەڵێ نەرگس لە چاوی تۆ دەچێ؟ ئای لەو هەڵە
تۆ هەڵاڵەی چاوەکانیشت لە گوڵ بەیبوونترە

من کە وا کڕیاری باغی سینەیی تۆم ڕاست دەکەم
عاشقی بە درۆ لە شەیتانیش گەلێ مەلعوونترە

ئەو تەقەددوسبازییەت مەفرۆشە پێم من نایکڕم
شاعیری عاشق لەوانەی دیکە پڕئەزموونترە

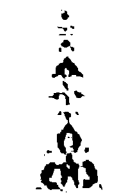
بۆیە لاقی دڵ لە سەر سینەت خلیسکا ئەو شەوە
خۆت دەزانی پێی هەوەس ژێرپێی پڕی سابوونترە

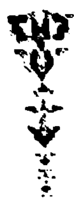
خۆم بە قوربانی هەوای کوێستانی ڕوخسارت گوڵم
چاوی تۆ مەستە و بە مەستیش بۆ دڵم مەیگوونترە

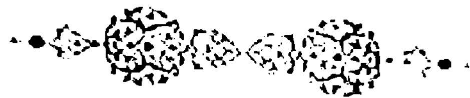
هەر غولامی تۆیە «ئاسۆ» گەر دەری کەی دێتەوە
چونکە لای تۆیە لە دونیادا دەراوی ڕوونترە

تاران ١٣٨٨/١٠/١٦

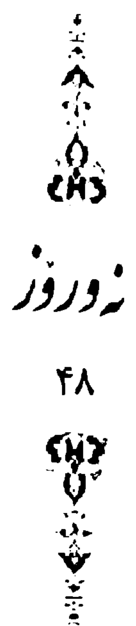

افسوس

افسوس که ایّام جوانی سپری شد
دوران خوش عاشقی و جلوه‌گری شد
گر نوبتی هم بود دگر نوبت ما رفت
ذوق دل ما از کشش چشم پری شد
ای زلف و رُخت رشک گُل یاسمن تر
رُخ را تو میارای زدل ذوق و تری شد
خشک است اگر شعر و شعور منِ عاشق
مهر آمد و گرمای دَم شهروری شد
چنگی نزند بر دل ما زخمه‌ی ناهید
تا عود دلم پاره از آن بی‌خبری شد
تا یاد کنی غنچه‌ی لب‌های کسی را
چون غنچه شود دل که از آن بوی بری شد
سرخی طلبی از «افق» افسوس که زرد است
سبزینه شعاری است که با بی‌ثمری شد

۱۳۸۸/۱۲/۱۴

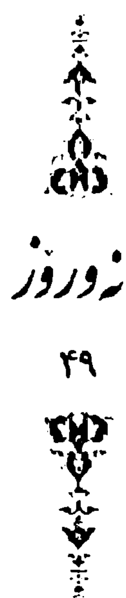

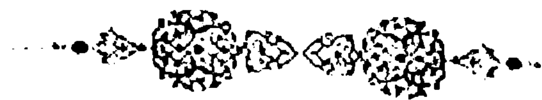
وەرگێڕاو لە ناسرخوسرەو

بیستووتە بڕکە کوولەیەک لە بنی دار چنار
مانگێکی نەخایاند کە گوڵی کرد و گەورە بوو
پرسی لە »چنار« کاکی برا! چەندە عومری تۆ؟
فەرمووی چنار: «کاکە بەهار دەبمە بیستودوو»
قاقایەکی لێدا و کوتی چەند تەمبەڵی چنار
من مانگێ تەواو نیم و ئەوا گەیمە داربەڕوو
سرتاندی بە گوێیدا چنار و کوتی: «با کرێوە بێت
لێت ڕوون دەبێ کە تەمبەڵ ئەگەر ئەمنە یا ئەتوو!»

بۆکان ۱۳۸۹/۳/۱٤

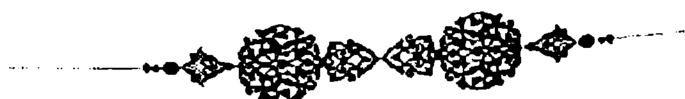

چوارینە

دەڵێن «ئاسۆ» کەمێ پیرە و لە بۆ دەرسی کچان چاکە
دەترسێ و سابیقەی زۆرە و کەمێکیش دامەنی پاکە
کچ و حیلکە ئەگەرچی پێکەوەن ئەمما بە ویژدانم
کە حیلکەی کچ دەبیستم من لەوان عاشقترم کاکە!

باخی میراوا، ۱۳۸۳/۳/۱۵

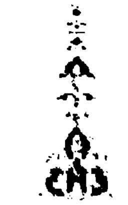

یادی پەشمین

یــادی ئــەو ڕۆژە بــەخێر هێشــتا وزەی چــاوم هــەبوو
جاربــــەجار ئێوارەیـــــەک جێژوانــــی لاولاوم هــــەبوو
یــار لــە نێــو غــاری ســەهۆڵان ئــەو کــراس پەشــمینەیە
باســی بۆکــانی دەکــرد مــن ترســی میانــدواوم هــەبوو
هێنــد وەکــوو ئێســتا لــە کــۆڕی عاشــقان نــامۆ نــەبووم
گــەر کرابــا باســی عەشــق و نیشــتمان، نــاوم هــەبوو
ڕاســتە دانــە و داوی ســەر تەپکــە فریــوی هــەر نــەدام
بــەس لــە تــاڵی بســکی کــاکۆڵی کچــان داوم هــەبوو
تــۆ ئەگــەر پێــت وا خــەیاڵی خــاوە ئــاڵای میللــەتێ
وەک هەیــە ئێســتا ئــەوێدەم پەرچــەمی خــاوم هەیــە
وەک هــەڵۆی تــەرلان هــەتا لانــم تــەڕی نێچیــر نــەبا
نەمــدەخوارد ســەهمی کەسێک و دایمــە بــەرماوم هــەبوو
خوێنــی دڵ پیاڵەی شــەڕاب و دەردی گــەل مەســتیشکێن
بــۆ کــەبابی بــەزمی شــیعریش جــەرگی بــرژاوم هــەبوو
ڕۆژ لــە بــاغی خۆشەویســتی دەســچنی میــوەم دەکــرد
شــەو لــە نێــو دەشــتی ئــەوینــدا دایمــە شــەوراوم هــەبوو
ئێســتە «ئاسۆ»ی خۆشەویستیم تــەڕ بــە فرمێســکی دڵــە
نــانی گــەر تێــدا نــەبوو شــیعریش ئــەمن نــاوم هــەبوو

بۆکان ١٣٨٩/٣/٢٤

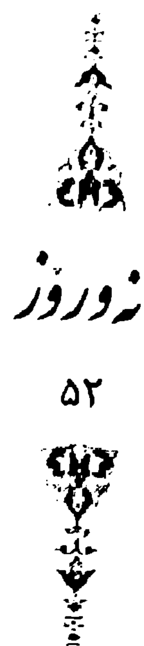

نەورۆز

بۆ گوڵی لاولاوەکەم

داخەکەم ئەو هەستە ئاشق مەستەکا زۆر باو نییە
ئەو خەیاڵ و تەجربەی بۆ پیر هەیە بۆ لاو نییە
ڕاوچییێکم دی کوتم: «ئێستا لەگەڵ ڕاو چۆنی چۆن؟»
پێکەنی و فەرمووی: «لە جاران خۆشترە هەنگاو نییە»
دڵ لە پەنجادا بە داوی عەقڵەوە زوو گیر دەکا
گرتنی دڵ لەودەمەیدا کاری زولفی خاو نییە
پیاو و ژن وێکڕا دەنەخشێنن کتێبی زیندەگی
تا بزەی دایکی نەبێ هیچ قارەمانێ پیاو نییە
ئەی سەراپا عەینی گوڵ من تۆم نەبێ زۆر بێکەسم
هێندە خۆشت جوان مەکە هیشتێ بە وێنەی چاو نییە
بۆچی ناترسی کە ئاهی من دەگەڵ چاوی حەسوود
گەر بتئەنگێون گوڵم گوڵ هێندە ڕاوەستاو نییە
ناحەقم مەگرن ئەوەندە گوڵپەرەست و عاشقم
ناو نەبەی باشە دەنا خۆ هیچ گوڵێ بێ ناو نییە
سۆسنە و هێرۆ و گەزیزە هەر گوڵن «ئاسۆ» بەلام
هیچ گوڵێ بۆ ئاشقی چەشنی گوڵی لاولاو نییە

سۆز

بـەم گـەلاوێژەش دڵـم هـەر ئـارەزووی سـەیران ئـەکا

ئـارەزووی بـۆنی شـەمامەی نەورەسـی بێسـتان ئـەکا

گـەورەیی عیشـقە کـە وا قیبلـەی دڵـم هـەر جوانییـە

دڵ وەکـوو حـاجی تـەوافی خـاڵی مـەحبووبان ئـەکا

گـەر بـە چـاوی دڵ تەماشـای دەفتـەری شیعرم بکـەی

تێدەگەی هەر باسی عیشق و نیشتمانی جوان ئەکا

فەرشی بەرپێم تا چەمەن بێ و پەردەشم چارشێوی گوڵ

کـوا دڵـم ئیـدی خـەیاڵی مەرتەبـەی خانـان ئـەکا

بۆیە هەر ئاواتی تـاوێ نیشـتنەوەی هێلان ئـەکا باڵی

سـەوزی هـەڵفڕینی کـۆتری حـەز شـل بـووە

باسـی کـۆڕ و مـەجلیس و بـەزمی گـەلی یـاران ئـەکا

هـەر شـەتاو و جۆگەلـە و کانیـاو و چۆمێکـت کـە دی

دیـارە تەقلیـدی تکـەی ئەسـرینی دوای جێـژوان ئـەکا

هـەر تکـەی بـارانی وەرزی پـاییزت دی هـەڵوەری

هەر وەکوو ئاگر بە گریـەی جـەرگی شـەو گریـان ئـەکا

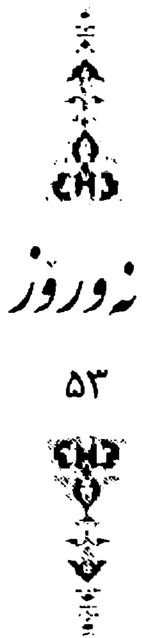
ئـاهی سـاردی عاشـقانەی سـینەمە بـۆ دەم بـەیان

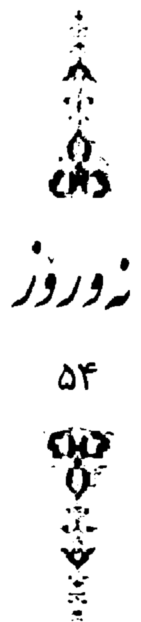
وا لە «ئاسۆ»ی دوورەوە سۆزێ بـە گوێمـدا دێ و دەڵـێ

هـەر لـە سـۆزی شـاعیرانەی شـێتەکەی بۆکـان ئـەکا

مەهاباد، ١٣٨٦/٥/٢٧

خەیاڵم

هێندە لەم کەوتن و هەستانەوە هیلاکە لەشم
بوودتە جاڕی دڕوو مێرگی خەیاڵاتی گەشم

من کە میحرابی دڵم شووشەیی گەردن بوو شەوێ
ئێستە بەم ڕۆژە لەبۆچی نییە یەک پیاڵە بەشم

گەرچی گەشبینە دڵم چاو لە گوڵی سوور کە دەکەم
زەردەبینێ بە عەمەل ئەو دڵی لەم حاڵە ڕەشم

لە سەر ئەم گردە ڕەشە بەفری سپی هێند باری
شۆرەکاتێکە سەرم مەی نەبێ قەت نایە کەشم

دڵ گڕوگاڵی بەرەو سینە و مەم لێ نەبڕا
گەرچی نێزیکە ببینم گوڕوگاڵی نەوەشم

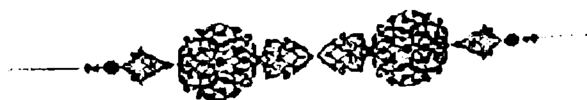
وەک چەلان هێزی نەماوە. گوڵەکەم چاوی خەیاڵ
وا بە ناز ڕامەبرێ هێندە بە کەشم و بە نەشم

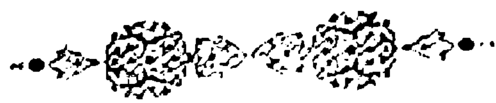
قەڵەمم ویشکە وەکوو داری سەری چاکەچکۆڵ
هەرچی بیرێسێ بە یەک خاڵە دەبێتۆ بە پەشم!

گەرچی وەرزی تەمەنم پاییزە ئەمما بە خودا
هەر کچێ جوان کە دەبینم بە تەمای ئەم کەشەشم

پێم مەڵێ خاڵە گوڵم خاڵ بە فەدای خاڵی ئەتۆ
ئەمن «ئاسۆ»ی غەزەلی کوڵمی سپی و چاوی گەشم

بۆکان ١٣٨٣

بۆ چاوكاڵەكەی بانگ

وەی قەزای چاوێكی تۆ لەم بانگ و عەكسانە كەوێ

من لە چاو حاڵیم دەزانم چاوی تۆ چی لێم دەوێ

چاوی تۆ هێند مەستە هوشیاری نەهێشت لەم بانگەدا

خاڵ و میلت ڕشتووە هەر عەینی سەرباڵی كەوێ

هێند خەواڵوون و كەچی وا خەونی عالەمیان زڕاند

من دەزانم چاوی تۆ بۆ هێندە لێڵن بۆ خەوێ

هەر ئەمن شەیدای ئەوین و حوسنی ڕەفتارت نەبووم

هەر كەسێ گەر دێت و دەتبینێ وەكوو من ناسرەوێ

گەر دڵت وەك دەنگی نەرمت با لە حاندی عاشقان

شێت دەبوون دەتزانی ئیدی عاقڵێ گیر ناكەوێ

چاكە شیعرم بووەتە سەرمایە و نیازت پێی هەیە

خۆ دەنا گەنجی وشەم گشت ون دەبوون لێرە و لەوێ

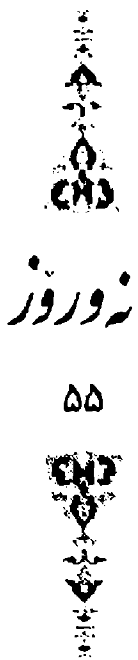
گەر سەریشت لێم بوێ بۆ بەردەبازی ڕێگەكەت

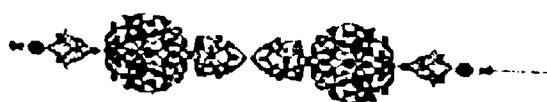
دەیخەمە ژێر پێت عەزیزم شەرتە بێ تۆ نامەوێ

كەس وەكوو «ئاسۆ» بە داوی بسكی تۆ پێوە نەبوو

ڕەسمی ڕوخساری لەتیفت بۆتە مەشقم هەر شەوێ

بۆكان، ١٣٨٢/٤/١٨

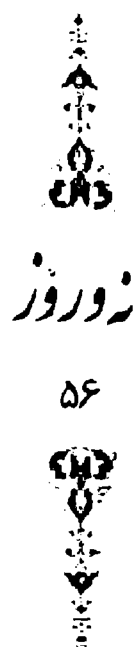

بۆ لاقه دەوڵەتیەکەی مامۆستا کەماڵ

ئەوێ ڕۆژێ کە بابادەم لە سەر ئەم خاکە پێی دانا
لە تووبا بێبەش و گریا بە ڕووی داو و تەڵەی دانا
لە بۆ ماڵ و مەقامێ وێڵ نەبوو بۆ خاکی خۆی گریا
لەسەر خاکی بەهەشتی خۆتە کاکم تۆش کە پێت دانا
کە ماڵت بۆ نەهێڵن لانشینی چەشنی زیندانی
ئەتۆ عەینی کەماڵی کوا غەمت بگرێی لە زیندانا
ژیان ئەمڕۆ عەلیلە، دڵ نەخۆشە بێت وخۆشی کەی
وەکوو جەڕڕاحی موعتەللاتە پێت دەکوتین لە دەرسانا
ئەتۆ نابێ بەوەی شەل بیتەوە تا کاکە تۆ شەل نیت
ئەتۆ قاڵ بووی لە بۆتەی حەقپەرستی خاکی کوردانا
هەتا بارانی ڕەحمەت داینەکا هەر بەفر و زستانە
بەڵام کێ دیویە تا سەر، ساڵ بمێنێ هەر لە زستانا؟
بەرێزم چاوەکەی چاوم مەترسێ ڕوونە «ئاسۆ»کەت
ئەگەر سەد هەوری ڕەش بگرن بەری تیشکت لە ئاسمانا

ڕێگای مەهاباد – بۆکان ۱۳۷۸/٦/۱

چاوبڕکێ

باسی قەیتان بۆ دەکەم هەرتاکوو لیوی تۆ هەبێ

باسی پەرچەم بۆ دەکەم هەرتاکوو زولفی لۆ هەبێ

خوا شوکور دیم و نەمردم پەرچەمی ئەم میللەتەش

کوا ژیانە ژینی ئەو خاکەی لەوێ نامۆ هەبێ

چاوی تۆ فێرم دەکا چۆن جوان ببینم زێدەکەم

شەرتی پاک پەیمانی چاوە با هەزار ناتۆ هەبێ

من برۆی تۆم تاقی میحرابی دڵە بۆ نوێژەکەم

چاوی تۆ ئەستێرەمە با سەد تەرازوو و کۆ هەبێ

ڕووت لە من قەت وەرمەگێڕە من وەکوو ئاوێنە وام

چاو لە چاوی من بڕە و جا گوێت لە جوانی خۆ هەبێ

شەرتە شیعری چاوی تۆ بۆ گشت قەناتێکی بەرم

عالەمێ عاشق بە چاوت کەم ئەگەر بە درۆ نەبێ

بەم چلەی هاوینە ڕوخسارت دەڵەی باغی گوڵە

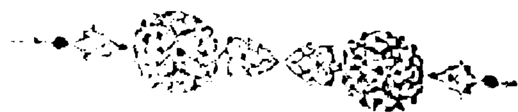
کوڵمی تۆم پێ سوورترە با سەد گوڵی هێرۆ هەبێ

چاوەکەت کاتێ خەواڵوون زۆر لە گەڵ بێدارترن

گل دەکەن بۆ چاوەبڕکێ شەخسێ وەک «ئاسۆ» هەبێ

ڕێگای مەهاباد – بۆکان، هاوینی ١٣٨٦

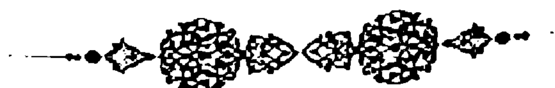

لێم گەڕێ

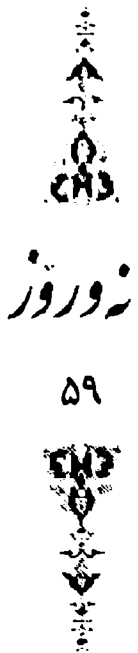
باخەڵم پڕ شیعری پاراوە ئەگەر غەم لێم گەڕێ
شۆرەت و ناوم بە پووشێ ناوێ گەر زەم لێم گەڕێ
سەر لە سەر ئەستێرە دەسوێ شاهەڵۆی ئاواتەکەم
گەر لەمەولا باسی ڕەنج و شین و ماتەم لێم گەڕێ
کەی وەکوو منداڵ بە بووکی چینی شیعرم ژێر ئەبم
گەر خەیاڵی باغی بەروێ و شەودزی مەم لێم گەڕێ
گۆی زەوی وەک تۆپی کایەی هەستی شیعریمە ئەگەر
لەم وڵاتە جوانەدا کەمبوودی پەرچەم لێم گەڕێ
بۆ ئەوەی تەیری ئەوین هێلانە لای شیعرم بکا
گێژەڵووکەی باڵشکێن هەر تاقە یەک ژەم لێم گەڕێ
من چریکەم ئاشنای گوێی دڵپەژارانی گەلە
بۆ نەیارانم هەیاران! هۆرە ناکەم لێم گەڕێ
با وەکوو پەروانە جێژوانم لە سەر گوڵ بێ منیش
ئەی خەیاڵی هیجرەت و باسی وەلی و شەم لێم گەڕێ
تاکوو «ئاسۆ»م ڕوون دەبێ شەو چاو لە ئەستێران دەکەم
نامهەوێ گوڵزاری تینوو و جامی کەمکەم لێم گەڕێ

بۆکان ۱۳۷۵/٤/۱۲

ڕەش‌ئەسمەر

لێم گەڕێن من ژیلەمۆی پەروانەیێ سەوداسەرم
تا بەدی کەم نووری عەشقێ ڕۆحەکەم دێتۆ بەرم

بووکی ئازادیم لەگەڵ دێ خۆی دەبێتە ڕێبەرم
بەرهەڵەستی ئاسنینیشم لە سەر ڕێ دابنێن

مستی پۆلام دایدەهێنێ تۆرەمەی ئاسنگەرم
لێم گەڕێن چۆن پێم دەڵێن لای‌لای لەبۆ شەوگار بکەم

من کوڕی شەوقم ڕەواجی نوورە بازاڕی سەرم
شەقڵی ماچی من لە سەر کوڵمی هەتاوا دیارە هەر

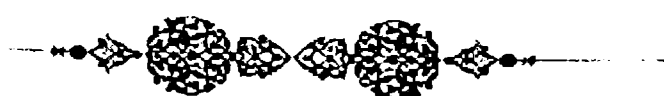
دەی چڵۆن بێزم دەهێنێ گەر پەنا بۆ شەو بەرم
من گڵی دڵیان بە ئاوی عیشقە پێژاوم برا

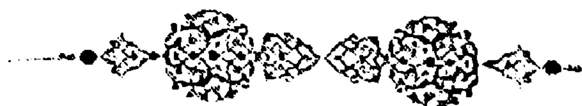
بۆیە هەر ڕەش‌ئەسمەرێ دێ زوو دەبێتە دڵبەرم
سەد کەژاوەی کۆچی یارانم بەڕێ کردوون کەچی

بووکی بن تارای شیعر قەت هەر نەهاتە یاوەرم
تاوەکوو «ئاسۆ»ی خەیاڵی شەوقێ ڕووی تۆم دەرکەوێ

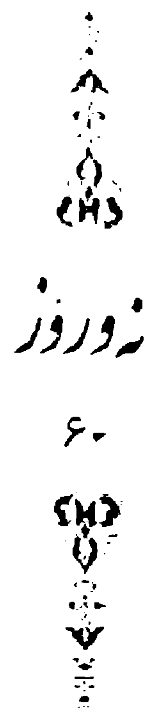
من سەراپا دەبمە گڕ نامێنێ شوێنی سێبەرم

بۆکان ١٣٧٤/٨/٢١

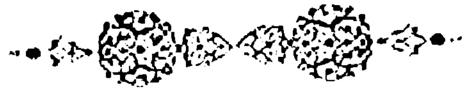

دوایین وتەی دایە

منالێکی سەربزێو بووم
عاشقی چۆم و دار و کێو بووم
وەک ئێستاش دیارە ڕەشتاڵە
پێخواس و پێخە ئاواڵە
چاوم پشکووت بە شای‌مەردان
خانووی کۆنە، ئاسمانی جوان
بە کۆڵەکەی دووکەڵی ڕەش
هەڵدەچووم تا هەتاوی گەش
لەگەڵ گەڵای تازەی چنار
هەر سەوز دەبووم پایز و بەهار
بە هاڕەی ئاوی سەر شەتاو
عاشقتر دەبووم لە لاولاو
لە گەڵ کاڕەی مێگەلی مەڕ
دەمنایە چاڵ دزێوی و شەڕ
هاوین دەهاتەوە مێگەل
فەرقم دەخست چالاک و شەل
ئەرخەوانسووری جەغەتوو
دەستەخوشکەکەی تەتەهوو
لێویان فێر کردم بە هەڵبەست
داسی قەڵەمیان دامە دەست

خەرمانان بۆ خەرمانلۆغە

کونکون دەبوو دارێن چۆغە

ئێواران ماندوو و تۆزاوی

بە قژی ڕەش و ئاڵۆزکاوی

دەهاتمەوە بەرەو نێو ماڵ

بۆ کایە و بازی سەر هەرزاڵ

تاقە خوشکێک و دوو برا بووین

بە ڕۆح یەک بووین بە لەش جیا بووین

لە باوەش دایکێکی دڵسۆز

بابمان مەلاییکی بێپۆز

دەمانخوێنند دەرسی نیشتمان

ئەم بە لای‌لای ئەو بە قورعان

کاتێ چاو لێڵ دەبوو بۆ خەو

گوێم دەدایە چیرۆکی شەو

شەڕی بانە و کۆلکەسووتان

شۆڕشی حەمەڕەشیدخان

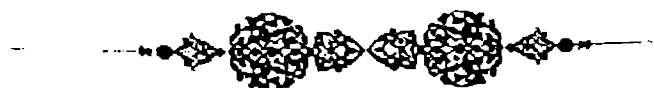
نانی وشک و شۆڕش و چەک

دووری شەڕی بەران و شەک

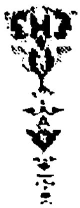
دەبوونە یەک دژی و خۆیی

ئاوارەیی تیلەکۆیی

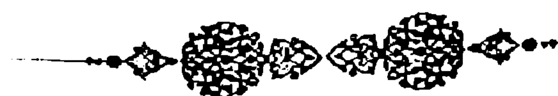
هەر بۆ سەر و هەر بۆ سەر چووم

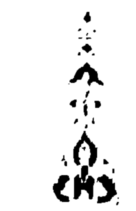

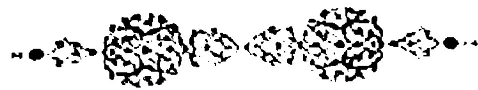

دیسـان گـەورە و گـەورەتر بـووم
مەدرەسـەمان دیـەی خانـە
نێرامـە نێـو قوتابخانـە
دەسـرەیەکی نـا گیرفـانم
دایکـی یـەکجار میهرەبـانم
مـیرزا دەبـێ و قـەت نـادا جـوێن
کـورم دەبێتـە قورعـانخـوێن
خوێنـدنم دەکـرد ئـەژمارە
هـەتا پێـنج سـاڵ بـەم ئاکـارە
غـەریبی بـۆی کـردم سـەما
ئیـدی دەرزم لـەوێ نـەما
ئێسـتاش داخـە و لـە دڵمایـە
دوور لـە دێ لـە بـاب و دایـە
دوور لـە گـوڵی هێـرۆ و لاولاو
دوور لـە هـارەی ئـاوی شـەتاو
دوور لـە مێـزەر و پێـی خـاوس
دوور لـە دەنگـی مەشـکەی گـاوس
دوور لـەو بـاخ و شـاخە زەردە
دوور لـە چـۆمی پلەوبـەردە
بێگانـە بـوو هـەرچی دەمبیسـت
دوور لـە هـەرچی خۆشـم دەویسـت

لە سەر هەر گوێی چۆمێ کوڕێ

لە سەر هەر کانیاوێ چۆڕێ

منداڵیمیان بردۆ لە بیر

ژەکی داکیان لێ کردمە شیر

خورپەیەکە و لە دڵمایە

بەڵام ئاخ هەر دووری دایە

وەرزی ئارەق و تین دەهات

هەتا وەرزی هاوی دەهات

لای قلیچقایە و قاسپەی کەو

دەهاتمەوە داوێنی ئەو

دیسانەوە پاییز دەهات

مۆرەی دڵ ئەو دەم زیز دەهات

کە هەر خشتی وەک ئاوێنە

دەبوا جێ بێڵم ئەو شوێنە

ڕەت نابێ کێ لێی بخوێنێ

جوانی کردگار دەنوێنێ

جێ بێڵم و بکرم دەورە

دەبوا ئەم زانستگا گەورە

سەرکەوتوو بم نەک بە شەلی

تا لە مەکتەبی بووعەلی

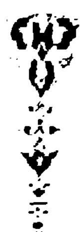
بچمە نێو شار وەک پێی تاوس

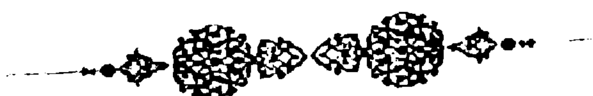

گوێ نەگرم لە مەشکەی گاوس
بیرم هەر لای جەغەتوو بوو
سەقز هەرچەند پێشکەوتوو بوو
نەدەبووە دەستاوی دایە
چی چێشتی خۆشی تێدایە
کە بەقەد ڕۆحم شیرینە
وردە وردە ئەم ئەوینە
کردمیە غەریبی شاران
لای دا لە سەر ڕەیلی جاران
ورمێ و تەورێز و سەبزەوار
سەقز، بۆکان، سنە ئەمجار
چۆن بۆ خوێندن بیمە سۆنە
فێریان کردم ئەوین چۆنە
بۆ رووحم بینە سەرمایە
عیشقی نیشتمان و دایە
هەتا بوومە شاعیری کورد
سی و شەش پاییزم وا ڕابورد
بە ڕەنگی زەرد و تامی تاڵ
بەڵام ئەم پاییزەی ئەمساڵ
تامی هەتیویمی پێ چێشت
ئەو یەکجاری منی جێ هێشت

کە بە ناخی ڕۆحما ڕۆ چوو

دوا وتەی بۆم یەک بزە بوو

دایکی بمێنێ پیر نابێ

پیار لە هەر تەمەنێکدا بێ

چاوی بێ دایکیم کردی گل

تەمەنم گەییە هەشت و چل

لەم ژینە پڕ ئەوینەمدا

بەڵام لەم ماوەی ژینەمدا

کەوتووم بەڵام لە سەرڕاوە

زۆر ئەوینی دیم گۆڕاوە

قەسەم بەو گڵکۆ تازەی تۆ

دایە گیان گوێ گرە بۆ ئاسۆ

چاوەڕێی لایلایە و شیر نیم

ئیدی من تازە سەغیر نیم

دایە وەک تۆ خۆشم دەوێ

هەرکەس دایکی شەهیدێ بێ

ئاوریان وەک شیری تۆ پاکە

تەواوی کانی ئەم خاکە

وەک تۆ ئەملاوێنن تارێک

سەرگۆی مەمکی هەر کانیاوێک

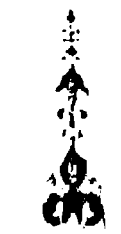

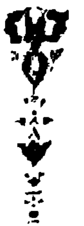

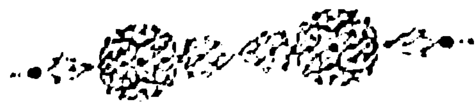
دایـــه وەک تـــۆ خۆشـــم دەوێ
هـــەر کـــەس بـــە زمـــانی تـــۆ بـــدوێ
تێدەگـــەن دایکـــی مـــن درانـــن
لـــە ئاســـۆی فیکـــرم بـــڕوانن

ساروقامیش، خەرمانانی ١٣٨٣

ئارەزوو

سەردەمێکە ئارەزووی چاوێکی وەک دەریا دەکەم
ئارەزووی بەر تینی تاوی بەندی دەست سەرما دەکەم

لێی گەڕێ با هەر لە فێڵێ بن گەلی خۆخۆرەکان
من بە یادی چاوی تۆم، تۆ چی بڵێی هەر وا دەکەم

سێبەری عیشقم لە سەر بێ تاجی شاهیم بۆچیە
تیشکی چاوێکم هەبێ گاڵتە بە شێخ و شا دەکەم

تا ترووسکەی بەرقی جوانیی دەرکەوێ پەروانەییم
بۆ ویسالی نوور هەمیشە کاری بێ‌پەروا دەکەم

گەر هەواڵی تۆ بە شەودا بای شەماڵ بێنێ لە بۆم
ڕیزەملوێنکێ وشەی جوان پێشکەشی شەوبا دەکەم

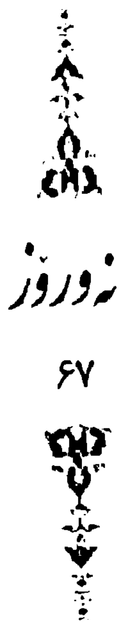
کوانێ ئەو بەرگ و لیباسەم بچمە کۆشکی حاکمان
یا ئەگەر بشلێن وەرە! هەر خۆم لە قودرەت جیا دەکەم

من دڵم کانگەی ئەوین و دار و بێری و کانییە
نا! پەشیمان نیم لە ڕێگەم، دڵنیا بە چا دەکەم!

نایەڵن تاوێ لە ئاوێنەی خەیاڵما دەرکەوی
بۆیە وەک مەجنوونی بێکەس دایمە یالەیلا دەکەم

تۆ هیلالی دوو برۆت دەرخە لە «ئاسۆ»ی جەژنەوە
جا دەزانی چۆن لە وەسفت مەحشەرێ بەرپا دەکام

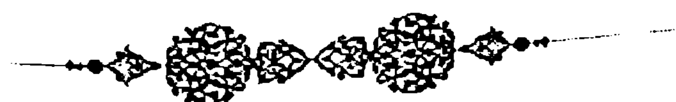
بۆکان ١٣٨٥/١١/٢٥

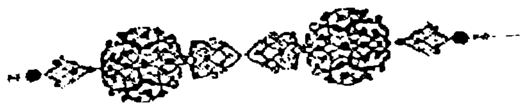

بەردو هەورامان

کـاکی هـەورامی وەکـوو کـەو نیشـتووە بـەو بـەردەوە
پێچەکـەی خـوار و خلـێچ نـاوە بـە سـەر گشـت دەردەوە
خاسەکەرئاسـا دەخـوێنێ لـەو سـەرە بـەو زەردەوە
خۆی لە خەم ڕەخساندووە و دەیڵێ بە جووت و فەردەوە
کیـژی هـەورامیش سـپیوسـۆڵ بـەو کراسـی زەردەوە
شاخی هەورامان دەڵەی لەو عەرزی خۆی بێزار بووە
هەر سەراسەر شاخ و بەردە و ڕوو بە عاسمان هەڵچووە
چۆمی سـیروان شـینەمـاری پـڕپڕ و فـێ گرتـووە
شاخ و بەردی دەور و پشتی وەک پەنیر قاش کردووە
گـەرچی بـێنـازە بـە دەسـتی خـاوەنی نامـەردەوە
ئـاو ئەگـەر مایـەی ژیـانی گیـا و مـرۆڤ و ئاژەڵـە
لێـرە وەک خـاکی ولاتـی دەشـتەکی بـێهاوەڵـە
خـاک و ئـاو وێکـڕا دەنەخشـێنن ژیـانی کۆمەڵـە
گەنم و جۆ لێرە غەریبن جا مەگەر یەک دوو پەڵە
دیارە وەک خاڵێ بە سەر کوڵمێکی زۆر بێگەردەوە
ماندوویی هیچ نایەڵێ بن سێبەری دارگوێز و توو
گوڵهەنار وەک سوورەتارای بووکی تازەی خەندەڕوو
بولبول و قومری لە سەریان گوڕڕەیانە دوو بە دوو
شەرحی شادی و ڕەنجی کوردان دادەڕێژن موو بە موو
مەست و سەرخۆشن بە دەوری دایەرەی مێژووەردەوە

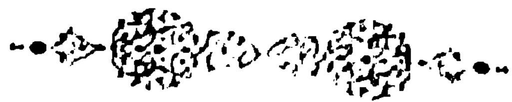

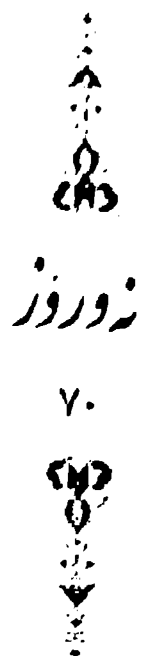
کیژی هەورامی بە جلکی زەرد و سوور و شینەوە
جاربەجار چاو لێدەکا ئەمما بە بێ هیچ تینەوە
هێندە ڕازی و خۆشدڵە بەم خاک و ئاو و ژینەوە
چاو لە کەس ناکەن ئەمەش مەجبوور دەبین لێی بینەوە
هەر بناڵێنن لە حەسرەت عاشقی بێ پەردەوە
دەنگی هاڕەی ئاوی بێ ژەنگی خەفەت دەسڕێتەوە
هەر بڵەی کۆسەی هەجیج! ئیدی بەسە و دەبڕێتەوە
هەر گوناحێکت هەبێ بەم فاتیحا دەسڕێتەوە
تا بەرەو پاوەی دەڕۆی بەو دار و بەردەی ڕێتەوە
دڵ دەلەرزێ هەر وەکوو منداڵ بە ئاوێ سەردەوە
شاخی هەورامان بەڕاستی عاشقی ئەستێرەیە
هێندە ڕژد و بەرزە پێم وا بانی عەرزی ئێرەیە
ژێری دەستی شێری عاسمان شاخی ئەم شمشێرەیە
بەفری شاهۆ باعیسی ئەم چۆم و ئاوهەڵدێرەیە
پاوە هەر ماوە بە پاوە بەم گ ڕەنج و دەردەوە
لادەبا وەک ئاوی زەمزەم سەدهەزار دەرد و بەلا
تاقە یەک شەربەی لە ئاوی غارەکەی قۆری قەلا
سەیری جوانی ئەم وڵاتە جا لەگەڵ چەند هاوەڵا
دەفعی دەرد و چاوەزارە چەشنی نووشتەی مام مەلا
با بڵێم یارانی ئاسۆ کێن بە جووت و فەردەوە؛
کۆلکەزێڕینە ئەگەر جارجارە بێتاقەت دەبوو

گەر «سەعید» نەبوایە بێشک تاقەتی گشتمان دەچوو
خۆ لە بەر تیری عەزیزیش هیچ کەسێ بێبەش نەبوو
گەرچی تاریف ناکرێ پیاوچاکی ڕحمان و عەبوو
بانەیی شۆفیری چاکە بەو دڵەی بێگەردەوە

بۆ عەبەی سوڵتانی شوێنێ وا نەبوو نەرفێ دڵی
کاکە عوسمان ماڵی ئاوا و چادری چەشنی گوڵی
کامە شوێن سەرسەوزە خۆشە جا لە سەر بەرد یان گڵی
بۆی کەبابە و شۆخییە و ئیسکان و قلیانە و قوڵی
کێ بە وێنەی سەیدعەلی کێوپێوە بەو سەر هەردەوە

بۆ کەسێ زەوقی هەبێ شاری ڕەوانسەر جەننەتە
حەوز و ئاو و پارک و پردی گشت نموونەی شەوکەتە
لاوی ئازا و کوردیپۆش خەڵکی نموونەی هیممەتە
داخەکەم ئەم شوێنە هەندێ دەستەبەستەی سوننەتە
خۆ دەنا وەیسیشی دەبوو قەیسی لەیلای پەردەوە

حەیفە باسی ئاویەریش نەکرێ لە نێو شیعرێ بە کوڵ
هەر دەبێ باسی ئەوی بخرێتە نێو سەندووقی دڵ
پەرچەم و ڕێحانە تێکەڵ ڕاوگەیە بۆ ئاسکی سڵ
جا مەگەر پیری نەهێڵێ ڕاوی ئاسک و پۆڕێ شڵ
خۆت بخەیتە جەغزی جەنگی نێو گرێو و نەردەوە

مۆز بخۆیت و مۆز بکەی تاکوو موکوریان بێ وچان

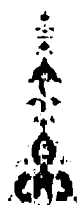

داخەکەم بۆ هاوەڵێ بەرز بێ بە بەرزی ئاسمان

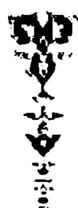
دڵ وەکوو بەحری خەزەر بێ و خۆی چکۆڵەی هاوەڵان

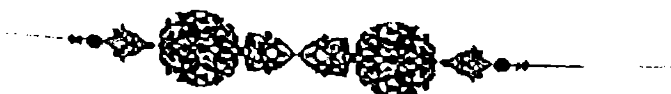
هەر مەبەستم شیعرە ئەینا هاوەڵانم گشت وەهان

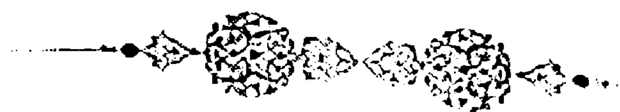
چیتە «ئاسۆ» بەستە دەستی بێوەفایی بەردەوە

هەورامان گوڵانی ١٨ی نەورۆز

هەور

دڵەی ئەم هەورە وەک من دڵپڕە و بارانی پێخۆشە
عەرز وەک هەستی من ویشکە و تەڕی جارانی پێخۆشە

کەژ و کێو شاڵی سەوزی کردە بەر کفنی دڕی یەکسەر
بەڵێ بەردیش لە ئەم وەرزە هەوای بارانی پێخۆشە

بەهارە و بولبول و قومری لە بادەی شەونمان مەستن
مەلیش هەر وەک بەشەر سەیرانی ئێوارانی پێخۆشە

کەسێ هەستی هەبێ لەم وەرزەدا شار کونجی زیندانە
بەحاڵ عەقڵی هەبێ جێژوانی گوڵزارانی پێخۆشە

گوڵان و خاکەلێوە وەک تەمەن زوو ڕادەبوورن ها!
کەسێ گوڵ شک بەرێ کوا پارکی نێو شارانی پێخۆشە

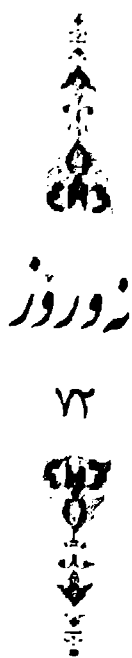
گوڵ و بولبول دەر و دەشت و ڕەفیقێک و قەراغاوێ
ئەگەر بۆت دەس بدا کێ سەیری بێکارانی پێخۆشە

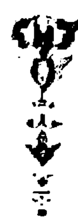
وەرن چاو کەن تەنانەت مار و مێرووش شاد و سەرخۆشن
ئەشا مێروولە چەندە یارمەتی یارانی پێخۆشە

مەڵێن شاعیر خەیاڵی خاو دەکا ئەو چاوی دووربینە
خەڵک زاری دەوێ ئەو ماچی نێو زارانی پێخۆشە

ئەگەرچی تا هەیە «ئاسۆ» دژی جەنگ و هەرا و زوڵمە
ئەوەی ڕووی دا لە بەغدادا لەبۆ تارانی پێخۆشە!

بۆکان ۱۳۸۱/۱/۲۷

هەڵوێست

چـــەن گونـــاحن واژەی ئـــەو شـــیعرانە زینـــدانی کـــران

چەنـــدە زینـــدوون ئـــەو وشـــانەی وا بـــە دەس زاڵـــم مـــران

بـــۆ شـیعر گـــەر هـــەڵوەرێنم ئەشـکی ڕوون بـــێ هـــۆ نییـــە

ســـاڵەهایە لـــەم وڵاتـــە شـــیعر و فرمێســـک بـــران

ئەو ئەگـەر تـا ئەسپە ڕێـی دووری منـیش تـا زولفـی تـۆن

فـەخرە بـۆ عاشـق بـە حـەڵقـەی زولفـەوە هەڵواسـران

کـوانێ گـوێی مێـژوو کـەڕە زێـڕی لـە گوێـدا هـەر هەیـە

بێجگـە لـەو ئـاوازە بـێوەزنانـە وا پشـتگـوێ خـران

شیعری چاک ئەوڕۆکە سووکە کێشەکەی کێشەی لە دوون

ڕاسـتە هـەر وا سـووکە زێـڕ و قیمەتیشـی هـەر گـران

گـەر بەهەشـتم پـاک دەنـێ دەسـتم لـە هەستم هـەڵگرم

هـەر دەڵـێم خۆزگـەم بەوانـەی وا لـە جەنگـەی ئـاوران

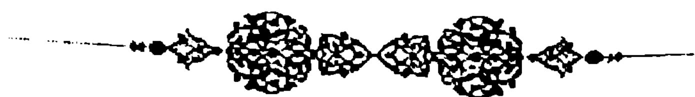
بـا بسـووتێ هەسـتی دڵـداریم بـە عیشـقی پاکـەوە

نـووری ئـەو سـووتمانەیە ئێسـتاکە بـۆ ڕێمـان چـران

ئێستە پۆستمۆدێرنە «ئاسۆ»! خشڵی بووکی شیعری کورد

کـوانێ ئـەو شـیعرانە وەک گوللـەی بـەرەو دژگـەل خـران

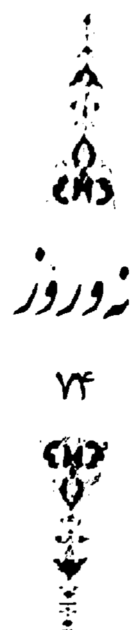
بۆکان هاوینی ١٣٨١

دەواری عەشق

کەس نەبوو گەر خەنجەری عەشقی بە پیری گر نەبێ
کەس نەبوو پەنجەی گوشینی زەردەبەی لێ سر نەبێ
وردەوردە کۆن دەبێ چیرۆکی عەشقی ئەمن و تۆش
حەیفە ئەو تین و ئەوینە هەر بە سۆز و گڕ نەبێ
لەم هەوارە هەر دەواری عیشقە وا قەت ناپوێ
بێجگە لەو نەمدی دەوارێ گەر بە بای ژین شڕ نەبێ
نایەتە سەر لێوی کەس بادەی خەیاڵی مانەوە
تاوەکوو پیاڵەی دڵی بۆ خۆشەویستی پڕ نەبێ
کەی لە جۆگەی شادمانیت پووشی خەم دەخرێتە لا
گەر شەتاوی پڕخورۆشی جوانپەرەستیت پڕ نەبێ
تۆ ئەگەر غەمباری جەوری گورگی خوێنڕێژی منی
دوور بە لێی نەیدیوە کەس خێڵی گورگ زگدڕ نەبێ
هەر کەسێ لافی برایی و گەلپەرەستی لێدەدا
جوانی تێبڕوانە «ئاسۆ»! ئاگەدار بە زڕ نەبێ

مەهاباد، ١٣٧٦/٣/٢

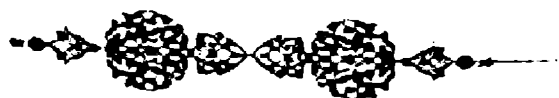

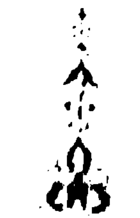

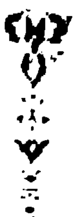
غەزەلی کەس‌نەکردوو

هەر دەڵێم و هەر دەڵێم و هەر دەڵێم
هەر شەوڕێم و هەر شەوڕێم و هەر شەوڕێم
هەر خراپە و هەر خراپە و هەر خراپ
دێتە ڕێم و دێتە ڕێم و دێتە ڕێم
هەر مەهێڵن هەر مەهێڵن هەر مەهێڵ
هەر لەوڕێم و هەر لەوڕێم و هەر لەوڕێم
هەر دەڕۆم و هەر دەڕۆم و هەر دەڕۆم
تاکوو دێم و تاکوو دێم و تاکوو دێم
با دەرم کەن با دەرم کەن با دەرم
نیشتەجێم و نیشتەجێم و نیشتەجێم
هەر لە ڕوو ناچم لە ڕوو ناچم لە ڕوو
بەردەپێم و بەردەپێم و بەردەپێم
بەرزە «ئاسۆ»م بەرزە ئاسۆم بەرزە هەر
ناچەمێم و ناچەمێم و ناچەمێم

بۆکان ١٣٨٤/١٠/٤

شینی ڕێبەر

لەودەمەیڕا باسی دارا و شاهی ئەسکەندەر بووە
شینی مەرگ و کۆچی دوایی پیاوی ناماوەر بووە

جاری وایە ڕێبەری سەرشانی میللەت جێیەتی
وەک «موبارەک» زۆری پێ ناچێ لە شارا دەر بووە

سەیر نییە بەرد تا بەرەو عاسمان بچێ هەر عاقیبەت
هاتنە خوارێی حەتمیە، کێ تا ئەبەد جێی سەر بووە

مەرگی ئەو ئاڵابەدەستەی قەت لەبیر ناچێتەوە
بۆ نیزامی ئەژدەهاکی کاوەی ئاسنگەر بووە

هەر لە یادی گەل دەمێنێ تاوەکوو شۆڕش هەبێ
ئەو کەسەی وەک شێخی مە تا مەرگی هەر ڕێبەر بووە

خاکی خۆی بۆ مردنیش گیر ناکەوێ، چونکا لە ژین
دوژمنی چینی ستەمکاران و داگیرکەر بووە

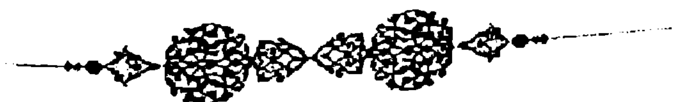
چەندە سەختە ئەودەمەی یەک گەل خەمینن بۆ کەسێ
فەلسەفەی وەحدەت لە عەینی کەسرەتیدا هەر بووە

زامی کۆنی کۆچی دووری گۆڕغەریبان هاتە سۆ
دیوتە چۆن چوارپارچە کورد چاویان لەخوێناو وەربووە

قەت بووە سەربەست نەوێری تەسلیەت بێژی بە کەس
تا کەمێ فێنکی کەی ئەو جەرگەی گڕی تێبەربووە

دەک سیاسەت بێتە نێو ئەم دینە «ئاسۆ» تا ئەدی
قەت نەبینی حاکمی زاڵم مەلای مینبەر بووە

١٣٨٩/١١/٢٢

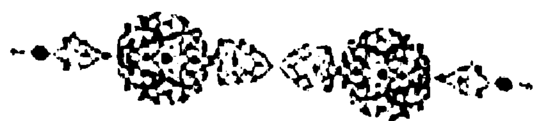

ئەنیستیتۆی درۆ

بــە ســەر شــانی شــیعرما دێتــە خــوار لــەنگێزەبارانێ
ئــەوەی رەنــگزەردی پـاییزی نــەبێ قــەت قــەدری نـازانێ
بەهار هات و وڵات خـەملا وەکـوو کوێستانی گرشیلان
لە بەر خەیمەی گوڵاڵان بووک دەبێ تـارای سـەری دانـێ
بەهار یارەب بەخێر بێی خێروخۆشیت بۆ سورووشت هێنـا
ئــەدی ئـاخر بــەهاری نەشـئەیی ئـەم میللەتـە کـوانێ؟
دەیان وەرزی بەهار هـات و هـەزاران خۆزگـە بـەو زسـتان
کە رێبەندان بەهارمان بێ دڵم چۆن خۆش دەبێ جوانێ
ئــەوەی نــەخش و کـری دەسـتی خودامـان لـێ دەشارێتۆ
ژیــانی ژێردەســی دێنــێ بــە قیمــەت نیولــەتێ نــانێ
ئــەوەی جـوانی نـەبینێ کـوانێ هـاورێی شـاعیری رەنـدە
ئەنیســتیتۆی درۆ ئوســتادی نــاوی غــەیری شــەیتانێ
بەڵام هەر دێ زەمـانێ گـوڵۆشـەی شـیعرم بـە رێـز بگـرن
ئەوین سەرداری میللـەت بـێ و سـپای دەرد و درۆ رانـێ
ئەدی ئـەو کاتەیـە «ئاسـۆ» بـزەی سـەر لێـوی هەڵبەسـتی
دەبێتــە تیشــکی شــەوگاری کــچ و لاوانــی بۆکــانێ

بۆکان ١٣٨١/٣/٦

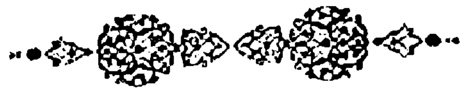

بۆ کیژێکی هەورامی

کــەنگێ چــاوی تــۆ لــە چــاوم‌دا وەکــور بێگانەیــە
یــەک نەناســینمان لەســەر چاومــان بــە وێنــەی تانەیــە
لای ئــەمن ئــازادی ئــەووەڵ ئاشــنایی عیشــقییە
خۆشەویســـتی بـــێ شناســـی باشـــترینی وانەیـــە
ســەروەتی مــن ســەوتی تۆیــە دەنگــی داوودی چیــە؟
ســـەوتی داوودی لـــە حانـــدت کۆنەیـــە، ئەفســـانەیە
وەک ئەمن کەم کەس دەزانێ تۆ لە کام بورجی خودای
جێــی فرینــی تــۆ لــە کــوێی ئــەم خاکــە بێ‌ئاســمانەیە
عەتری گوفتارت بەلامدا دێ وەکــور مــەی مەســتمەکا
چێــژی دیــدارت دەوای زامــی دڵــی ســەد دێوانەیــە
سەیری چاوی خۆت بە چاوی شاعیرانەت قــەت مەکــە
هەر کەسێ عاشق بە خــۆی بــێ لای خــەڵک بێگانەیــە
مــن دڵــم ئاوێنەیــە بــۆ بــووکی هەســتی پــاکی تــۆ
پەنجەکانیشــم لــە بــۆ زولفــت بــە وێنــەی شــانەیە
ئەی فیدای ئەو خاکە بــم وا تــۆ لــەوێ پــەروەردە بووی
شــیرنیت هــی ئــاردەتووی ئــەم خــاکی هەورامانەیــە
نامەوێ مــن بــاغی ڕوخســارت بــە زەردی ســەیر بکــەم
ســەیری باغــت خــۆی لــە ڕێــزەی مەرتەبــەی شــاهانەیە
پێــرێ پــەیمانی ئــەوینت یــەک نیگــا نووســـیمەوە
بــۆچی ئێســتا ئــەو نیگــات وەک کــۆتری بێ‌هێلانەیــە

را وەرە نێزیک بە لێم وەک جامی بادەی هەستی تۆم

بـا دڵـی مـن پیاڵـە بێ هـی خـەڵکی داو و دانەیـە

ڕێی نییە «ئاسۆ» لە باغت تاقـە یـەک گـوڵ بـۆن بکـا

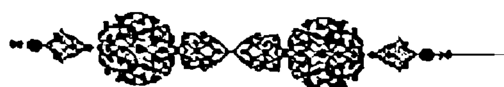
بەختی ئـەو هـەر وایـە، شـاعیر مـافی ئـەم شـیعرانەیە

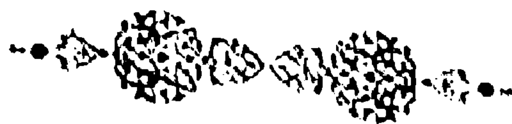

هەولێر، ١٣٨٤/٩/٢١

٢٠٠٥/١٢/١٢

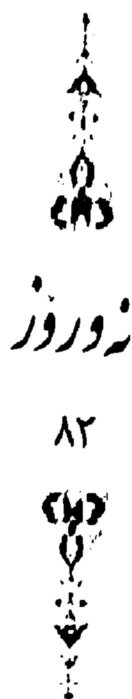

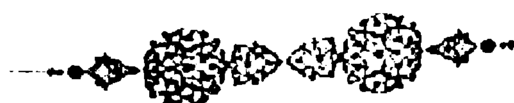

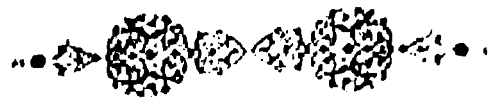
شریتی ناوەڕوو

دار و بەرد و کێو و نار جێ‌پێی چەلانی لاوییە
دەنگی پێی ئەسپی تەمەن دێ لەم کەژە بەرداویە
ئەم کەژانە نالْ و زەردن هێندەیان دی چاوکەژالْ
سوورەتێکی کردگارین کانیەکانیان چاویە
وا شریتی عومری لاوی ناوەڕوو دەخولێتەوە
سەد هەزار سەوزەی تیا بێژراوە هێشتا ماویە
تالێ مووی پەلکەی گوڵێکم لێ بووە پەلکێ شێعر
خاڵی ئەو خۆراکی شێعرە و زولفی تەپکە و داوییە
بۆیە تا ئێستەش مەلی ڕۆحی خەیالْم عاشقە
تاکوو مردن هەر بە یادی ئارەزووی فەوتاویە
عیشقی لاوی هەر وەکوو لاولاو لە دڵ هالاوە هەر
بۆیە پیریش بم هەمیشە عیشقی من لاولاویە
شیعری «ئاسۆ» پاکی دەردی خۆی و گەلیە چاوەکەم
تاکوو دەستی ڕوو نەبێ هەر بۆیە «نەورۆز» ناویە

ساروقامیش ١٣٨٤/٩/١٦

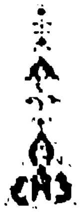

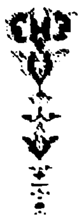
دوو بەیتی

چــەکچ‌ومــــاڵۆکی پــــەنای میرقــــازی
پــاکی گـــوێی دابـــووە ســـەلاح و ســـازی
هـەمور ئـەم شـوێنـە لـە «ئاسـۆ» تـاڵ بـوون
بـــێ پــــەزیرایی کــــەماڵی قــــازی

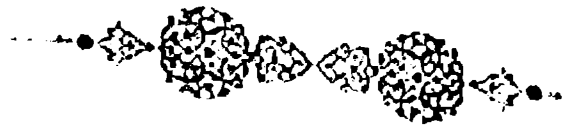

نەورۆز

قزڵجە، ۸۴/۳/۱۵ـ۹۳

ئەوینی نهێنی

شیعری مـن چـاوی سـەرم بـۆ گوڵـەکانم دەدوێ
چاوی تـۆش بـۆ منـی «شـەیدا» لـە خـەزانم دەدوێ
یارەکـەم پـاییزی مـن زۆر لـە بـەهار خۆشترە چـون
مامەکـەم ئێستا لـە «یورـ ئێن» بـە زمـانم دەدوێ
دیارە من ڕەنج و غـەمم کردمـی مانـدوو لـە ژیـان
چاوەکـــەم چاوەکـــەت ئـــەمڕۆ لـــە وچـــانم دەدوێ
ئەو هەموو ناز و عیتابەت بەسە بـۆ ئـەمنی هـەژار
بەسـیە «قوربـانی» جیهـان وا لـە ژیـانم دەدوێ
قەومی کورد ئێستە لە دونیا شـەڕەفی بـەرزە کەسـم
دەنگـی ئـەم بـێ‌کەسـە ئـەمڕۆ لـە جیهـانم دەدوێ
ڕەببـی ئـاوا بـێ ولاتـم کـە ئـەتۆی کـردە گـوڵم
دڵ بـە کـۆی عەشـق و سیاسـەت لـە شـەوانم دەدوێ
بـەم هـەموو ئاهـەوە قـازانجی منـە قـەڕنی ئـەتۆم
دوژمنـــە کۆنەکەیـــە هـــەر لـــە زیـــانم دەدوێ
ئەی خودا شـوکری ئـەتۆ چونکـە منـی دوورە بـەهار
وا چریکـــەی کـــەوی‌خاســـە لـــە کـــەژانم دەدوێ
نامەوێ دەنگی قـەل و داڵـی لەسـەر لاشـە کـە مـن
وا ورینگـــەی مـــەلی شـــەیدا لـــە گـــولانم دەدوێ
یەک بە یەک بەیتی ئەوینی منی «ئاسۆ» بکـە شـی
تێدەگەی چۆن کە لە سـەر عیشـقی نیهـانیم دەدوێ!

بۆکان ١٣٨٤/٦/٢٥

دەگوزەرێ

ئەم عومرە کە وا پڕ گڕ و بۆسۆیە دەگوزەرێ
پڕ شادییە یا پڕ غەم و ڕۆڕۆیە دەگوزەرێ

لەم وەرزە کە هەر دارە گەڵای زەرد دەبێ گوڵم
سووری گوڵی ڕوخساری من و تۆیە دەگوزەرێ

دانیشە لە سەر کانییەک و هاوەڵێکی چاک
پەیدا کە تەمەن ئاوە لە ئەم جۆیە دەگوزەرێ

ئەسرین مەڕێژە کاکە لە بۆ نامورادی خۆت
ئەمڕۆش کە لە دەورت دڕوو کۆکۆیە دەگوزەرێ

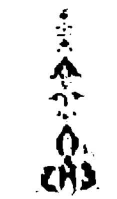
ئەو ڕۆژە کە پێت وایە ژیان خۆشە لا دەچێ
ئەو ڕۆژە دەڵێی ژینە کە بێ‌هۆیە دەگوزەرێ

باڵێ کە خودا داویەتی بۆ هەڵفڕینی مەل
دەشکێ و لەبەر هەوەسی دەنکە جۆیێ دەگوزەرێ

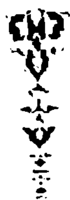
ئەم ژینە کە وا پڕپڕی جوانی و سەفا و شتە
لات وایە کە نەتدیوە چ نامۆیە دەگوزەرێ

هەر عیشقە کە وا سابتە، قەت کۆنە ناکرێ
خاڵۆت تەبەقەی هەشتە وە یا نۆیە دەگوزەرێ

ئەم پاس و وەڕینەی سەگەهارانەش عاقیبەت
وەک دژبەرەکەی لاوەتی «ئاسۆ»یە دەگوزەرێ

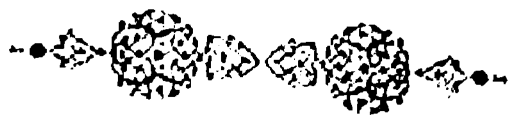

نەورۆز

بۆکان پردی کۆسە ١٣٨٤/٧/١٩

غەزەلی هیچ

چیــە ئــەم ســەوزی و زەردی و لــە پــڕا بوونــەوە هــیچ

ئەگە بێ فەلسـەفە بێ هـەر، بـەڵێ ئیـدی ئـەوە هـیچ

خـۆ ئەگــەر زینــدەگی مانــای هــەبێ لــەم دایــرەدا

بە خەمی عیشقەوە هەر شەو نەخەوی، ئـەو شـەوە هـیچ

تۆ بـەبێ هـیچ لـە هـەوەڵ هاتیـە سـەر ئـەم تۆپـە گڵـە

سـەدهەزار هێنـدە وەخـرێ کـەی لـە پـڕا دەبیـەوە هـیچ

هـەر وەکـوو خەونـە ژیـانی لـەوە پێشـت چ دەکـەی؟

گەر کەمێ لەززەتی بۆ ئێسـتە نـەبێ، ئـەو خـەوە هـیچ

بـاب و بـاپیرە لـە بـەر چـاو دەکـەوێ بـۆ هەوەسـێ

بۆ تەمـەع بابـە کـە هـیچ و کـوڕە هـیچ و نـەوە هـیچ

لـــە مناڵیمـــــەوە زانیومـــــە ژیـــــان هـــــەر ڕاوە

ئـەو هــەمــوو ڕاوەئــەوین و هــەمـوو داونانــەوە هــیچ

عاقیبـەت لاقـی تەمـەن بـوو لـە چڵـێ داوی کـەوت

ئەو هەموو لاف و گەفین و هـەموو خۆبەستنەوە هـیچ

ژیـن هـەموو هیچـە مـەڵێن «ئاسـۆ» نەهیلسـتە کەسـم

ڕەوڕەوەت پووڵـە ئەگـەر پێـت نـەبێ ئـەو ڕەوڕەوە هـیچ

بۆکان هاوینی ١٣٨٤

پرسیار

گەر گەڵایەک وشک ئەبینم

قاقا پێدەکەنێ پێم و باسی چرۆیی و بەهار و باران و سەوزیم بۆ دەکا

دەچمە سەر چۆم

بە پەلەیە بگاتە دەریا و قسە لەگەڵ هیچکەس ناکا

لە ترۆپکی چیاش بەفر هەر وا دەگری و

باسی توانەوەم بۆ دەکا

کۆتر دەگەڕێ بۆ جووتێ

دار هەر باسی سێبەر دەکا

کانی هەر وا

هەر خەریکی هەڵقوڵینە و هاواریەتی

ڕێبوار خەمی پرسیاریەتی.

دەچمەوە کن باوکم، بەڵام

خاڵۆ قوربان، سمایلاغا، عورووسی زوو و باسی خەونەکەی دایکمە

قورعانێکیان لە بۆ بردن

لە پاشان من هاتمە دنیا

هەموو شتێ لە ڕابردووی خۆیان دەدوێن

کەس باسی داهاتوو ناکات

ڕێبوار دیسان پرسیار دەکا

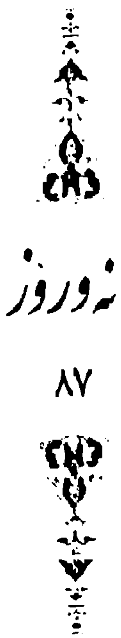
بڵێی لە داهاتووی نزیک

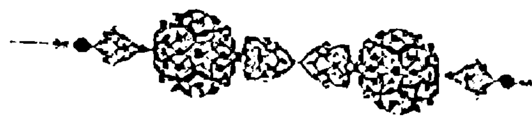
بەبێ ترس و خورپە و گومان ڕووبەڕووی گەل لە پیر و جوان

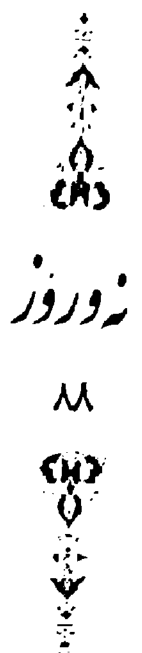
لە ژێر ئاڵای کوردستاندا

بخوێنمەوە شیعری ئازادی کوردستان؟!

بژکان ١٣٨٤/٥/١٦

باوەفایێ بۆ نییە؟

لەم وڵاتە باسەفادا باوەفایێ بۆ نییە؟
ئاشنا زۆرن بەڵام دەردئاشنایێ بۆ نییە

هەر کەنار و دەشت و کێوی پاکی کونسێرتی مەلە
ئەو مەلەی فەرقی نەبێ لای شا و گەدایێ بۆ نییە

لەم شەوەی ئەنگوستەچاوە ڕوو لە کوێ کا شیعری من
ڕەنگی غاڵب هەر ڕەشە ئەی شەوچرایێ بۆ نییە

تۆ شەمی شەوگاری من بووی چۆنە شەوقت لێ بڕا
نامەیێکت ئێستەکە بۆ بێنەوایێ بۆ نییە

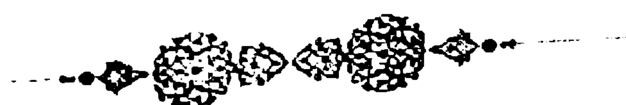
کۆن بووە چیرۆکی عەشق و خۆشەویستی چاوەکەم
چی لە دونیا زۆرە دوژمن ئەی برایێ بۆ نییە

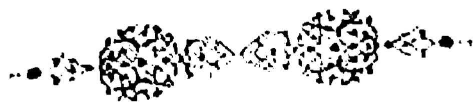
هێندە لەو پەنجێرەوە ڕوانیمە دونیای دەورەدەست
ڕێگەشم لێ ون بووە ئەی ڕەهنومایێ بۆ نییە

کێ دەڵێ هەرکەس لە بەر چاوان نەما ڕەنگی نەما
دڵ حەسابە دایە گیان ئەی لایەلایێ بۆ نییە

دڵ نەبا «ئاسۆ» بە چی دەسچینی چاوی کۆ دەکرد
کۆ لە سەر خەرمانە ئێستا فێنکەبایی بۆ نییە

ساروقامیش، سەر گڵکۆی دایە
١٣٨٤/٣/٢١

بۆ شایەری چاوەکانت

چاوەکانی خۆت نەدیوە گشت گەلی کوردیان هەژاند

چاوەکانت دوو هەڵۆن ئەمما دڵی منیان ڕفاند

خۆزگە بەو چاوەی ئەمن جارێ نیگای خۆتت دەکرد

تا بزانی چاوی تۆ چۆن ڕەونەقی تیشکی شکاند

کیژی دونیا کۆوەبوون ئەمجار دەڵێن کیژان پیان

تۆ بە تەنیا چاوەکەم ناوت لە سەر پاکیان فڕاند

دەنگی تۆ مەوجی هەوا هێنای و دەنگت کارەبا

هەرچی جوانی بوو لە حاندت پاکی ناحەزیان نواند

خۆزگە جارێ دیش لە ئاوێنەی کەناڵی کوردەوە

ڕووت وەدەرخەی تا وەڵابەی دووبەری و هەم تیپ و باند

شەپلە ماڵی شێوێ یاڕەب چونکە ئەمشەو شکڵی تۆی

کردە شەتڵی شیعر و هێنای و لە نێو دڵمی چەقاند

کاتێ فرمێسکت لە چاو دەرکەوت و دیم لەو جامەوە

دەسبەجێ پیاڵەی خەیاڵی تاڵی هیوای خۆمم ڕژاند

تۆ لە ئاوێنەی غەزەلدا جوانتری پیر نابی قەت

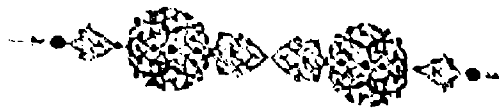
کەم وەکوو تۆو ئەو بزانەت جەرگی شاعیریان تەزاند

کێ وەکوو «ئاسۆ» بە داوی یەک بزەت خۆی پێوە کرد

هەر خەتێ بوو غەیری خەتتی لێوی تۆ پاکی کڕاند

بۆکان ١٣٨٤/١/٢٤

خێڵی بقه

تۆ بڵەی چی بێ کەوا بولبول هەمووی شەیدا بووە

بۆ پەپوولەی بێنەوا شێتی شەمی سارا بووە

یانی ڕویشتن گەلی قالاوی زستانی گەلۆ!

ئێستە وەرزی نەوبەهارە و بۆنی گوڵ پەیدا بووە

دەشتوکێو پاکی سەفاخانەن هەموو جێگەی سەفان

وا لە شاڵ و شین و شالورر شۆڕشێ بەرپا بووە

هەر ئەتۆی لەم نەوبەهارە بوویتە ژاڵەی پاییزی

هەر منم تاڵەم ڕەشە کوا کەنگێ ژاڵەی وا بووە

خۆ منیش کوردم ئەدی بۆچی لە مافم بێبەشم

چونکە ئێستا مامی کوردە و حاکمی بەغدا بووە

خوایە ئاوای کەی وڵاتم چش منیش هەر بێبەشم

خوا شوکور ئێستا لە نێومان دوو هەرێمی چا بووە

هەر کراس زەردی دەبینم ڕەنگی خۆمم دێتە بیر

چونکە هەر خێڵی بقە لەم خاکەدا کوێخا بووە

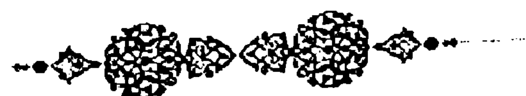
هۆ کراس زەردی تەلایی هەر کە چۆپیت گرتە دەس

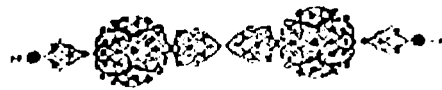
باش بزانە زۆری وەک من شێتی ئەو بالا بووە

هەر بە تەنیا شیعری «ئاسۆ»یە نەگۆڕا قیبلەکەی

وەک خەیاتەی زولفی یارم ڕاست و یەکهەودا بووە

باغی میراوا، ١٣٨٤/١/٢٩

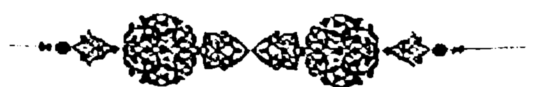
گوڕوگاڵ

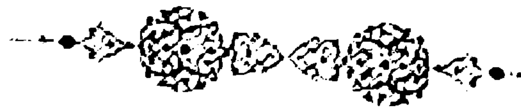
گـوڵێکم بـوو لـه کـاتی لاوەتیمـا وەک گـوڵی ژاڵـه
هـەتا لێـوی ئـەوم دی تێگەشـتم لێـوی گـوڵ ئاڵـه
نیگای چاوی ترووسکەی شادمانی و عیشق و شادی بـوو
بـزەی لێـوی بلاڵـووکی ئـەوم بـوو شـەربەتی ناڵـه
وریشەی پووڵەکـەی دەسـماڵی دەتکوت پەڕتـەوی عیشـقه
بریقـەی کـوڵمی هـەر دەتکوت تریفـەی بـەفری قەدپاڵـه
له بیرم دێ چەلێکی هاتـه مـاڵم - مـاڵی خۆشـی بـوو -
ئەوێستاش لام وەکوو کەعبـەی ئەوینـه شـکڵی ئـەو ماڵـه
بەڵام کوێر بم که ئێستا تووشمەبێ نامناسێ وەک جـاران
ئەویش به زمانی منـداڵی گـەرەک هـەر پـێم دەڵـێ خاڵـه
ئـەویش وەک خـۆی نـەماوە نازەکـەی جـارانی شـێواوە
خەزان گەستوویه ئەو باغه ئەگـەر دەتکوت بـەهێی کاڵـه
حەساری باوەشـی جـاران لـه بـۆ مـن پـارکی شـاری بـوو
بـەڵام ئێسـتاکه دەیبیـنم تـەلاری خـەونی منداڵـه
که دەمـدی کـاتی ئێـواران لـه ڕێـی کـانی وەکـوو تـاوس
بـه جیلـوەی ڕۆیینـی تێـز بـوو دڵـم لـەو پێخـه ئاواڵـه
درێـغ و داغـی سـەنگینم چـەلێک بـۆنم نـەکرد ڕۆیـی
دەڵەی دوێنێکه بوو ئـەمما بـەوەڵلا بیسـتوهەشـت سـاڵه
منیش ئێستا چلوهەشـتم سـەرم «ئاسـۆ»ی سپی عیشـقه
کـه ئـەورۆ هاتـه بـەر چـاوم دەڵـەی وەرزی گوڕوگاڵـه

بۆکان ١٣٨٣/٧/١٤

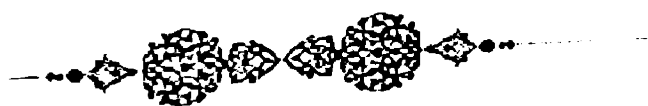

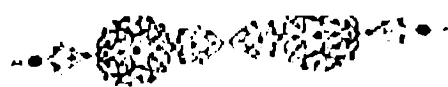

گوڵی خەزانی

لەم خەزانەیدا گوڵێکی سوور لە من پەیدا بووە
ڕۆژی ڕوونم لێ هەڵاتووە و مانگی غەم ئاوا بووە
ماڵی چاوی ئاوەدان بێ کۆشکی ڕووخاوی دڵی
ئاوەدان کردووم دەنا گوڵ کەنگێ دڵئاوا بووە
بەفری زستانی سەری پڕعەشقی تاواندوومەوە
دەردی بێدەرمانی پیری زوورەسی پێ چا بووە
ئەو دەپرسێ چۆنە حاڵی عاشقانەی من لە بۆی؟
جوابی نامەی شاعیرانەی عاشقان کەی «نا» بووە
من دڵی خۆم داوەتێ ئەو دوو هەناری داوە پێم
کەس ئەوەندەی خێر نەکردوون لەودەمەی سەودا بووە
هەر من و ئەو نین لە ترسی چاوی بەد یەک ناکەوین
تا حەسوود هەبووە لە دونیا کاری عاشق وا بووە
من گەدای بەردەرکی باغی سینەکەت بم عەینی شام
سواڵکەری شاری ئەوین هەر عەینی ئیستغنا بووە
لادە چارشێوت گوڵم خۆ تۆ لە قورعان شارەزای
«لا» وەکوو شمشێرە دینیش چاوی هەر لەو«لا» بووە
ڕازی عیشقی تۆ لە کن هەر کەس دەڵێم ڕیسوا دەبێ
خەڵکی شاهید بن کە «ئاسۆ» بۆ گوڵێ ڕیسوا بووە

بۆکان ١٣٨٣/٦/٢٥

هەتا عاشق نەبی

هەتا عاشق نەبی گیانە لە ڕێدا شارەزا نابی
وەکوو چینی بە بێ ئاگر بە قیمەت پڕبەها نابی

بە خوێنی دڵ ئەگەر ڕووسووری دەرکی موڵک و میللەت بی
لە بەر قاپی خوداش ڕۆژی قیامەت ڕووسیا نابی

پەنات بێ پەرچەمی کاڵی کەزی چاوکاڵی قژزەردێ
لە لەنگێزەی ژیان و بەفر و تەرزەی بێ پەنا نابی

هەزار خۆزگەم بە سواڵکەر بچتە هەر دەرکێکی قەی‌ناکا
گەدای بەردەرکی یار بی تا قیامەت پادشا نابی

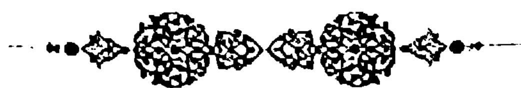
ژیان زۆر بێ‌وەفایە خۆشی هەروا، هەر غەمە سابت
دەزانم تۆ ئەوەندە پاکی دەگەڵ من بێ‌وەفا نابی

نەکەی بشکێنی ئاوێنەی دڵی پڕرازی عەشقی خۆت
ئەتۆ ئاسکی خەتای ئەوچەل لە ژیندا بێ‌خەتا نابی

سنوور هەر چەندە سەخت و ڕێگرە خەتتێکە بێ‌مانا
ئەوین پاسپۆرتی ڕێگات بێ ئەدی بادی‌هەوا نابی

ئەتۆ بووکی خەیاڵی شیعری «ئاسۆ»ی زۆر لەسەرخۆ بە
لە نێو باغچەی شیعردا واش مەزانە بێ هەرا نابی

بۆکان ۱۳۸۳/۱۲/۲۹

دەبیرستانە تاقانەکەی بۆکان

کوورش ناوی پاشایەک بوو

بەڵام چل ساڵ بەر لە ئێستا

مەدرەسە نا!

هەر عەینی دانیشگایەک بوو

کچ و کوڕ لە پەنای یەکتر

دەغەڵی و ناپاکی قات بوو

وەک ئامریکا!

- ئەمە قسەی ڕەییس فەرهەنگی ئەو کات بوو -

بەیانیان

- وەک شارە مێروولەی هاوین -

لە هەر کۆڵانی شارەوە

بەرەو ئەم ناوەندی عیلمە

کچ و کوڕ ڕێیان دەپێوا

لە بەر زەوق و شادی ئێمە

دەرد و غەم و حەسرەت ون بوون

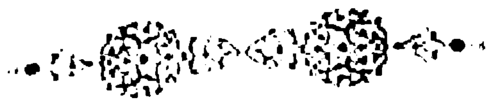
دەردان سەریان ل دەشێوا

دڵی قوتابی هێند گەرم وەک مەنجەنیق

کەچی لەپڕدا ڕووخان

کە دەهات دەنگی «ئای تۆفیق»

کاتی ڕیز بوون موعاونان نەسحەت و بەند

جارەجارەش بەدوبێرا

نموونەی ڕەحم و شیددەت بوو

کاک ڕەحیمی ئازادیخا!

چاومان لە یەکتر نەدەکرد لە پشت پەنجێرە و دوودەری

کچان ڕوومەتیان سوورتر بوو بە بێ ماتیک

ون بوون ئاساری ڕووسەری.

موعەللیمی قورعان و دین مامۆستا «شەفیعی» بوو

ڕشتەی دەرسیش تاقە «ڕشتەی تەبیعی» بوو.

سێ کتێبی گەورە و قەتوور

پڕ لە مانا، پڕ بوو لە عیلم و پڕ لە نوور

نەدەترساین، نە لە زۆری و نە لە کەمی

کاتێ بە دەسخەت و شکڵی جوانی بۆی

شەرح ئەداین لە پای تەختە «ئای ئادەمی!»

یادیان بە خێر ئەوەی ڕۆیین

عومریان درێژ ئەوەی ماون

گەر پێت سەیرە و پێم دەڵەی ئاخر ئەی ئێوە چۆن ماون

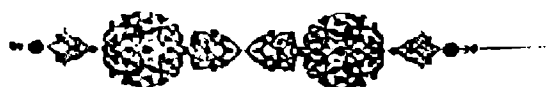
چاکە موومان چۆن سپی بوون؟

چاوکە پشتمان چۆن چەماون؟

ئەی بۆ فیزیک؟ ئای قورەیشی تا کاک ئەمیر

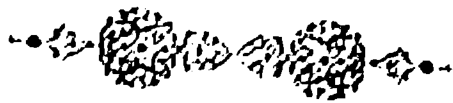
ئەم لیسانس و لاو ئەویش پیر

هەردوو دڵپاک، هەردووکیان چاک

وێنەی سەبر و تەحەممولی «ئاغای بێ باک»!

تاریخی ئای ئەحمەدزادە، جوغرافیاکەی ئای خودادا

جەبر و ریازی ئەکبەرزادە، سمێڵی بابری پرئیفادە!

یادیان بە خێر ئەوەی رۆیین

عومریان درێژ ئەوەی ماون

ئەوانی «ئاسەف» و ئای «هەمزەیی» لە هەموان زۆرتر گۆڕاون!

هاوکلاسمان عیدددیەکیان هەر نەشماون

ئێستا شاریش بەم گەورەییە خۆشی جارانی نەماوە

ئەو کاتەوە حەوزەگەورە چارشێوی بە سەریا داوە

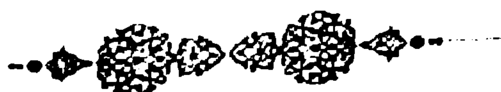
قەڵای سەرداریش رووخاوە.

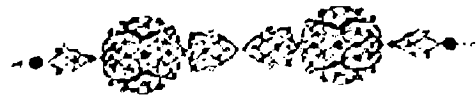
خۆ من ناڵێم ئێستاکە پێش کەوتن نییە

بەڵام چ بکەم لە رۆژهەڵات هەتا بیری کۆن سالارە!

هەر ئەمساڵ خۆزگەم بە پارە!

زستانی ۱۳۸۳

ساڵگەرد

خۆزگە دەتزانی کە چەن مەجزووبی ئەو چاوانەتم

چەندە تامەزرۆی دەمێ سەیرانی ئەو بێستانەتم

من هەڵۆی ئاسمانی ڕاوچی کۆتر و کەو بووم کەچی

ئێستە پابەسراوی ئەو شابسکە کاڵ و جوانەتم

چیت لە چاوانتا حەشار داوە کە من نایبینمەوە؟

گێژ و ماخولیای خەتی ئەو دەفتەر و دیوانەتم

خۆزگە بەو پاساریيانەی وا بە دەوری ماڵتەوەن

گەر قوبووڵی کەی منیش باڵندەی ئەو گوێسوانەتم

تۆ حەسوودی هاوەڵی خۆتی بەڵام نازانی من

چەند حەسوودی ڕووسەری و ئەو دوگمە درگاوانەتم

گوارەکەش نامەحرەمە هەر سەیری کوڵمانت دەکا

بۆ مەگەر مردووم ئەمن؟ تاکوو ئەبەد لەرزانەتم

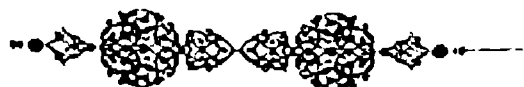
هەر شەمت هەڵکرد لەسەر کەیکی تەمەن زوو پێم بڵێ

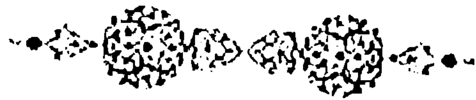
تێدەگەی جا ئەودەمەی من باشترین پەروانەتم

نێوی «ئاسۆ»ش سووک لە لیستی عاشقانتا جێ کەوە

تا بمێنم هەر لە سەر ئەو عەهد و ئەو پەیمانەتم

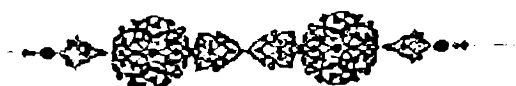
سەدی بۆکان ۱۳۸۳/۱۲/۲۸

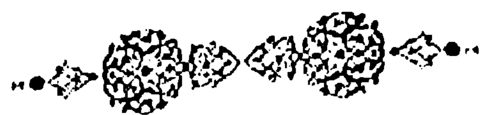

بۆکان

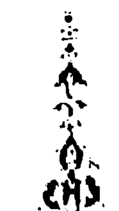
لێم گەڕێ با بیدوێنم هێندێ شارە جوانەکەم
زێدی کوردی خۆشەویست و بووکی کوردستانەکەم
خەڵکی بۆ قوربانی جێژن کۆچ بە قوربانی دەکەن
من لەبۆ سەربەرزی بۆکان ڕۆح و سەر قوربان ئەکەم
باغی میراوای بەهەشتی عاشقانی دڵپڕە
باسی دڵپاکی و بەهەستی لاوەکانی با نەکەم
چون وردی لاوانی ئازای هێند بەشان و شەوکەتە
نزمە بۆ بەرزی ئەوان هێڵ و خەتی دیوانەکەم
لێم گەڕێن با باسی دەردی دڵ نەکەم دڵ پڕ غەمە
نەک بشێوێ حاڵی تۆش وەک زولفی دەسگیرانەکەم
ئەو قەڵا بەرزەی هەزاران داوەتی ڕەنگاوی دی
دێ تەنینی دەنگی زیرەک بولبولە خۆشخوانەکەم
ڕەمزی ڕاوەستاوی خەڵکی کێوی ناڵەشکێنەیە
حەوزەگەورە شک بەرم کوا باسی کۆشکی خان ئەکەم
تاکوو چارشێویان بە سەر ئەو حەوزەدا داخەکەم
شێعر و هۆنراوەش دەڵێ وشکاوە سەرچاوانەکەم
کوا هەژار و کوا حەقیقی و کامیل و سوارەی جەوان
هێدی و نووریش کە ماون و با لەوانیان جیا نەکەم
گەرچی ئاسۆ خاک و خۆڵی هەرچی کوردییە
لێمگەڕێن با زولفی شیعری شاری بۆکان شانە کەم

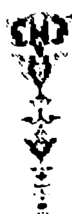

فڕۆکەخانەی میهرئاباد

چـاو هـەموو تـەڕ سـوور وەک یـاقووت
خواحـافیزی تـاق‌تـاق جـووت‌جـووت
دڵـۆپ‌دڵـۆپ فرمێسـکی شـین
ئەڕژێتـە سـەر عـەرزی غـەمگین
مـۆنج ئـەخوا سـەفی بەڕێکـەر
موسـافیر یـەک‌یـەک دەچنـە دەر
نیـوەشـەوە و گشـت بێـدارن
چـاوەڕوانی کـۆچی یـارن
هێنـدێکیش چـاوەڕێی هـاتن
نـەک وەک ئەمانـەی دی مـاتن
تـەیارە کـاتێ هەڵـدەفڕێ
مـەیلی بـاب و فەرزەنـد دەبـڕێ
فڕگـە جـێ دێڵـن بـە زیـزی
دەسـت و چـاو بـۆ خواحـافیزی
شـل‌شـل دەبـن هێـزی ئـەژنۆ
چـاو پـڕ خـوێن دەبـێ وەک «ئاسـۆ»

تاران ١٣٨٠

اندیشه

مـن در اندیشـه‌ی آنـم کـه تـو در بـاز کنـی

تو برآنی کـه چـه سان بهـر دلـم نـاز کنـی

دل مـن از غـم هجـران تـو بگرفـت ولـی

تـو برآنـی کـه بـرایم کلکـی سـاز کنـی

اگر از جلـوه‌ی دیـدار تـو سـوزم چـه عجـب!

خـوب دانـم کـه بسـاط دگـری بـاز کنـی

کـاش مسـتانه تـو را صـبحدمی مـی‌دیـدم

بـو کـه ایـن میکـده‌ی سـینه ورانـداز کنـی

هرکـه در میکـده‌ی دل لبـی تـر کـرد شـبی

ناسـزا نیسـت کـه بـا وی بتـی آغـاز کنـی

بلبل از شوق گـل ایـن چهچهـه بـر لـب دارد

تـا نظـر بـر گـل پژمـرده‌ی ایـن راز کنـی

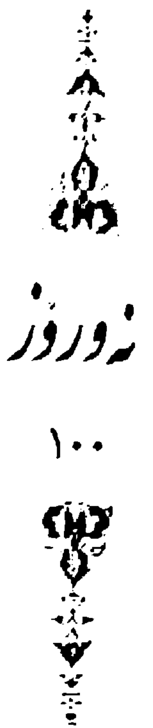
یک شبی غمکـده‌ی عشـق مـرا هـم دریـاب

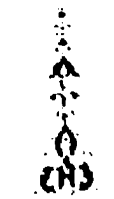
تـو تـوانی غـزلِ دل پـر از ایجـاز کنـی

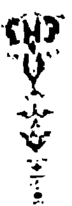
«افق» آن سان شده‌ای واله که خواهی به قلبی

صحبت از وسوسـه‌ی خواجـه‌ی شـیراز کنـی؟

بوکان، بهار ۱۳۸۳

عیشقی سەرەڕێ

تـۆ نۆگـوڵی جوانیـت ئـەوە پشـکووتووە ئـازیز

مـن تـازە گـەڵام زەرد بـووە عـەینی گـوڵی پـاییز

کـوا لـەم سـەرەڕێ دەبیـە رفیقـی منـی بـێ‌کـەس

عیشـقی سـەرەڕێ رەنجـە لـە ئـەم واتـە نـەبی زیـز

ئـەمما بـە خـودا عیشـق و ئـەوین هێنـدە بـەرێزە

پێـی نـاوێ ئەبـەد شـەرم و حـەیا و خـۆگری و فیـز

گـەر کەوتـە سـەری هـەر کەسـێ ئـەم دەردی ئەوینـە

پیر بێت و جەوان بێ وەکوو یـەک دێنـە سـەف و ریـز

مـن والـه و سرگشـتەی آن دختـر کُـردم

بِربـوده سَـبَق از همـه ترکـانِ بـه تبریـز

تـو خـود گُلـی آن شـاخەی گـل را بِفکَـن دور

جـز عشـوه و طنّـازی بـه خـود نقشـی میـاویز

ایـن طُرفـه جوانـانِ نـه عاشـق چـه شـرورند

ز آنجای که بنشستەای چون شـعله بـه پـا خیـز

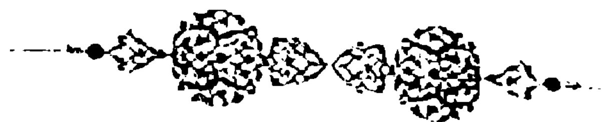
بـەم سـوبحە هـەوا فێنکـە گـرِ بـەردە لـە «ئاسـۆ»

بـا کـەم بـە وشـەی کـورد و عەجـەم واژە بکـا ریـز

سنە، ناوبەر

١٣٨٣/٣/١٤

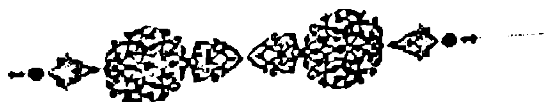

شبی با او

به مرحمت باد صبات می‌خوانم
دلت پر از تپش است می‌دانم
تا گودترین اعماق محبّت به درود
بر بلندای قلّه‌ی عشق می‌مانم
هر شب به یاد تو با ستاره هم‌اشکم
یاد تو ابر است و من چو بارانم
بی تو واژه‌ای بی‌معنی‌ام لیکن
با تو معنا و لفظ را مانم
تو چه آسایش از برای نیاز
بیا که آرام بگیرد این طوفانم
مرا به لطف شاعرانه‌ای دریاب
همین یک امشب است بر تو مهمانم
آه که دل از تو لبریز می‌گردد
وای در این معامله پشیمانم!
«افق» ز نور پر شد و من اکنون
غمگسار آن سیه‌پوش تهرانم

تهران، ۱۳۸۳/۲/۳۰

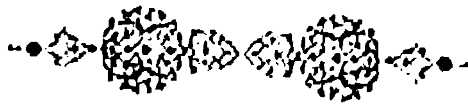

گێژاو

لە بەرزیڕایە گەر دیارە وەکوو یەک بەرزی و چاڵی
بە داوی عیشقە ئاسانتر دەگیرێ وەحشی و ماڵی
ئەگەر پێت وایە ئەم دونیا لەبۆ تۆ سەبت ئەکا یەزدان
لە دەرس و دەوری مامۆستای بەهار و گوڵ نەبووی حاڵی
بەهار دێ و تاجەگوڵ دێنێ خەزان دێ و زێڕی ئەڕفێنێ
کە زستان مووی سپی کردی ئەدی کوا وەک چەلان کاڵی
بزانی گەر ئەوینداری دەوای هەر دەرد و ڕەنجێکە
ئەدی قەتقەت لە دەس ڕەنج و غەمی ئەم ژینە نانالی
هەتاکوو دیت لە مەزرادا گوڵێکی زەرد و سوور و شین
بزانە چاوڕەشێ بوو گەر وەری عومری بە منداڵی
بە داوی زولفی تەهمینە ئەبەسرێ باڵ و دەست و پێت
ئەگەر بەدوای ونی خۆتا بە وێنەی ڕۆستەمی زاڵی
هەتا هوشیار و زانا بی وەرە لەم ژینە گێژاوە
بە چۆرێ مەی سەرت گێژ کە ئەرێ بۆ هێندە سەرقاڵی
مەڵێ «ئاسۆ» خەیاڵی خاو دەکا، نا، کرژە لۆی هەستم
هەتا کێو چەشنی سەیزادە گرێ دا نێوقەد و شاڵی

سارۆقامیش، ۱۳۸۳/۲/۹

کەسی ئاسۆ

گڕووی شیعرم کە لێدەگرێ خەیاڵی بێنەشە و هەستم

غەمی دێ وەک کەلەبچە توند دەبەستێ پەنجەکەی دەستم

دەڵێی بەندیم و بێکەس چاوەڕێی دەستێکی عاسمانیم

دەڵێی گوڵزاری تینووم چاوەڕێی بارانی هەڵبەستم

چ چاوەڕوانییەکم بێ لە ئەو پەنجێرە داخراوە

لەکاتێکدا بە غەیری خۆشەویستی هیچ نییە قەستم

وەرە با هەر ئەسیری دەست و پەنجەی ناسکی تۆ بم

ئەمن خۆ هەر ئەسیری حوکمی وشکی حاکمی پەستم

ئەوەندەم دیوە زەجر و دەردی بێدەرمانی ژێردەستی

لەگەڵ ئازادی بێگانەم مەگەر ئەو کاتە گەر مەستم

ئەتۆ لێم دامەخە درگای بەهەشتی باغی سینەی خۆت

لەمێژە وەک پەپوولە هەڵوەدای گوڵزاری نەورەستم

کە چاوم لێ دەکەی نایمێنێ غەم دەنکێکی بۆ دەرمان

برۆم لێ تێک مەنێ من شێتی ئەبرۆی قاشی پەیوەستم

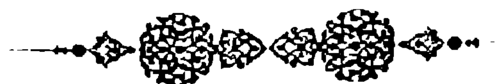
هەزار هێندە دەس و پەنجەم لە بەر سەرما نەنووسێ هیچ

ئەمن پەیمان دەبەستم تا دەمی ڕزگاری ناوەستم

دەزانی شاعیرانی کورد هەژارن، قانع و بێکەس

دەبا ئاسۆی دڵم ڕوون بێ بفەرموو ئاسۆ من کەستم

بۆکان ۱۳۸۳/٤/۷

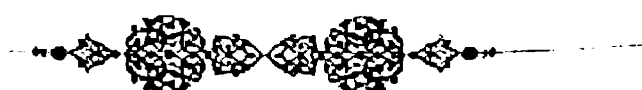

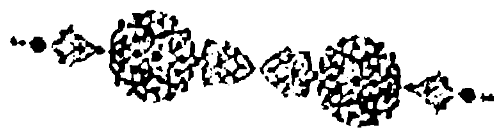

بۆ دوو نەتەوە

هەرچی گیا و چیمەن وگوڵ بوو هەموو شین بوونەتەوە
بەفری سەر دوندی چیا شوێنی نەما و چوونەتەوە
داخەکەم بەفرێ لە سەر گردی سەری من بووە کۆ
هەرچی هەست و کوڵ و تین بوو بەوە نیشتوونەتەوە
ئەو مەلە کۆچەرییانەی کە لە گەرمێن دەژیان
ئەوە نەورۆز و بەهارە و هەموو هاتوونەتەوە
ئەی چ بوو؟ ئەو کەڵەکێویانە کە قوربانی کران
بۆ گەلی سپڵە کەچی پاکی لە بیر چوونەتەوە؟
کوا نەواری بەنەشەی تەپڵ و نەقارەی گەلی لاو
بۆچی جەریانی ستەم یەکیەکی شۆردوونەتەوە؟
هەر سەرێ تۆزێ هەڵێ و ئاوەزی سەرداری هەبێ
پەتی سەر دار و تەنافە و ملی بەستوونەتەوە
کوا ئەوەش ژینە خودا دەک ڕەبی بەزیادی نەکەی
هەرچی تاوانە هەموو بۆ ئەمە شۆڕ بوونەتەوە
تورکی چاوەست لەمە بەدبەختترە لێمان بووە شێر
خوایە «ئاسۆ»یەکی ڕوون دەرخە لە ئەم دوو نەتەوە!

بۆکان بەهاری ١٣٨٩

زیندانی دووکەڵ

«بۆ هاوڕێی شاعیرم جەلال مەلەکشا»

کەم بکۆخە! کەم کوورِ بەوە!

دە جارێکیش قاقا بکێشە

لەم وڵاتە سووتاوەدا مەمێنەوە

زۆرزۆر کە لێرە ژێر پێت خۆڵەمێشە

١٠۶

کەم بکۆخە، بەس کوورِ بەوە

دە جارێکیش وێنەی لاویت گورج و گۆڵ بە

کوا ئەو شیعرە وەک گوڵانەت

لەگەڵ شمشاڵی تفەنگدا

بەرانبەر بوو و ڕقەی دەکرد

کوا ئەو وردەت

دوژمن لە ترسانی دەمرد.

لەم وڵاتە سووتاوەدا مەمێنەوە

برِۆ برِۆ!

بۆ ئەو شوێنەی گوڵە نەرگس چاو هەڵدێنێ

کچان وێنەی گوڵەباخن هەموو بەیانان دەپشکوێن

شەوان وێنەی گوڵی شەوبۆ

لە شادی و بۆنی خۆش دەدوێن.

ئەی بەندی ناو بەندیخانەی دووکەڵ و گڕ

ئەی قەڵەمت وێنەی مەشخەڵ

هەموو چیای کوردستانی دەکردە گڕ

بڕۆ بڕۆ بۆ ئەو باغەی بولبول ڕێزی لە سەر چاوە

گوڵەباخ و هێرۆ لەوێ گوڵیان داوە

لەوێ برین قاقا پێدەکەنی بە ئێش

لەوێ دەریا پێدەکەنێ بە گۆلکە و زەل

لەوێنە زام گاڵتە دەکا بە گوللە و خەنجەر و خەردەل

چۆمی سیروان هاژەی ئازادیت بۆ دەچڕێ

لەوێ دەنگی گەلۆ و حەیران ئیشتیای دووکەڵت لێ دەبڕێ

دەستی نەرمی حەریری ڕۆژنامەی میللەت

فرمێسکی غەریبیت ئەسڕێ

لێرە بڕۆ

تۆ پەپوولەی ناو باغێکی سەملێدراوی

تۆ بولبولی دارستانێکی سووتاوی

تۆ شاعیری میللەتێکی بەش‌خوراوی

ئێرە جێگای هەستی ناسکی تۆ نییە

ئەتۆ وردت بەرزە بەلاّم لە سەر دووکەڵ وەک فەقیری ئاسۆ نییە

بڕۆ بڕۆ ئاواتەکەت هاتووەتە دی زۆر بە جوانی

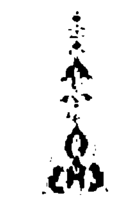
دەلاّلانی بەر گاراجی شاری سنە هاوار دەکەن: " سولەیمانی، سولەیمانی "

شوانەکانی کوردەواری لێوی قەڵشاویان سارێژە لە سەر بلوێر،

بە شمشاڵی گەرووی شووشیان هاوار دەکەن

" هەولێر! هەولێر "

سنە ١٣٨٣/٢/٢٧

پاییز

خشەی پێی تێگەیشتن دێ لە ڕەمزی جوانی پاییزی

لە بەرپێتدا کە دەنگی دێ گەڵای دارانی پاییزی

کە یەک کەوتن مەلانی کۆچەری ئەم شارە جێ بێڵن

سەهۆڵاوی سەفەریانە تکەی گریانی پاییزی

بەهاری وەرزی لاوی یادی خێر بێ چەندە زوو ڕۆیی

کەچی ئێستاکە تەڕ نابین لە بەر بارانی پاییزی

ئەتۆ عەینی گوڵی مانگی گوڵان پشکۆتووی ئەمما

منم کەوتوومە بەر سەرمای دڕی زریانی پاییزی

ئەتۆ شوعلەی گڕت پێیە چ باکت سایەقە و سەرما

منم دەستم دەلەرزێنێ برووسکەی ژانی پاییزی

ئەگەر شیعرێ دەنووسم بۆت دەلەرزێ دەست و دڵ وێکڕا

لە بەر سێخواری بێ‌میهری و هەوای ئابانی پاییزی

دەزانم تۆ ئەوەندە جوانی قەت‌قەت عاشقی زێڕ نابی

کە باغی کردە زێڕ یەکسەر گەڵاڕێزانی پاییزی

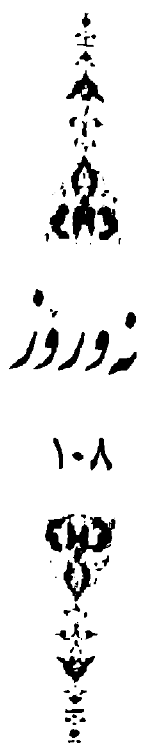
من و تۆ عاشقی کوردین لە سەر ئەم عیشقە قاچاخین

دەبێ هەر چاوەڕێی یەک بین لە چوارڕێیانی پاییزی

ببینە حاڵی «ئاسۆ»کەت کە چەند شێواوی بێ‌تۆیە

هەمیشە ئارەزوومەندە لە بۆ یەک ژوانی پاییزی

بۆکان – سەقز – پاییزی ١٣٨٩

سەفەرێکی بێ کۆتایی

بۆ یەکەم جار

لە بەر چنگی ئەم خەریتە پشیلەییە پێم نا دەرێ و

بەرەو قیبلەی ئاواتێکی چەن ساڵەی خۆم

نوێژی سەفەرێکم دابەست.

کێو هەر کێو بوو

ئاو هەر ئاو بوو

دار هەر دار بوو

ئەوەی لای من فەرقی هەبوو نیگای خەڵکی لادێ و شار بوو

ئێستا من وام لەوپەڕ سنوور

تازەم زانی سنوور خەتێ بێمانایە

ئێرەش وەکوو ئەوێ وایە

بەڵام لێرە خەڵکی زمانیان ئازادە

خەت و جل و بیر و بڕوا ناشارنەوە

بافتی شاریش دێهاتییە

مەتعەمەکان چێشت ناخۆشن، کەوچک و چنگاڵ قاتییە.

کەچی بە سەر ئەم حاڵەوەش

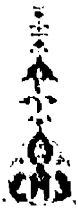
من ڕەگ ڕەگم هوشیار نییە

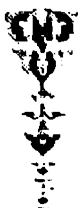
چونکا لێرە ئەوەی بۆنی بێگانە بێ هیچ دیار نییە

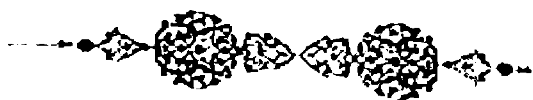
باسی چەکوش و بزمار نییە

شوێنێ لە شاری مار نییە

لێرە شەوان ئەستێرەکان نزیکترن

خەڵکی بە تاسەی مافەوە بەلای یەکدا ڕانابرن

کچان ڕوومەتیان سوورترە

ومە ترسی چاوەبڕکێ

هیچ کەس چاو لە یەکتر ناکەن لە پشت پەنجێرە و دوودەری

نەورۆز کچان کە چوونە دەر بێ ڕووسەری

۱۱۰ هیچ ناترسێن لە تووسەری

خاک هەر خاکە

ئاو هەر ئاوە

دووکان هەموو پڕن لەو شتانە کە وا لەودیو دەمدین

بەڵام لێرە، پەنجێرەی دووکانەکانیان بە زمان و خەتێ نووسراوە

ساڵەهایە من وەک دەروێش حووی بۆ دەکەم

وێنەی سەرباز شەوان تا ڕۆژ

بە خەیاڵ یەک دووی بۆ دەکەم

لێرە ترس غەوارەیە

لێرە ئەسکیناس پارەیە

لێرە ماشێن سەیارەیە

لێرە هەناسە هەڵکێشان زۆر سادەیە

شادی سوار و غەم پیادەیە

کەمێ بێ نەزمی گەر هەبێ هی ئەوەیە

ژینی سەربەستی بۆ ئێمە ڕەنگێکی کاڵ و سادەیە

ئێرە وڵاتێکی دیە

پێتەختەکەی دڵی منە

ئەگەر شەوگەلی تاریکە

ڕێگا ئەگەر سەخت و ئەستەم و باریکە

بەوەی خۆشە غەوارە و ئەجنەبی ونە

بەرانبەری پیاو و ژنە

لێرە ئەگەر دیوار نەوین

شاریان کپە

لە عەوەزدا زاریان پڕە لە دڵداری و ژوان و چپە

ئێرە وڵاتێکی دیە

ئەرتەشەکەی شیعری پەشێو و شێرکۆ و هەژار

پاڕلەمانی ئاواتی خەڵکی نەدارە

شەقامەکان ڕەگی شەهیدانی گەلە

کارەبایان ئەگەر نییە

دڵی شاعیرانیان لە نێو دیوانی شیعرەکانیاندا وەک بێتەلە

هەزار دوژمن لە نێو حەوزێکی شیعریان

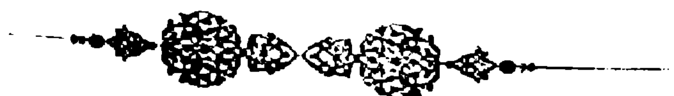
یان دەخنکێن یان گشت دەکەونە پامەلە

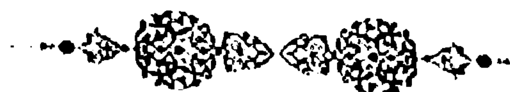
ئێرە کۆماری کوردانە

شوێنی کوردە

پێتەختەکەی ئەراڕات و قەندیل و شاهۆ و هەڵگوردە.

قەڵادزێ ١١ی سپتامبری ٢٠٠١
٢٠ی خەرمانانی ١٣٨٠

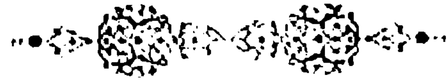

سێبەری شیعری ئەوین

لە سەر سپیایی کاغەز سێبەری شیعری ئەوین دیارە
ئەوەی هەستی نەکا یان ڕاونەزانە یان خەتی خوارە
ئەوەی خۆی بور بە بەرد و یاری وەک ئاو گەییە نێو دەریا
ئەگەر بشبێتە ڕووگە هەر لە ودمی گەورەیی یارە
ئەوین نەبوایە ژەهری دەردی دووری قاتڵی گەل بوو
ئەوی ڕۆحی ئەوینی تیا نەبێ پێش مەرگی مووردارە
لە دووری تۆیە پاکی ئاشناکان بوونە بێگانە
لە دووری تۆیە گوڵ لە حاندی دەردەکەم خارە
کە نەتبینم ئەوی گوڵزارە هەر وەک شۆڕەکات وشکن
کە دەتبینم هەموو دەشت و کەژ و کێو چەشنی گوڵزارە
ئەمن پێم وا پەپوولە ڕۆحی یارێکی تەمەن کورتە
ئەتۆ نایناسی ئامما جیسمی تۆ بۆ ڕۆحی ئەو یارە
هەتار خۆشی وەرەز بوو لەم هەموو ئێوارە ڕۆژئاوا
لە خۆشی ڕۆژهەلاتە هەر خەریکی مەشق و تیکرارە
بەیان کاتێ دەڕێژێ چاوی چۆم و دەشت و کێو و باغ
غەمی جێهێشتنی دوێنێی بە سەر ڕوخسارەوە بارە
کەسێ دووری نەچێژێ هەستی ناکا هۆی چیە «ئاسۆ»
دڵی پڕخوێنە لەم جێهێشتنە هەر سوبح و ئێوارە

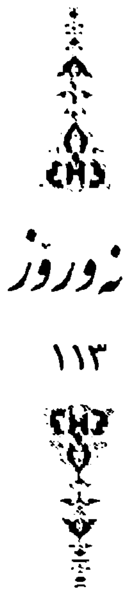
بۆکان بەهاری ۱۳۸۰

بی تو

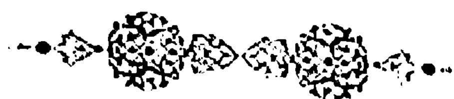
خنده‌ها بر لبم بـی تـو ز اجبـاری اسـت
بـی تـو حتّـا بهـار تکـراری اسـت
در چهـارراه فصـول کردسـتان
جویبـاری از غصّـه‌هـا جـاری اسـت
ابرهـا هـم بـه مـا نمـی‌بارنـد
کـار اصـحاب هـم ز بیکـاری اسـت
درخت‌ها شکوفه‌شان چه بی‌رنگ است!
بلـبلان نوایشـان ز بیـداری اسـت
سـایه‌ی عمـر مـا دراز شـده اسـت
صـبح عقـل و غـروب دلـداری اسـت
تـو در آن‌سـوی آب‌هـای شـعور
مانـدنت در خفـا ز بیعـاری اسـت
پـای‌بنـد خـاک غریـب خـودم
مرزهـایم بـه زیـر پـا مـاری اسـت
مـن بـدان سـو نیـایمی برگـرد
رازق «ئاسـو» حضـرت بـاری اسـت
گـر بپرسـی هنـوز عاشـقمی؟
پـاسـخ رگ‌رگ دلـم آری اسـت

بوکان، ۱۳۸۷/۱/۲۶

روز ۱۳۷۲/۵/۱۹ با همسرم جهت علاج مرض به تهران آمدیم، به علّت فقر مالی در میدان آزادی روی کارتون اقامت کردیم. در هتل کارتن تا صبح نخوابیدیم و این غزل را سرودم:

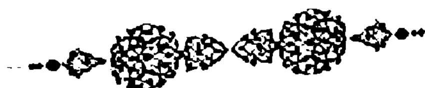

(...)

بار الاهـا بـه درت نامـه سـياه آمـده‌ايـم
با دلی پاک ولـی بخـت سـياه آمـده‌ايـم
تو به يک نيم نگه ی طـرق کـرده بـه مـا
ليک چون بس نگرم وه! که چه راه آمده‌ايم
ما در اين شـهر بيـداد چـو تجّـار غمـيم
کـوه داريـم و بـرای پـر کـاه آمـده‌ايـم
مشتری کـرم و سـينه‌ی مـا کيسـه‌ی مـا
حُـرّه مملـو شـده از نالـه و آه آمـده‌ايـم
گر رضای تو به دريـوزه‌امـان مـی‌خوانـد؟
لک لبّيک به آزادی چـو شـاه آمـده‌ايـم
هرکس اينجا به طريـق هوسـی پويـد راه
ما بـه امّيـد شـفايت بـه پنـاه آمـده‌ايـم
ز مناجات «افق» می‌دهد هر لحظـه نگـاه
چون بدين در ز پی عفـو گنـاه آمـده‌ايـم

۱۳۷۲/۵/۱۹
ميدان شهياد

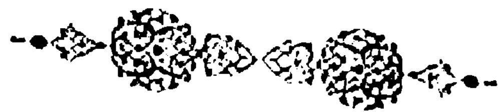
نەورۆزی شەڕاوی

ئەگــەرچی نــەورۆزە و کــەژ و کێــو پــاکی ڕازاوە
شـەپۆلی ئـاگری شـەڕ دێ جیهـان پـڕ بـوو لـە ئـاواژە ئاژاوە
بەهارە وکچ، گوڵە و جوانی، هەوارە و غونچەیـە و بـاران
هەموو کۆرن کەچی دڵ هـەر لـە بـەر ئـەم حاڵـە گیـراوە
چلۆن خۆش بێ دڵم ئاخر تەمەن دەڕوا و غەم و شەڕ دێ
کەچی بەم حاڵە غـەمبارەش دڵـم هـەر گەرمـە تـا مـاوە
کە ڕادەخوشێ بە نێـو دڵـدا ترووسـکەی چـاوی ئەسـتێرە
لە سەحرای سینەکەی مـندا دەڵێـی مەحشـەر هەڵسـتاوە
لـە گرمـەی هـەوری بـارانڕێـژ زراوی کانیـەکان تـۆقی
کەچی لەودیوی خـاکی کـورد کرێـوەی شـەڕ پەڵـەی داوە
ئـەوا چەنـدین سـەری‌سـاڵە گـەلی مـن ئـاگری نـەورۆز
لـە مـاڵی وەر دەبـێ لـە جیـات گـڕی نەورۆزەکـەی کـاوە
بـەڵام مـن دڵنیـام ڕۆژێ بـەهاری ئێمـە هـەر دادێ
دەبیـنن داری سەربەسـتی گـەلی ئێمـەش گـوڵی داوە
لە «ئاسـۆ»سـەر وەدەردێنـێ هـەتاوی ڕوونـی ڕۆژی مـەش
شەوی ڕەش هەرچی تـوولی بـێ سـەرەنجامی بزەی تـاوە

بۆکان ١٣٨٢/١/٤

نەورۆز

بۆ قەڵادزێ

شوێنی ژاری ماری هێشتا دیارە بەم ڕووی شارەوە
شیرنی هەر مارە هێشتا بەم هەموو ئازارەوە

تۆزی غوربەت قەت لە کورد نانیشێ لەم خاکەی بەڵام
تۆزێ فەقر و فاقەیە نیشتوون بە سەر هەر دارەوە

ئێرە کابەی تێکڕماوە کوا خەلیلێ ڕاپەڕێ
سازی کا چوارگۆشەیێ بەم جەرگە چوارپێنج پارەوە

هێند بە ترس و لەرزەوە هەستم دەنووسم دڵ دەڵێ
لێرە هەستی خۆت بڵێ ئازادیە مەیشارەوە

بازی خوشبەختی لە سەر شانی مە زۆر کەم نیشتووە
ئێستە دەیبینم لە بانی شاری پڕئاوارەوە

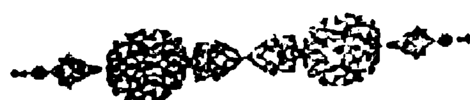
دەنگ و ڕەنگ و بەرگ و نووسینم ئەگەر ئامادە بێ
تازە شیعرم ناکەوێتە شوێن کڵاوی لارەوە

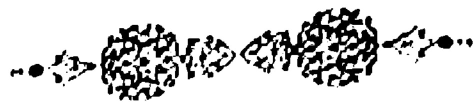
دەچمە هەر شوێنێ چریکەی دێ مەلی ئاشتی و سەفا
خوایە هەر بەرز بێ چریکەی ئەم مەلە بەم دارەوە

من بە دەنگی باڵی ئەو باڵندە هاتم وەک هەڵۆ
پێمە پەیغامێ لە شاری زیرەک و سەردارەوە

ڕوونە «ئاسۆ»ی ئەم وڵاتە هاوەڵان کوا مژدەیەک
دەم لە سەر لێوی ئەوینە و دەست بە سیمی تارەوە

قەڵادزێ ١٣٨٠/٦/١٦ – ١٠ی سپتامری ٢٠٠١

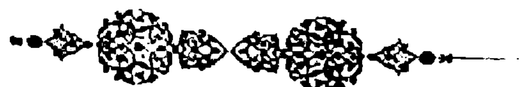
گل‌پرست

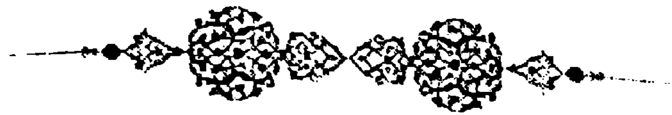
نمـــی‌دانـــم ای گـــل چـــرا ایـــن‌چنینـــی
چو پروانـــه بـــر گـــل رســـی مـــی‌نشینی
چـــو بوســـیدی آن آســـتان مقـــدّس
مکـــانی ســـزاوار برمـــی‌گزینـــی
بســـوزی، بســـازی، بنـــالی و لـــیکن
بـــه‌جـــز شـــوق دیـــدار دیگـــر نبینـــی
نـــدانی کـــه خنجـــر برآهیختـــه خـــار
زنـــد بـــر دلـــت تـــا بخـــواهی بچینـــی
صـــداقت پـــرش نیســـت آبـــی چـــو بالـــت
چـــو پـــر مـــی‌گشـــایی نـــه اهـــل زمینـــی
نـــدانی کـــه دانـــم مـــرا خـــوار کـــردی
و دانـــی کـــه دانـــم نـــداری قرینـــی
دلـــی را ندیـــدم بـــدین گـــل‌پرســـتی
بلـــه ای دل غافـــل مـــن تـــو اینـــی!!
«افق» سرخ شد پر بزن گاهِ وَجـد اسـت
ولـــی تـــا گلـــی را نبـــویی نچینـــی!!

تبریز، بهار ۱۳۸۰

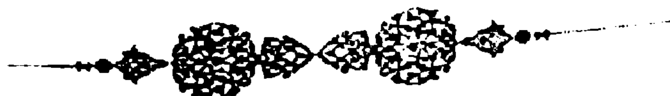

شوعلەی ناز

زۆر لــەمێژە چــاوەڕێم دیســان ئەویــندار ببمــەوە
تاوەکوو مەستی هەبێ پێم حەیفە هوشیار ببمەوە
هــەر بــە پیری لازمــە پیــاو ڕووگــەیێ پــاکی هــەبێ
تــا نەیێتــە خودپەرەســتی گــوڵپەرەســتار ببمــەوە
ئێستە ناپرسن لە من یارانی جاران، مــووی سپیم
ڕووڕەشــی بێ هــەر بەشــی بــا خــاوەنی یــار ببمــەوە
تۆ وەرە گڕ بــەردە جەســتەی خەســتەکەم لــەم حاڵــەدا
با بە شوعلەی نازی تۆ وەک نــووری بێنــار ببمــەوە
چون بە ئاوی ئاشقی من مەستی شیعری تــەڕ دەبم
حەیف نیە لەم حاڵەدا یەک لــەحزە ئــەغیار ببمــەوە؟
دەنگــی چۆمــە و تینــی تــاوە و شــادمانی نەوبــەهار
با نەشــەی وان و شــنەی ڕەقســی گــەڵای دار ببمــەوە
هێنــدە بێــزارم لــە شــار و هاڕەهــاڕی ســەر شــەقام
وەک چــەلانی ژینــی لادێ بــێ خــەمی شــار ببمــەوە
لــەم بــەهارە بێ نەشــەیدا وا گــوڵیش شــەوقی نییــە
بــۆ گــەل و بــۆ نیشــتمانم زار بــە هــاوار ببمــەوە
لێی گەڕێ بــا هێنــدە قاچــاخی کەلیمەشــمان نــەبێ
من کە «ئاسۆ»ی دەردی کوردم خێوی گوفتار ببمەوە

بۆکان ۱۳۸۷/۲/۱۶

ئەم شیعرە پێشکەش بە «وەفا»ی کوڕم بە بۆنەی بیستەمین ساڵوەگەڕی هاتنە سەر دونیای.

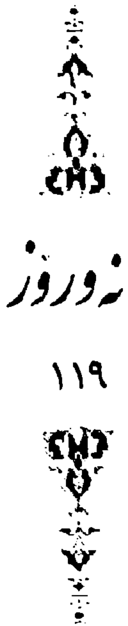

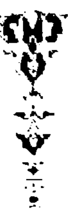

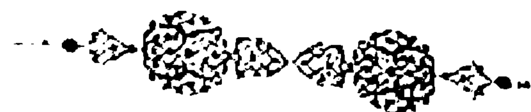
بێسیمی دڵ

لێم یەقینە چاوی تۆش فێری ئەوینێ دیم دەکا
سەد ئەوەن سرک و ڕەوەک بم ئاخری ماڵیم دەکا
چاوی تۆ وەک ئاوی دەریا وایە من وای تێدەگەم
تاکوو زۆرتر چاو لە من کەی ئەو پتر توونیم دەکا
من دەترسام وەک هەڵۆ بشکێنێ شاباڵی دڵم
چاو دەڵێ نا، لێی مەترسە ئەو بە من بێسیم دەکا
ڕەمزی مانی ئەم گەلە شاخ و چڕ و کانی و کەوە
بۆیە لەنجە و لێوی تۆ ئاشقی کەو و کانیم دەکا
تا دەبینم داوەتی گوڵ بێنەشەن مانگی گوڵان
دڵ بە سۆزی شاعیرانە سەد هەوای تەقدیم دەکا
هەوری ڕەش ئەوساڵ لە مەڵبەندی مە شوێنی هەر نەبوو
هەوری پشتی تۆ حەواڵەی ژوانی بن داربیم دەکا
چاوەکەم دڵ چاوەڕێی چەن چاک و چۆنی ماوە هەر
بۆیە چەلچەل دێت و داوای میم و ئەلف و چیم دەکا
زولفەکەت بۆ من مەکە زنجیر و بەژنت دارچنار
دار و زنجیر و نەسارەت ئاشقی ئازادیم دەکا
کێ دەڵێ ئەشق و ئەسارەت «ئاسۆ» هاوڕێ نین بڵێ:
ئەو دڵەی من هەرکەسی ویست خۆی ئەسیری ویم دەکا

بۆکان ۱۳۸۷/۲/۱۸

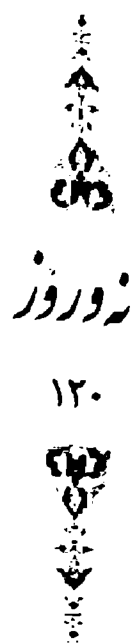

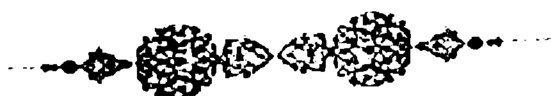

راز پنهان

شیوه‌ی کُـردان بـه احسـان مـی‌دهـی
یک شبم رخصت چو مهمان مـی‌دهـی؟
عـار باشـد رانـدن مهمـان اگـر
عاشـقان را وعـده‌ی خـوان مـی‌دهـی
لب پراز شـعر و دلـت پـر شـور عشـق
لـذّت عشـقم فـراوان مـی‌دهـی
هـای هـای گریـه‌ام را بشـنوی
قـاه قـاه خنـده درمـان مـی‌دهـی
بی تـو همچـون تـک‌درخـتم در کـویر
بـوی آب سـبزه‌زاران مـی‌دهـی
یـار مـن بـاش و متـرس از عاقبـت
بـوی گـل، بـوی گلسـتان مـی‌دهـی
گـر مـرا از خـود برانـی وای مـن!
ور بخـوانم بـر تـنم جـان مـی‌دهـی
زیـر ابـر گیسـوان زرد رنـگ
بـوی پـاک عطـر بـاران مـی‌دهـی
ای تـو مـا را یـار نـو بـا عمـر کـم
موقـع پیـریم سـامان مـی‌دهـی؟
درد مـن درد جـدایی از گلـی اسـت
تو کنون هـم، بـوی هجـران مـی‌دهـی
هـان «افـق» اسـرار ناگفتـه مگـوی
چـون نشـان از راز پنهـان مـی‌دهـی؟

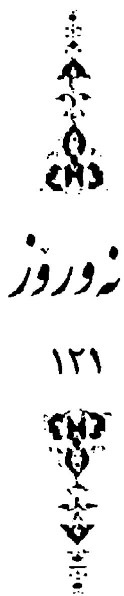
بوکان، ۱۳۸۷/۲/۲۳

پەیڕەوی گۆران

حەیفە تـا چـاوت دەبینـێ عاشـقی چـاوی جـوان نـەبی
حەیفە تا پەیمانە پـڕ بـێ هـەر لـە سـەر پـەیمان نـەبی

ئەو کەسەی مەنعم دەکا بۆچ عاشـقی تـۆ بـووم ئەگـەر
بۆچی نـایێ پێـت بڵـێ بـا تـۆش ئەوەنـدە جـوان نـەبی

نابێ ژێر پێـت سـست و لـەرزۆک ئەگـەر گرتـت قـەرار
حەیفە بۆ هەر کارێ کە دەیکەی خـاوەنی ئیمـان نـەبی

لـــەو گـــوڵ و گـــوڵزارە وا قـــۆرخ کـــراوە و نایـــەڵن
بولبولی وەرزی گوڵیش بی، قەت شەوێ میـوان نـەبی

ئەو کەسانەی فەرقی ناخەن بولبـول و قـەل یـان هـەڵۆ
خۆت لە لایان سووک و قەت چاوەڕێی ئیحسـان نـەبی

چۆن دڵم بەو حاڵـە خـۆش بـێ تـۆ کـەوا ئـەهلی دڵـی
پێت دەڵێن بۆ مەرگی ئەو هاوڕێی شەهید گریان نەبی

گـوڵ نـەبی، سـونبوڵ نـەبی، کامـڵ و عاقـڵ نـەبی
بۆ لەشی بێ‌تینی عەشقی میللەتی خۆت گیـان نـەبی

کـاتێ گـەر هەسـتی بـەهاریت ئـاگرە و تێـتبـەردەبێ
حەیفە تۆش بۆ هەستی سرِیان وەک چلەی زستان نەبی

ناڵـەناڵی چەشـنی نـاڵیش گـەر لـە شـیعرا کۆنەیـە
بۆچی تۆش «ئاسـۆ» لـە شیعرا پـەیڕەوی گـۆران نـەبی

١٣٨٧/٢/٢٣

له بیاره

دەڵێن ئەم شوێنە ڕێگەی ڕاستەکانە خاسە یان عامە
دەبێتە پوختە لێرە ئەو کەسەی نەکوڵاوە هەر خامە

لە کێو و چۆم و داری ئەم کەژە نەخشی خودا دیارە
بەڵام ئەو مورشیدەی نازانێ ڕێگا ڕاستەکەی کامە

سیاسەت بێتە ناو ئەم خانەقا ئەشخاس و عیرفانە
بەری داری سیاسەت غەیری تاڵی چی‌تری تامە؟

ئەوەی وا تاڵ دەنۆشێ و شیرین ئەدوێ پێی دەڵێن کافر
ئەوەی شیرین دەنۆشێ و تاڵە خوێنی شەیخولئیسلامە

هەزار شێر بێتە نێو ئەم بێشە نەعرەی نایەتە گوێی کەس
لە ئەشقی جوانی هەورامان ئەوەش وا وەحشیە ڕامە

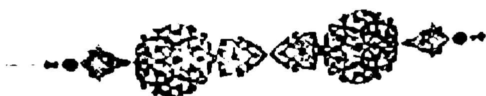
کە هەوری شیعری کوردی مەولەوی دادەگرێ هەورامان
کەلامی «بولوەفا» جێگەی حەسوودی شێخەکەی شامە

لەمێژە شێتی ئەم شاخانە لێرە هەڵوەدای خاکن
کەچی ئاقڵ وەهای کردووە هەموو کەس دڵ پڕی زامە

گرێی شیعری کەناچەی ناسکێ جوانم موتالا کرد
تەماشام کرد ئەویش تەرلان تەوالی عێلی هەورامە

لە نێو خاکی بیارە شیعری «ئاسۆ» دەگری بۆ موکری
بیارش ساقی مەستان ز سوی دوست یک نامە

بیارە، ۱۳۸۸/۲/۱۰

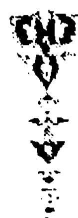

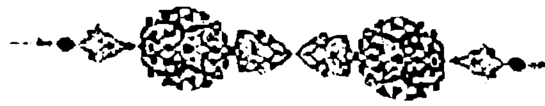
بۆ دیواره ڕووخاوەکەی مەولەوی

لە خەڵوەتخانەکەی دڵتا هەزاران دەنگ و ڕەنگم دی
لە ئاتەشخانەکەی دڵما تەواری خوێنبەچنگم دی
ئەمە شوێنی کەلام و شیعری تۆیە پیری مەعدوومم؟
کە من ئەوڕۆکە لێرانە موریدانی فەرەنگم دی
گوڵان لەم خاکە خەیمەی داکوتاوە و دڵتەڕی ڕێی
دەنا لەم باغ و شاخ و جادە سەدها شۆخ و شەنگم دی
سەگی هاری لە دەورە پاک ڕەویوە و ئیدی ئازادە
بەڵام هێشتا لە سەر داربرقەکان شوێنی تفەنگم دی
لە حەوشەی خانەقا هەورامی مەستی شیعرەکانی تۆن
بە ئەفیون گێژ و ماخولیای بەبێ تریاک و بەنگم دی
تەرەبنۆشانی ئەم شاخانە مەستی دەستی کام ساقین؟
کە وا من چەندەها مەستی بەبێ شەهد و شەرەنگم دی
لە ئاوی کێو و شیو و دۆڵ و هاڕەی ئاوی هەڵدێران
هەوای پڕشەوق و ئاهەنگی بەبێ سێتار و چەنگم دی
ژەرەژ با خۆی وەشارێ قومری دەنگی ناڵەکەی هەر دێ
لەڕێدا من قوتابخانەی سەدان جوان و چەلەنگم دی
لە سووری دەسرەکەی چۆپی ئەوی «لوقمانی» مەعلوومە
لە موژگانی کچان چەن تیری ڕاستی وەک خەدەنگم دی
یەکێ مەست بوو یەکێ مەجزووب ئەوی دی ئاشقی جوانی
موریدی بێئیرادەت چەشنی «ئاسۆ»ی سەر وەسەنگم دی

تەوێڵە ١٣٨٨/٢/١٠

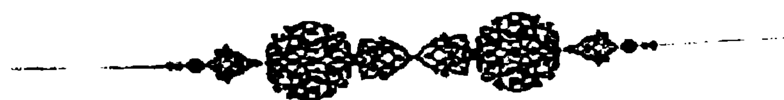

کێشەی دەروون

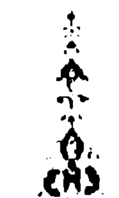
خۆم لەگەڵ خۆم کێشەمە یان بەختی من هەر وا بووە
کوا حەریفی ئاهی ساردی ئاشقیم شەوبا بووە
ئاگری زەرتەشتە پێم وا تێبەری ناخم بووە
شێعری کام شاعیر بەقەد من شوعلەیی و شەیدا بووە
داخەکەم هیچکەس وەکوو غەم موشتەری ناخم نەبوو
بۆیە خۆزگەم بەو کەسەی لەم ڕێیەدا ڕیسوا بووە
هەر بەهارێ دێ لە ترسی پاییزی زەرد هەڵگەڕان
هاودەمی شیعرم گوڵانە و هەر دڕووم هامڕا بووە
هێندە هەستی ناهومێدی هاتە هۆدەی هیممەتم
چاو لە هەر دەشتێ دەکەم هەر زەردەیە و پەیدا بووە
هۆ کراس زەردی غەریبە چوویتە تاراوگەش بەڵام
کوانێ ڕۆژاوا بەقەد ئێران ئەوینی تیا بووە
ناهومێدی ماڵی شێوێ هەر دەزانێ ماڵی من
کێ بەقەد من حاڵخراپ و وەرشکەستەی چا بووە
دڵ شکاو و پێ شکاو و مەستە خەستار و زەلیل
کاتی کوێستانە و لە دڵما شۆڕشێ بەرپا بووە
نووری هیوایێ بە دڵما دێ و دڵی پێ خۆش دەکەم
تیشکی ئاواتە و سەرم بەو نوورە پڕسەودا بووە
سووری کوڵم و سپیەتی چاو و وڵاتی سەرسەوز
ڕۆژی دەم«ئاسۆ»ش دەڵێ کورد خاوەنی ئاڵا بووە

خورماڵ ۱۳۸۸/۲/۱۱

تەماشای خەس

هێندە بێ‌ڕوحم‌ودڵـە جـوابێ بـە هـیچ‌کـەس نـادا
بـۆ منـی مـات و هـەژار تاقـە نمـێ پـەس نـادا
خـۆ بـە شـۆخیش بـێ دەبـێ جـوابی سـڵاوم دەیـەوە
سـەیرە ئـەو دڵڕەقـە هـەر جـوابێ بـە ئەنقـەس نـادا
هـەر دەڵێـی بڕکەشـەمامەن پێخەکـەت بـێ‌خـەم بـە
باغـەوان ئـاوی گـوڵی میـوەیی نـاڕەس نـادا
کوشتەیی تەختەیی سینەت بە هەوای جووتی مـەمت
شانس و نەردێکە بـەڵام بـۆ هـەموو کـەس دەس نـادا
دووقـەرەم پـێ‌یـە ئـەمن سـاحەبەکەت چـوار ئاسـە
ئەوکەسەی چواری هەبێ دەوری بـە سـێ و پـەس نـادا
مـن تـراون تەمـەشـام چونکـە بـەرەو پیـری دەچـم
خـۆ دەنـا سـەد قسـە تـامی نیگـەهێ خـەس نـادا
لێـوی شـیرین نـەبێ زۆر مـات دەبـێ فـەرهادی دڵـم
شیرینی گەر هەبێ کەس خۆی لە مەزەی گـەس نـادا
سـپیەتی کـوڵم و ڕوخـە ڕۆشـنی «ئاسـۆ»ی دڵمـە
کـەس دڵـی خـۆی بـە ڕەشـایی دڵـی قەقنـەس نـادا

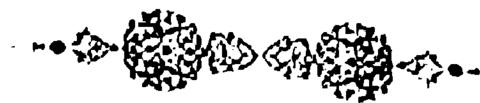

نەورۆز
١٢٥

بۆکان ١٣٨٨/١٠/٢٩

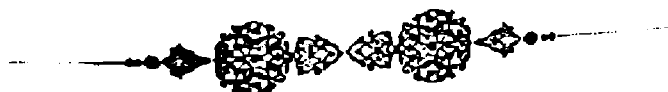
گریانی بەکوڵ

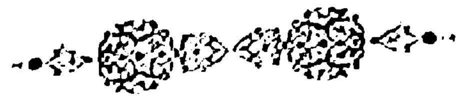
ئەو دەمەی تین و تەوژمی دڵی تۆ دێتە لەشم
هەڵدەقرچێم و کەچی بەو گڕە شاد و نەشەشم
خەمی سەوزت کە لە سەر کۆڵی شیعر کۆوە دەبێ
وەکوو شەولەرزە دەلەرزێنێ هەموو بەندی لەشم
ڕوحی سووکت کە وەنێو خوێنی خەیاڵم دەگەڕێ
لە بەهار تازەترن مێرگی خەیاڵاتی گەشم
ڕاستە وەرزی تەمەنم پاییزە ئەمما بەخودا
بە کەشاوی خەمی شیعرێکی تەڕت هەر لە کەشم
تاکوو دێم شەونمی سەر پەلکی گەڵای کوڵمی گەشت
من لەوێ ڕۆژەوە زانیومە کە فرمێسکە بەشم
هەموو ئێوارە بە یادی شەوی جێژوانی چەلان
کوڵی گریانی بەسۆز دەمگرێ تا دەڕژێ خەشم
هەرکەسێ هات و بە ڕای خۆی بووە هاوڕێ دەگەڵم
نەبوو ئاگا لە دەروون و لە دڵ و بەختی ڕەشم
یەک دەڵێ سۆفیە پێم، یەک دەڵێ ڕندی وەتەنە
سوێند بە خاکی وەتەنم هەم ئەمەشم، هەم ئەوەشم
کوتم ئەی خاڵی ڕەشی کوڵمی گوڵم چۆنی؟ کوتی:
نیشتەجێی ڕۆم و کەچی خەڵکی وڵاتی حەبەشم
کوتم ئەی «ئاسۆ» ئەتۆ چۆنی لەگەڵ دەردی دەروون؟
پێی کوتم: کاکە مەپرسە لە من و کەشمەکەشم

بۆکان پاییزی ١٣٧٢

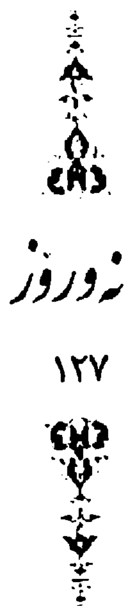

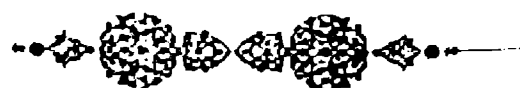

لە دوورەوە ماڵاوایی

بۆ شاخەوان: موقبلی هونەرپەرژووە

ســازی ئــەم شــیعرە گــەلێ ناســازە
یــادی هــاورێی هەمیشــە هــەورازە
داخەکــەم ژینــی وەکــوو گــوڵ کورتــە
ئــەو کەســەی بەرزییەکــەی رێبــازە
وەک هــەڵۆ دونــدی چیــای هێلانــە
قــەت مــەڵێن ژینــی هــەڵۆ بــێ نــازە
ئاســمان ژوانگەیــە بــۆ کــاک موقبــل
فەرشــی هــەوری لــەبۆ پایەنــدازە
بــەردەزەرد جوانی لــە ئامێزی بگــری
چــونکی «گاشــرپبرۆم»ی هــاورازە
خاکی بۆکــان بــە تــەنێ ڕەشپۆش نــێ
گــەلی کــورد پــاکی لــە بــۆی بــێوازە
کۆنــەزامانی کــەژان هاتنــەوە ســوێ
ئێشــی زۆر ســەختە برینــی تــازە
داخەکــەم مــوقبلی دۆســتی کــەژەوان
ئێســتە میــوانی بــەرزێ «ئــەورازە»
لــە گڵێشا لــە پــەنای یــەک دووبــەدوو
یــاد بکــەن لــەو غەمــە بــێ ئەنــدازە
مــن خــەیاڵم هەیــە بــۆ کــەس نــەگریم

مەرگی تۆ کاکە خەمێکی شازە

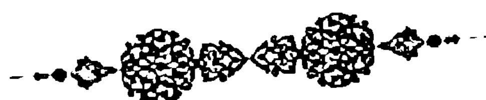
مەرگی ناوادە بڕینی سەختە

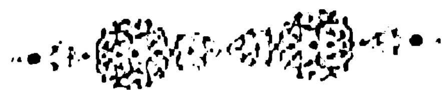
زامەکەی هەر وەکوو مارانگازە

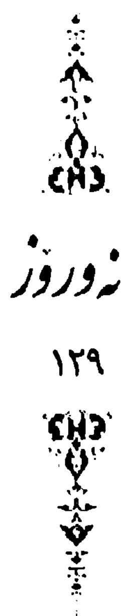
«ئاسۆ» زۆر سەختە لەبیر چێ کۆچی

موقبلێ بۆ گەلەکەی مومتازە

مەهاباد، ١٣٨٦/٨/٢٤

ئومید

هەست ئەکەم هەرچی غەمی دونیایە لای من کۆ بووە

هەر دەڵێی قەیتانی هەستی عاشقیم لۆلۆ بووە

سەد گرێ کەوتۆتە کارم دانەیەک ناکرێتەوە

هەر منم وا بووم لە ئەووەڵ ژینی کێ ئەوتۆ بووە

دڵنیام تا دەرد ئەچێنی شادی قەت نادوورێتەوە

پێکەنین پاداشی لێوی وشکی دەس ڕۆڕۆ بووە

ئێستە زۆرن ئەو کەسانەی شادمانی ڕاو دەکەن

گەرچی پێشتر هەشتیان هەر دایمە لە گرەو نۆ بووە

تۆ بچۆ نێو ڕیزی شایی وەحشەتی ناوێ کەسم

عاقیبەت چاوکاڵێ هەر دێ، دەستی کێ بێ دۆ بووە

گەر غوباری دەرد و مەینەت گرتی بەر نووری دڵم

تیشکی تاوێ دێ و دەبینی تێکەڵاوی تۆ بووە

ڕیش و پەشم و کۆنەیاسا با فریوی تۆ نەدەن

خۆ ئەوان تا بوون، بەگەڵ ئیشیان هەمیشە درۆ بووە

ئێستە ئەقڵ و مەنتقە ڕێگەی سبەی دیاری دەکا

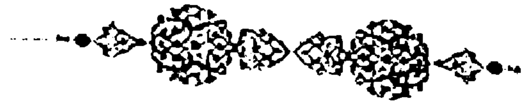
چاوی تیژی کۆنپەرەستی چاوکە چەن بێسۆ بووە

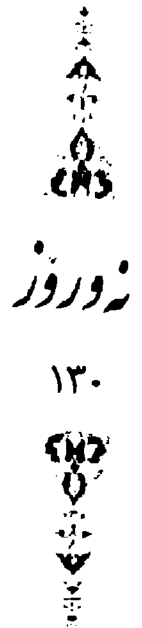
دیم دڵێ بە دوای ئەوین و ئاوەزا ئاوارە بوو

هەرکەسێ دیتی کوتی؛ حەتمەن دڵی «ئاسۆ» بووە!

بۆکان ١٣٨٨/١٠/٢٠

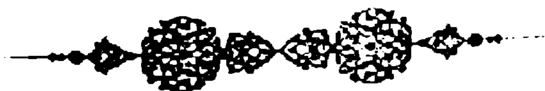

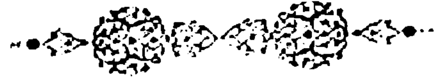

خاڵ

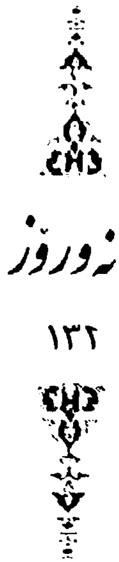
هەر هەتاو هەڵدێ و گەلاوێژی شەوێ دەکوژێتەوە
هەر بەهار دەڕوا لە پاییزدا درک دەڕوێتەوە
ئەم خول و تیکرارە تاکەی هەر درێژەی پێ دەدەی
ئەی ئەگەر تیکرارە هەر لاوێتی بۆ نایێتەوە؟
خوا دەکا ئەمجارە گەر دووبارە عاشق دەبمەوە
نایەڵم ئاوێ ئەوینی تیا نەبێ بخورێتەوە
ئاوی لێوانی گوڵ و غونچەی نەبێ دەم وشک ئەبێ
شەونمی وەک لۆکە باری لێوەکەت دەسڕێتەوە
هەر بزەی لێوێ کە بۆنی عاشقی لێ بێ کەسم
نووکی پێنووسی ئەمن سەد شیعری بۆ دێنێتەوە
خۆزگە بەو کاتەی کە چاو تیری لە چاوێ گرتبا
قەت نەبوو چاوێ بە کاڵیش جوابی پێنەدرێتەوە
کوا لە عۆدەی ئەو هەموو بێعەدڵیەی دەردێ دڵم
هات کە سێلاوی ستەم حەستەم کە زوو بکشێتەوە
ئەم ژیانە هێندە بێنرخیش نییە بەد بوگزەرێ
کوا عەقڵ دەیکا قوبووڵ شمشێر بە دەستی شێتەوە
ڕاستە من ئەو شاعیرەم قەت ناحەزی ناهۆنمەوە
پەنجەرەی شیعرم بەرەو باغی بەهار دەکرێتەوە
قەت مەترسێ کۆنەیاسا هەر بەشی رووخاندنە
قفڵی ژەنگاوی بە مستێ دەسبەجێ دەکرێتەوە
شیعری «ئاسێ» وا بە سووکی هەڵمەسەنگێنن چەلێ
دڵنیام ڕۆژێ دەبێ کورد فاڵی پێ دەگرێتەوە

سارۆقامیش ١٣٨٨/٥/٩

قەرار

هەر چەندە بەهارە و چلەشە نەوبەهاری من
تۆی تیشکی هومێدی دڵەکەی بێقەراری من

فەسڵی بەهار و وەشتە بە گوێی بای سەبا دەڵێم
باوەشتە لەم بەهارە یەکەم جێهەواری من

من چۆلەکەیەک بێ پەڕ و بێ باڵ و بێ کەسم
سەد خۆزگە بە خۆم کاکە ئەتۆ بی تەواری من

فەرموو ئەوە شیعرێک و دڵ و هەستی ئاگرین
لێم وەرگرە تۆ بیت و خودا یادگاری من

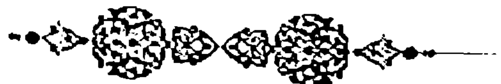
هاواری ئەمن بۆ دڵ و بۆ عیشق و بۆ گەلە
چاوێ کە لە کەشکۆڵ و لە شیعر و شیعاری من

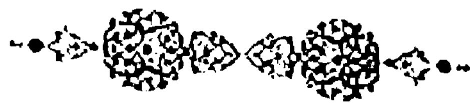
لەم ڕێگە ئەگەر لادەم و ڕێم هەتڵە بێ کەمێ
یا ڕەببی قەڵەم کەی قەڵەمی ئاسەواری من

جا شەرتە لەمەولا لە مەی و نەی نەکەم بە یاد
تا کووچەکەتان بێ چەمەن و جۆکەناری من

سوێندم بە نیگاهێ کە شەمی شیعری لێ دەهات
«ئاسۆ»ی دوو چاوی تۆم و ئەمەش بێ قەراری من

ورمێ، بەهاری ١٣٧٠

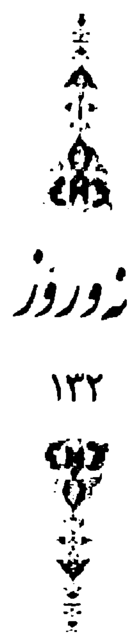

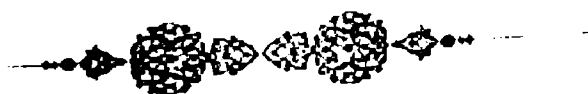

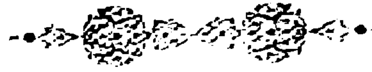
امید

مـن نـه مـرغم کـه مـرا از قفـس آزار رسـد
خوش برآنم کـه چـه آن وصـلت دیـدار رسـد
عاشق و ترس و غُل و چوبه و زنجیـر و طنـاب؟
او در آن فکـر کـه کَـی مـژده‌ی دیـدار رسـد
تلخـی کـام مـرا شـهد وفـا مـی‌ریـزد
تـا کـه از کشـتی سـاقی مَـی سرشـار رسـد
عمر آن نیست که در لانـه خـزی تـا دم مـرگ
خـرم آن کـو کـه بـه داد دل بیمـار رسـد
صرف شد عمـر گرانمایـه بـدان بـو کـه گلـی
خبـری خـوش ز لـب محـرم اسـرار رسـد
عشق ورزی و فداکاری و خـدمت شـرط اسـت
ورنـه هـر بُلبُلَکـی بـر دَرِ گلـزار رسـد
اندر ایـن سـکوت خـالی ز عمـل چنـد خـزی
عاقبـت نوبـت تهدیـد دل‌افگـار رسـد
از افـق سـر بزنـد نـور حقیقـت روزی
صـبحدم در پـس نفـرت ز شـب تـار رسـد

بوکان، ۱۳۸۸/۱/۲۵

حەسرەت

قەت بووە لەو هەموو ئەستێرە یەکت بەرنەکەوێ

ئەو بریسکەی بێ و ئەتۆش دەس‌بەسەری تاری شەوێ

بزەیەک نایەتە سەر لێوی کەسێ تۆش نەشە بی

شێخ دەڵێ زۆر بگرین ژەنگی دڵی پێ دەڕەوێ

هێندە بێزاری گرین و غەم و دەرد و کەسەرم

دەک قەزای خەندەیەکی لەو هەموو گریانە کەوێ

هەر دەڵێی شادی ئەگەر ساڵێ کەسی ئەم گەلە بێ

عاسمان گڕ دەگرێ و پشتی بە جارێ دەنەوێ

زۆر لەمێژە بەوە گەیوم ئەگە دڵداری نەبێ

دڵ لە چاڵی ڕەشی بێ‌هەست و خەمۆکی دەکەوێ

سواری وام دیوە لە سەر پشتی مەحەندەک دەچەقی

ئێستە بێ هێز بووە لاقی و شلە دەستی جڵەوێ

خۆ منیش کز بووە چاوم کە دەبینم کچی کورد

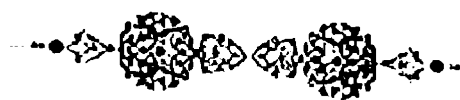
دوردڵم خوایە ئەوا ئافرەتە یان خاسەکەوێ؟

دەرکی باخچەی بەی و سێو قفڵە لە دەستی گەلی پیر

تازە «ئاسۆ» وەکوو لاوی گوڵی لاولاوی دەوێ

بۆکان ١٣٨٨/٤/٢٥

پەیام‌نێران

زوڵفت ڕێحانەی قەندیلە و

بەژنت داری ئاڵای گەلم

لە بەر قرمژنی

بارانەکەی خەمی دووریت

وەک مەڕێکی لاق پەڕیوی بناری هەڵگوردێ شەلم

بۆ گوڵی جوانم

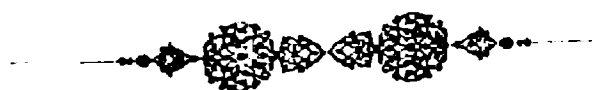
سیلەی چاوت لە چاوانم قەت مەگرەوە

هێشتا ئەمە نیوەی ڕێیە

لێم مەپرسە کوا شیعرەکەت

شیعرەکانم هەشت گریلان پەیامی ئاشتییان پێیە

بۆکان ١٣٨٨/٨/٨

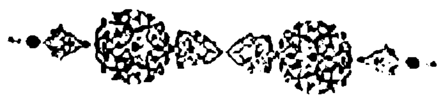

سجیل

لە نێو بازاڕی ژینێـکدا کـە بۆخـۆت تیـا دەخیـل نـابی
سەدان تاجت لە سەردا بێ کە سووڕا چۆن زەلیـل نـابی؟
ئەگەر تەوری نەکەی پەیدا و بوتی ئـەم نەفسـە نەشـکێنی
نەکەی ئاگر بە جارێ گوڵ بە شـۆرەت وەک خـەلیل نـابی
بەڵێ بەرز ڕاگری نەفست لەحاندی دۆسـتەکەش خـاک بـە
ژیانت بەندیخانەش بێ، بـە دڵ سەربەسـتی، دیـل نـابی
ئەتۆ هەر خۆت لەبەرچاو بێ هەتا موحتاجی هـاوڕێ بـی
کـە سـەرکەوتی نەپرسـی لێـی برالـە بـۆ وەکیـل نـابی
ژیـان بـەیتێکی سـامناکە پـڕی دەرد و خەمـە و شـادی
هەمیشـە شـامیلی شـاباڵی فریـای جوبرەئیـل نـابی
دەمێ قاقا دەمێ گریـان، زەمـانێ شـین و جـارێ سـوور
قەرابێک مەی بکەی پەیدا ئـەدی موحتـاجی نیـل نـابی
ژیان هەر عەینی شەترەنجە دەمـێ کیشـی دەمـێ مـاتی
قەلای هیوات کە مەحکەم بێ زەلیلی دەستی فیل نـابی
ئەگەر وەک باڕی کەو هێشتاکە ڕەنگی نین پـەڕ و باڵـت
مەترسێ گەر تەمەن یار بێ ئەتۆش بێ خـاڵومیـل نـابی
وەکوو «ئاسـۆ»بـە فرمێسـکت بنووسی شیعری دڵـداری
لە کن دەوڵەت نەبێ ناوت لـەلای گـەل بێ‌سجیل نـابی

ئارەنان ١٣٩٠/١٢/١٩

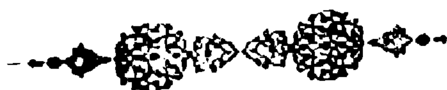

لە سەر چۆم

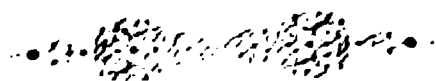
چاو لە چۆم دەبڕم؛ لە چاو فرمێسکە دێ بێ ئیختیار
باسی ڕابردوو دەکەن بۆم شۆڕەبی و پەلک و چنار
دەنگی با سۆزی کزەی گۆرانی لاویم بیر دەخات
دووکەڵی شوان لەوبەری چۆم چاو دەکا تاریک و تار
دووکەڵی ئاهی منە یان ئاگری ئەو شوانەیە؟
ڕاست بەرەو عاسمان دەچێ وەک دەستی دۆعای تۆبەکار
ئەم کەژ و چۆم و دەراو و شەخسە پاکی ئاشنان
کێوەکان هەر چەشنی جاران ماونەوە زۆر ئوستوار
بەفری زستانی ئەوانە مووی سەری ئێمەیشی گرت
ئێمە دۆڕاوین دەنا وان سەوز ئەبن کاتی بەهار
پیری کێو زۆر سادەیە؛ هەر بانەمەڕ هات لاوە هەر
بێریەکەی من چەشنی جاران تازە بۆم نابێتە یار
کوانێ ئەو یارەی لە ڕێی هاوینەڕێ وەک خاسەکەو
لەنجەکەی پەنجەی منی فێر کرد بە هەڵبەست و شیعار
تاکوو دەمرم هەرچی چاوجوان چاو لە چاوانم دەکەن
مەشقی عەشقی ئەو دەکەن پێم بێ غورروور و بێ دەمار
بەسیە «ئاسۆ» تۆ لەچی دڵمەندی، نازانی مەگەر
گەر گەڵاش دەرکا شنەی با نایچەمێنێ پیرەدار

ساروقامیش ۱۳۹۰/۱۲/۲٦

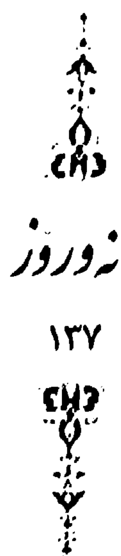

نەورۆز

مستی عشق

از مستی عشق خوابم نمی‌برد
دیوانگی به سوی کتابم نمی‌برد
جز چشم یار که آن هم نهان شده است
دارویی پی به حال خرابم نمی‌برد
آن لطف‌ها که ز یزدان کنند نقل
رنگی ز روی عذابم نمی‌برد
منصوروار لاف أناالحق هم می‌زنم
حتّا به سوی طنابم نمی‌برد
ترسم شکسته ز سنگ و طناب و چوب
پیری به خوابگاه شبابم نمی‌برد
بسیار پرسش از این درد در دلم
شخصی به سوی جوابم نمی‌برد
عشقم سبک نمود بیا جویبار وصل
سنگین دردم و آبم نمی‌برد
رنج افق آن نیست به شعری شود بیان
کس پی به حال سینه کبابم نمی‌برد

نه‌وروز

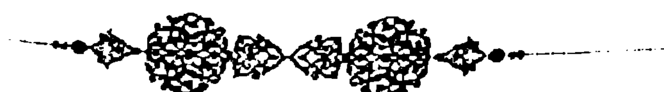
بوکان، ۱۳۸۹/۱۲/۱۷

پاتەخت

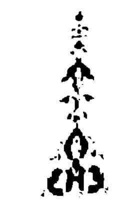
شوێنی شوولی زاڵمان هەر دیارە بەم پەنجێرەوە
ڕەش وەکوو پەردەی هەتاوە شەو بە چاوی کوێرەوە
ئەوپەڕی دەشتی خەیاڵی کارەساتی ئەم گەلە
چاوی دووربینت هەبێ جوان دیارە لەم هەولێرەوە
ئەی خودا نەفرەت قەباڵەی خۆشی ئەم خاکەی دزی
تا لە ژێر خاکا ئەویش نەزاوە زوو بینێرەوە
دەنگە تەزبیحی نەماوە بێ چپەی ناوی ئەتۆ
خۆ ئەتۆش وەک حاکمان نیت ئەم گەلەش بژمێرەوە
تا بەکەی بێچووی خەزاڵی شادمانی ئەم گەلە
بێتە هەڵلەرزین بە بەرچاوی تەماحی شێرەوە
گوڵ لە پشکووتن پەشیمانە لە سەر یەک پێکەنین
پەڕ پەڕی کەڕ بوو بە چەهچەی بولبولی بێ خێرەوە
ڕۆژهەڵات تاکوو هەژار و هێمن و هێدی هەبێ
ترسی تاریکی لە کوێ بوو بەم هەموو ئەستێرەوە
هۆ سوهەیلی مووتەلایی دەرکەوە شەو کۆچی کرد
غوربەتی تاراوگە تاکەی؟ بەستە ئیدی بێرەوە
چیتە «ئاسۆ» ئێستەکەش هەستت بە قاچاخی دەڵێی؟
ئێرە پاتەختە مەترسێ ڕوک بڵێ و مەیشێرەوە

بۆ کێوی شایەمەردان

ڕوو بــە قیبلــە ڕادەوەســتم چەشــنی نــوێژ دەســتەونەزەر
داری شـیعرم بـەم چلـەی زسـتانە خـۆش‌خـۆش دێتـە بـەر
کێـو وەکـوو خـۆیـان و چـۆم بـێ ئـاو و کـانی ویشـکەڕۆ
هــەر تــەڕی دڵمانــە ئێســتاکە لــە چـاوان دێتــە دەر
گــەردی یــادی ئــەو ئەوینانــەی کــە یادیشـیان نــەما
بوونە بەفر و ئێستە خاڵ‌خاڵ بوون بەوان کوێستانی سەر
کێوی شـایەمەردان شـەقاری بەسـت لەحەیبـەت بێ‌کەسـی
بـۆ ئـەوان کیـژ و کـوڕانێ لای نـەماون یـەک نەفـەر
ئـەم کـەژ و کێوانــە زۆر وەک ئێمــەیان پــەروەردە کـرد
بوون بە خاک و ڕەنجی شـان و پیلەکەشیان مـا هـەدەر
چەنـدە بارانــە و هـەوای حـەیران لەوێـدا بـوون بـە خـاک
ئێستە وا بێدەنگ و مات نووستوون لە قەبرا بێ هەتەر
چاوکــەژاڵێکم هــەبوو لێــوی ختیلکــەی دڵیــەدا
کاتێ چـاوم لـێ دەکـرد عـەینی پـەری بـوو نـەک بەشـەر
ئێستە تاڵ‌تاڵ مـووی سـپی وەک لاپـەڕەی یـەک مەکتەبە
فەلسەفەم پێ خـەتم ئـەکا و مـەنتیق دەخاتـە بن چەپـەر
دەرفەتــە ســاقی ژیــان بــۆم تێکــە ڕابــوورا تەمــەن
تــاوەکوو «ئاســۆ»ش نەبێتــە پیــرەداری بــێ‌ســەمەر

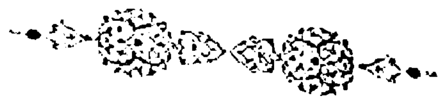

نەورۆز

۱۳۹

باخچە ۱۳۹۰/۹/۱۱

لەیلا

لەم خەزانەیدا گوڵێ چاوگەش لە من پەیدا بووە
هەرچی دەردی بێکەسی و پیریمە پاک پێی چاک بووە

دڵنیام قەت قەیسی عامر هێندی من عاشق نەبوو
لەیلەکەیشی کوا بە قەت لەیلای ئەمن لەیلا بووە؟

کێ دەڵێ ئادەم فریوی خوارد و فیردەوسی فرۆشت
سووکەتاوانێ هەبووبێ هەر لە بەر حەووا بووە

بێرەوە حەووای لە نێو خاکی وەتەندا دەرکراو
مانگی زوڵم و زۆر شوکور لەم خاکەدا ئاوا بووە

ئەی زەلیلی دەستی تاریکی مەترسێ عاقیبەت
ڕۆژی ڕوون هەڵدێ شەوان کوا کەنگێ هەر یەڵدا بووە؟

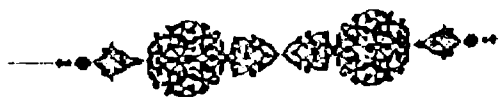
- ئەو کەسەی یەڵدا بە نێوی ڕۆشن و نێودێر دەبێ
پاش لە مەرگی زیندووە هەر تا بووە هەر وا بووە

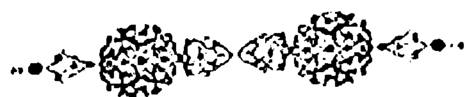
سووری کوڵمی تۆم لەلا پیرۆزە وەک خوێنی شەهید
داخەکەم باسی شەهید ئەورۆکە بێمەعنا بووە

حەقمە مەعنای شیعرەکانم پێچ دەم و بیشارمەوە
چونکە هەر خێڵی بقە لەم خاکەدا کوێخا بووە

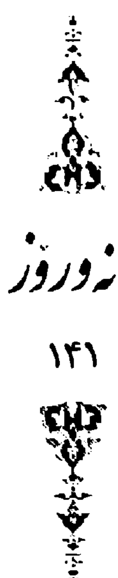
کەس نەڵێ «ئاسۆ» شیعار و شیعری تێکەڵ کردووە
باسی عیشق و نیشتمان لای کام گورۆ بێجا بووە؟

بۆکان ١٣٩٠/١٠/٢٠

بۆ پەیکەرەی شەهریار

وا ئەمەن پەنجای بەجێهێشت و قەتت دڵبەر نەدی

یاوەر و یارێکی وا بۆت بێتە تاجی سەر نەدی

عاقیبەت تۆش دەبیە بەرد و چاو لە ئاسۆی دوور دەکەی

گەرچی ئێستا سەد یەکی ئاواتەکانت هەر نەدی

حەقتە وەک تورکی لە دوودین بوو بە یاری خۆت بڵێی

دلبرم! یاندرمَ آخرا بو قَرات ایللَر نَدی؟

زولفی قەترانی و ڕەشت زۆر دی و نەهاڵا گەردنت

قەت مەزەی ماچێ لە دڵدا بێتە کاریگەر نەدی

ڕەنجی زۆرت دی لە دەستی حاکمانی دڵ سیا

حاکمێکی وەک هوما بێ و باڵەکەی سێبەر نەدی

شهریارن ملکیده ترکی غزل ایستیر منه

قیبله میزا! حیدربابا بوو قضیه‌ی حیدر نَدی

حەیفە لەو خاکەی کە هەر بستێکی گەنج و گەوهەرە

ئێسکی بێقیمەت بەشت بێ وتۆ قەتت گەوهەر نەدی

ئەی ئەسەف بۆ لەم وڵاتە دیمەنێکی غەمڕەزێن

بێتە ئاهەنگێ خەفەتلابەر لەبۆ بیسەر نەدی

تۆ لە عیشقی یاری خۆت «ئاسۆ» بە دوو لەهجەی دوای

بۆچ ڕفیقێکت لە بۆ تۆ بێتە خاکی دەر نەدی

میاندواو، ١٣٩٠/٣/٢٤

له وان

جاری وایــه مەجلیسی سـۆدره و سـیوادەم خـۆش دەوێ

لەودەمەشدا بـار و دیـسکۆی پـڕ لـە بـادەم خـۆش دەوێ

بەسمە تانەم لێ مـەدەن بۆ هـاوەڵی گشت کـەس دەکـەم

بێ‌ڕیـا مـن هـاوەڵی ئـەم خەڵکـە سـادەم خـۆش دەوێ

گەر ببەستن چەشنی بەفری چاو و گوێم چوار وەرزی ساڵ

هـەر کـە دیـم کیژێکـی سـادە بێ‌ئیـرادەم خـۆش دەوێ

وان و خۆشـاب و جـەزیرە ڕاسـتە خـۆش‌ئـاب و هـەوان

خـاکی ئـاوا و خـەڵکی ئـاوا بـێ‌ئیفـادەم خـۆش دەوێ

ئەزبـەنی و یایـە و ئەفەنـدی لێـرە گشـت بیـر چوونـەوە

ئـەم وشانەیشـم بـە ڕادەی کـاک و دادەم خـۆش دەوێ

نێرومـــێ لێرانـــە ڕووتـــن دانەدانـــەش پۆشتەشـــن

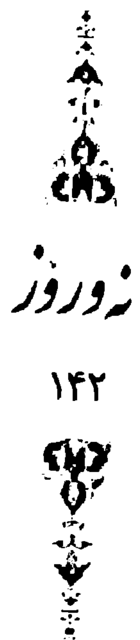
دوور لـە پارسی فارسـەکان ئـەم تیپـە مـادەم خۆش دەوێ

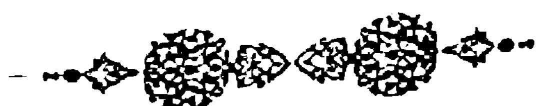
ڕاسـتە دەریـا خـۆش و بژوێنـە هەواکـەی دڵگەشـێن

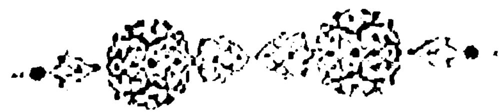
مـن شـنەی کوێسـتانی لەنـدی پڕکـوڕادەم خـۆش دەوێ

ڕژد و ناهـــەمواره «ئاســـۆ» لێرەکانـــەش جادەکـــان

شار و دێی ئەم خاکە بێ ئیسفاڵت و جادەم خۆش دەوێ

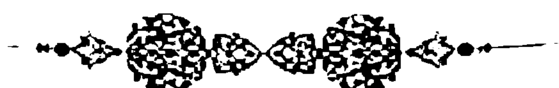

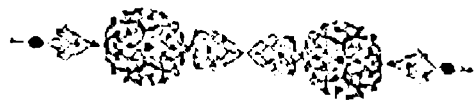

خاکی باشوور

خـــاک و خـــۆڵی کـــوردەواری دژ بـــە خانـــەخوێ نییـــە
غـەیری جـوانی و خۆشەویستی هـیچ شتێ دی لـێ نییـە
ڕۆژهـــەلاتی مەرکـــەزی چـــاوجوان و کەولەنجـــەن بـــەلام
خـــاکی باشـــووریش دەبینـــی بـــێ هـــەنار و بـــێ نییـــە
خوایـە ئـەم چاوانـە چـین سـەد هێنـدی دەریـا قـووڵترن
دەچیـە هـەر شـارێ لـە بـەر تیشـکی نیگایـان ڕێ نییـە
دوێنـێ تیرێکیـان لـە شـاری چەمچـەماڵ هـەڵکرد لـە مـن
ئـەم نیگـای هەولێرییـەی ئـەورۆ لـەوەی دوێنـێ نییـە
چاو لـە هـەر چـاوێ دەکـەی غـەرقاوی دەریـای عەشق ئـەبی
گـەر بـەحاڵ عاشیرەتیشـی پـێ دەکـەی بـێجێ نییـە
قـەد بـە پێنـووس و بـە ڕێنـووس و بـە ئـەلف و بـێ
نییەمەکتـەبێکی شـازە عەشـق و خۆشەویسـتی چاوەکـەم
نـوێژی دڵ باسـی ڕکـاتی چـوار و دوان و سـێ نییـە
من هەتا هـەم نوێژی خـۆم هـەر ڕوو بـە قیبلـەی دڵ دەکـەم
ترسـی دەسـنوێژی ئـەوینت گـەر لـەوێ بشـکێ نییـە
کێ لـە نێـو مزگـەوتی دڵدا هەسـت بـە دڵتـەنگی دەکـات
شـەرتە تـا «ئاسـۆ» هـەبێ هـەر مـەدحی بـاغی سینە کـات
چونکە هەر چوار وەرزەکەی قەت بێ بـەهێ و هـەرمێ نییـە

هەولێر، ٢٠١٢/١/١٥

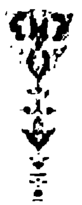

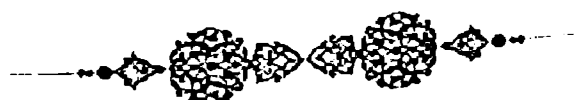
غوربەت

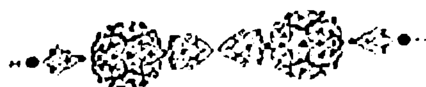
هێنده غەمناکم بە دەست ئەم غوربەتی شارانەوە
وەختە ببمە قەترەیەک و بچمە نێو بارانەوە
کەس نەبوو بێژێ ئەرێ تۆ لەم ژیانەت چی دەوێ؟
دایمە عەودالی بە سەر کێو و چەم و وارانەوە
جارێ عاشق بووی دەمێکیش ڕۆحی میللی قیبلەتە
خۆزگە دەمزانی چ کارت داوە بەم کارانەوە
ساتێ شیعرت یادی بەغدای لێ دەبێتە مووخورە
جارێ ئانکارا دەبوغزێنێ بەڕووی تارانەوە
هەرچی یارت بوو وەفایان بوو بەنەقشی سەرشەپۆل
هەرچی شیعرت بوو لە کووچەی دەفتەرا شارانەوە
بەسیە ئیدی داکەوە ژین پێنج و دوو ڕۆژە و ئەدی
دەبیە لاسکێک و دەچیتە جارێ گوڵزارانەوە
سەد گوڵت کۆ کەن لە دەورە کامیان زارگوڵترە
دێتە گوێت دەنگێ وەکوو ماکەو لە کۆسارانەوە
شێخی سەنعان هەر وەکوو تۆ بوو فرێی دا خەرقەکەی
نەچووە ژێر میحرابی فیکری تەکیەیی جارانەوە
نا مەترسێ هات و ڕۆژێکیش وەدەر کەوت ڕازەکەت
دەبیە شیعر و دەچیە نێو چیرۆکی دڵدارانەوە
پاش لە مەرگت پێت دەڵێن «ئاسۆ» خەتای خۆشی نەبوو
تیری چاو لێی دا لە ئەبرۆی تیپی نازدارانەوە

مەهاباد، ۱۳۹۰/۷/۲۰

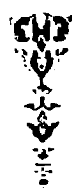
مەرحەبای سیگنالّی

حەسرەتی سینەت لە حەوشەی دڵ غوباری گرتووە
لێوی شیعرم بۆ قومێ لەو ئاوە باری گرتووە
تۆ کە پەنجێرەی دڵت قەت ڕوو بە من ناکەیتەوە
بۆیە ئاوێنەی دڵی ئەمنیش غوباری گرتووە
شەرمەکەت ئاوی ئەوین و خۆشەویستین بۆ ئەمن
شێوەکەی ساکاری دێت بۆ ڕەنگی شاری گرتووە
وایە ئێستا خۆشەویستی سینەمایی و مەقتەعین
بولبولیش - دوور بێ لە ڕووت - خاری بەیاری گرتووە
مەرحەبای سیگنالّی و نووکەی تەلەیفوون و مەسێج
تازە جێی جێژوانی زیندووی کۆنەیاری گرتووە
پەنجەیەک هەڵبێنە یانی ها سلاو لەم عەسرەدا
چون زمان بەستراوە یان ئەخلاقی ماری گرتووە
عەیبەکان ناشارنەوە عیسمەت کەمێ کەمڕەنگ بووە
وردەجاسووسی و ڕیا جێی ئیفتخاری گرتووە
چۆلەکەی ئاوەز هەتاکەی خاکنشین بێ بەسیە بەس
چارکە باڵی خۆزگە چۆن ئەوجی تەواری گرتووە
ئاگەدار بە تۆری ئەنتەرنێت فریوی تۆ نەدا
چونکە زولفی تۆ وەکوو من سەد شکاری گرتووە
تۆ وەرە نێو باغی شیعری دەسنیای «ئاسۆ» کەسم
چونکە تێیدا جوانییە ڕێز و قەتاری گرتووە

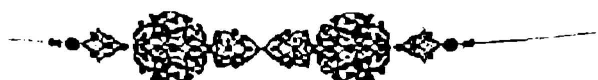

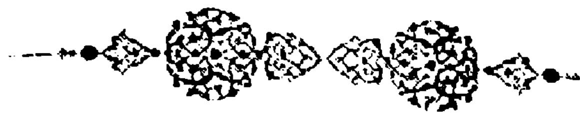
نەورۆز

١٤٥

سنە ١٣٩١/٣/٧

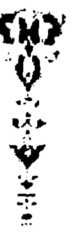

لە بەر قەڵای ئامێد

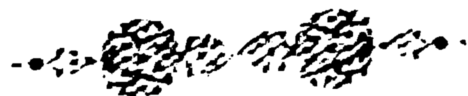
بەربەیانە و چاوی ئاسۆ هێشتە لێڵە بۆ خەوێ
کەس بەقەت تیشکی هەتاو جوان نایبڕێ جەرگی شەوێ
وا قەڵای ئامێد سجیلی کوردە ئەمما داخەکەم
حەیفە وا بێقەدر و ڕێزە و خەڵکی خۆیی نایەوێ
بەربەیانی بەر قەڵای ئامێد بەیانێکی ترە
ئەم بەیانە زۆرە مەعنای بیری وردی پێ دەوێ
جاربەجار دەنگی مەلێ هەستم لەشیعرم دوور دەکات
خوێندنم دێ چەشنی قومری گەر کچێ جوان دەرکەوێ
خاڵومیلی ڕشتووە پرچی ڕەش و زەردیش ڕەها
وەی قەزای ئەم حاڵەتە لەو فێس و چارشێوەی کەوێ
من لە ناڵەشکێنەوە هێزی چیا هاوردمی
هێمنی ئێرە وەفاداری بە قەندیلی دەوێ
چۆمی دەجلە هەر وەکوو فرمێسکی ڕوون جاری بووە
حەقیە هەرچی چۆم و ڕۆبارە سەری بۆی دانەوێ
من کە «ئاسۆ»ی ڕوونی شەوگاری گەلی کوردم برا
تا دیاربەکرم هەبێ حاشا لە تەوریێز، نامەوێ

دیاربەکر، ۱۳۹۰/۷/۱

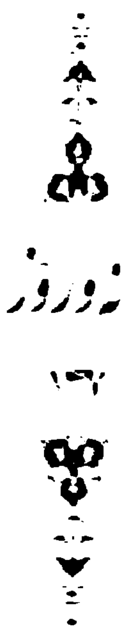

پێت وایە ئاوا چیا دەکەی

ئێستە ناپرسی لە من پێت وایە ئاوا چیا دەکەی؟
خۆزگە دەمزانی ئەتۆ بۆچی لەسەرچی وا دەکەی؟

ڕەنگە بۆت سەلمابێ تا کەمتر بپرسی حاڵەکەم
هەر عەزیزی شیعرەکانمی و زۆرترم شەیدا دەکەی

داخەکەم ئەو ڕازە نازانی نەرمتر بێ دڵت
وا ژیان ئاسانترە و ئاوا پتر غەوغا دەکەی

من دەزانم تۆ گڕی قەت ئاهی ساردت پێ نییە
بۆ چلەی زستانی خەم عەینی شەماڵی وا دەکەی

بەم چلەی هاوینە پووشپەڕ ئاهی ساردی میللەتە
دەرکی دووکان دابخەی پێم وا پتر پەیدا دەکەی

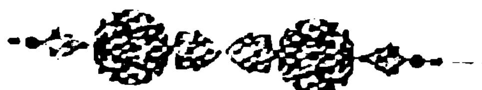
گەر وەکوو من دڵپڕی ئەم حاڵە بێ هاتۆتە پێش
سەدهەزار لەعنەت لە یاسای دەوڵەتی ئەمسا دەکەی

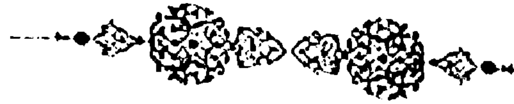
عەشقی تۆ قاچاخ و دەستم بەند و خۆشم دەربەدەر
هەر دەبێ هوشیاری یەک بین ئاخە بۆ کوێ ڕادەکەی

ڕاستە من دۆڕاوی عەشقم مووم سپی و نامەم ڕەشە
هەر بە تەنیا تۆی دەگەڵ ڕۆژی ڕەشی من تا دەکەی

تاقە ئاهێکی ئەمما «ئاسۆ» لە سەر ماچێکی تۆ
ئاه و ناڵەش ئێستە قاچاخە بە چی سەودا دەکەی

سەرکان ١٣٩٠/٤/٢٢

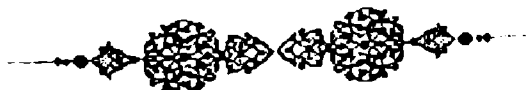
هەدیە

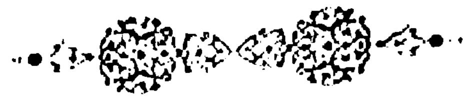
خۆزگە بەو چۆپی‌گرەی قەت‌قەت دەسی بێ دۆ نییە
بۆ ئەویـنداری مەبەسـتی دوێنەکـە و ئـەورۆ نییـە
سـارد و گـەرمی ڕۆژگـارم چەشـتووە سـاویلکە نـیم
دڵڕفێنـی خـۆ بـە ڕەنگـی ڕووسـەری و مـانتۆ نییـە
یاری جوان دوور بێ ئەگەر بـەرگی ڕەشیشـی کردەبـەر
جوانیەکـەی کـاری دەکـا کـەس دوژمنـی ڕۆ ڕۆ نییـە
تۆ هەوێنی شیعرەکانمی حەقتە مـەغروور بـی کـەمێ
هەستی من فەرقی هەیە کوا شیعری مـن نـایلۆنی‌یـە
خـۆ هـەموو فەرزانەیـەک بـە قسـەی زلـە زانـا نییـە
هەر کەسـیش نـاوی سـماییل بێ ئـەدی سـمکۆ نییـە
ئەو کەسەی مەسـتی ئـەوین بێ عـاقڵی پێ شـێتییە
شێتی کووچەی ماڵی یار عـەودالی دەشـتوکـۆ نییـە
مـن بڵـێم چـی خاکەکـەم خـاکێکی عاشـقپـەروەرە
نیشـتمانپـەروەر مـەبەسـتی لەنـدەن و موسـکۆ نییـە
ئەی گـوڵی جـوانم دەزانـم ڕەمـزی چـاوت چـی دەڵـێ
هـەر نیگایێکـت لـە چـاو دەشـنێتەوە بێ هـۆ نییـە
هەر گوڵێک دەنگێک و هەر گیایێکی بۆنێکی هەیە
ڕاستە ڕێحـان بـۆنی خۆشـە ڕەنگـی وەک هێـرۆ نییـە
موڵک و ماشی ئاشقی یەزدان بە «ئاسۆ» هەدیە کرد
چاو لە هەر چاوێ دەکا قەت‌قەت نیگـای نـامۆ نییـە

کامیاران ١٣٩٠/٤/٢٤

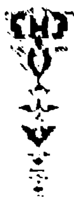

مەرتەبەی ئەفلاکی

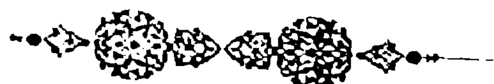
پێوەم کە ئەدی هاوەڵی غەمناکی نەکەم من
تا کاوە هەبێ هاودەمی زەححاکی نەکەم من
پێوەم کە ئەدی گوڵوشەکانی غەزەلی خۆم
پامالی جەفای گوێگری ناپاکی نەکەم من
ئاخر کەسەکەم لێوی ئەتۆ کانی بەهەشتە
جا چۆن دەبێ تا مردنێ مێلاکی نەکەم من
هێند قەرزی ئەوینم لە سەرە کاتی جەوانی
بەم پیری و ڕیسواییە بۆ پاکی نەکەم من
خاکی وەتەنیش چەشنی حەوا دایەنە بۆمان
چۆن خۆم بە فیدای میللەتی وا و خاکی نەکەم من
یارانی زەویم یەکیەکە جێم‌دێڵن ئەدی چۆن
هەر مەدح و سەنای مەرتەبەی ئەفلاکی نەکەم من
هەر دۆستێ نەخۆشینی پلە و پارە لە خۆی گرت
پەیمان بێ کە عیساش بم ئەدی چاکی نەکەم من
ئەو کەڵپە بە خۆراکی حەرام فێر بووە شەرتە
بەر گازی حەلاڵی دەم و میسواکی نەکەم من
«ئاسۆ»ی خەمی کوردم لەوە دەرچوو کە بترسم
بۆ ساندنی حەق چۆن دەبێ بێباکی نەکەم من

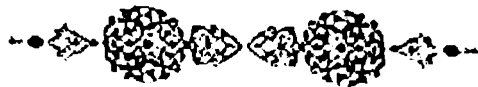

نەورۆز
١٤٩

کەماجار، ١٣٩٠/٢/٨

تشنه‌ی جام

ساقی بـه حـدّی تشـنـه‌ی جـامی لبـالبم

بـرده‌سـت ز دل هــوش قلـم دردِ مطلـبم

از بس که زدم حول کـذایی بـه دور دیـن

افــزون ز قــول دراویــش گشــته یــاربم

سیمرغ وفـا را ز قـاف صـفا مـرده یـافتم

ای وای بر امید همه روز و هر شـبم چـون

بانــگ غــول هــم بـود بلنـد و ناپدیـد

آن قصّـه کـه گوینـد ز اقبـال و کـوکبم

ســاقی گذشــت دور بیـــاور پیالـــه را

تا پرده برانـدازم از ایـن شـغل و منصـبم

جز مهر مهرخان ندهم دل بـه هـیچ چیـز

جـز حمـد گُـل‌رخـان نبـود وِرد بـر لـبم

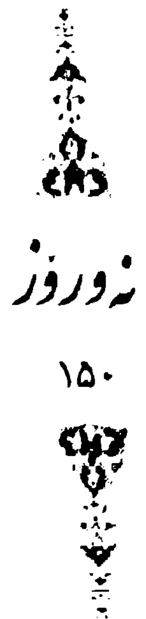
ای مهــر تـــو کُلـــهِ تاجـــدار خـــاک

مـن عاشـقم تـو چـه پرسـی ز مـذهبم؟

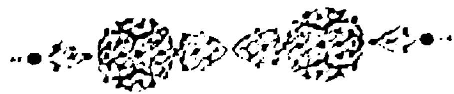
تـا نـور تابـد از افـق ملّـت تبریـز

مـن تـا ابـد بـه خـدا شـاد ایـن تـبم

تبریز، ۱۳۸۰/۵/۲۴

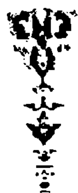
هەندەسەی ئەوین

لە بیرم دێ چەنێ لەم گۆشەوە لەو تاقەم ئەڕوانی
نە گۆشەم زاویە و تاقەش بە نێو بازنە و کەوان زانی
لە بازنەی دەستی یار ئەوکاتە گوشیم دایەرەم ناسی
موحیتیم جوان حیساب کرد بەو شوعاعی نووری کوڵمانی
سووروشت وای هەندەسە فێر کردبووم بێ خەتکەش و پەرگار
لە دڵدا نەخشی ئەبرۆی یارمەکێشا هەر وەکوو مانی
گوڵی جوانم لەبیرت دێ کە سەیری باغی سینەم کرد؟
لە بەر چاوم بووە سەحرا هەموو باغاتی سۆرانی
دەزانی چاوەکانی تۆ بوو ئەمنی فێری شیعران کرد؟
لەوێدەڕا کە تێتڕوانیم لە ئاوکێشانی سەر کانی
منم نیمای زەمان ئێستەش بە ئاواتم لە پەنجادا
دەوارێکم هەبێ و چەن مەڕ ئەتۆ بێری و من شوانی
بەڵام سەد داخ تماشای مووی سپی تۆ و خۆم دەکەم دەگریم
چ زوو وا باریە سەر گردی سەرمان بەفری زستانی
گوڵم ئێستەش وەکوو جاران بەهاران چۆم پڕی ئاوە
بەڵام چۆڵچۆڵە جێژوانمان نەماوە شکڵی جارانی
منیش شیعری تەڕ وشکاوی هاتوون هێندە بێزارم
لەوێدەم سووک کرا شیعر و کلیپیش بۆتە گۆرانی
بە شیعری خۆش دەڵێن کۆنە بە «ئاسۆ»ی چاوی تۆ قەستەم
حەقیقەت ئاشکرا دەکرێ حەشار قەت نادرێ جوانی

سارۆقامیش ۱۳۹۱/۳/۲۸

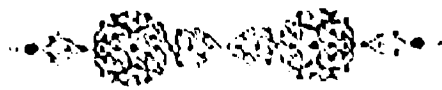

سووکباری

کەسێ هەستی هەبێ لەم ژینە نابێ هێندە ڕاڕا بێ
ئەگەر کابراش خراپەی کرد دەبێ هەر تۆ دڵت چا بێ
ئەوین گەربوو بە دەسمایەی کەسێ کەی چاوەڕێی سوودە
کە یۆسف بێ لە چاڵایە هەتا جوانی زولەیخا بێ
ئەگەر بازاڕی بەدبەختی هەبایە نیونیشانێکی
لە سەر دەرکەی دەیان نووسی ئەوەی عاشق نەبێ نابێ
خەمی زۆر و کەمی بۆچی؟ ئەوەی زۆرخۆرە زۆر نازی
ئەجەل سەرقاڵە با تۆش هەر مەکانت لای سوڕەییا بێ
لە ترسی مردنێ مەمرە، نەمرد بۆ ئەو کەسەی ترسا؟
دەبێ ڕۆژێ پرێنێتی کەهن حیسابت هەرچی تێدا بێ
هەزار خۆزگەم بەوەی سووکبارە لەم هات و هەڵاتەی ژین
بەغەیرەز قورسەکان نەمدی کەسێ لەم ڕێگە جێمابێ
پشووت قەت سوار نەبێ بە قسەی ئەوەی وا تۆ دەبوغزێنێ
بە هێواشی مەبە حەتتا ئەگەر شەخسی مەسیحا بێ
ئەوانەی خۆشەویستی مەقسەدی ڕێیانە ناگۆڕێن
خەمی ئاوسەرکەمیش ناخۆن ئەگەر عالەم هەموو شا بێ
خودا جوانی دروست کردووە دەڵێن سەر داخە مەیبینە
لە مەجنوونی نەترسا قەت کەسێ عاشق بە لەیلا بێ
لە شیعری ئاشقانەی من بە چاوی کینە مەڕوانن
لە «ئاسۆ»ڕایە جوان دیارە لە بەرزی هەرچی پەیدا بێ

مەهاباد، ١٣٩١/٣/٣١

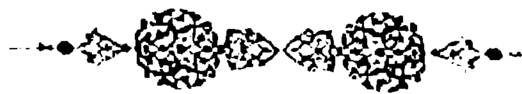
دەردی نەبوون

وەی کە یارەب چۆن نەوینیشم لە بەر چاو ڕەش بووە
چۆن دڵم ئاواتی وەک خاکی بە پێنج و شەش بووە
دەردی ژین چاری بە دەرزی و حەب و شەربەت ناکرێ
دەچیە هەر خاکێ خەمی نان تێکەڵاوی لەش بووە
خۆ نیاز قەتقەت بە ڕەنگی پێست و شکڵ و موو نییە
زۆر سپیم دیوە لە برسان چاو لە دەستی ڕەش بووە
خۆزگە دەست بشکێ بەڵام قەت ڕانەگیرێ بۆ نیاز
هەر نیاز ژێر پێی دەخا ئەو شەخسە جێیباوەڕ بووە
قورس و بێوەزنی بەشەر سەنگی زەمان باعیسیەتی
کێ دەزانێ خۆڵ لەشی کام پیاوی گەردەنکەش بووە
تا گوڵێ سوور شین دەبێ بولبول گەرووی لێ زەرد دەبێ
چاوی هەوری ڕەش سپی بوو وا کەمێ گوڵ گەش بووە
بەرد لە جێی خۆی قورسە کاکە ڕاستە قەولێ کۆنەیە
سافی ئاوێنەی دڵم بەم غوربەتەی پڕ غەش بووە
پێکەنین و شین بە نۆرەن ناهومێدی هەر نییە
ژین لە ئاش کەمتر نییە تا ئاش بووە نۆرەش بووە
تا لە «ئاسۆ» نووری هیوا دەرکەوێ پەروانەییم
هەست دەکەم تەیری دڵم ئاشق بە ئەم شارەش بووە

نەورۆز
١٥٣

سلێمانی ١٣٩١/٤/١٢

ئاهەنگی خاک

تا ئەمەن سەرتر دەچێ دەردی ژیان پڕ ڕەنگترە

دەرد هەبوو چاو ڕاوی ناکا کامە شۆخ و شەنگترە

ئەو کەسەی جوانی نەبێ قەت چاوی نەیدی ناحەزی

کەوتە گێژاوی نەبوون چاوی لە قەلبی تەنگترە

شیعری تازەی چی برا؟ کام دەردی ئێستا تازەیە؟

لەم زەمانە هەر درۆنووسینە پڕپەردەنگترە

دەستەڵات گەر کەوتە بەر دەستی چنار بەو ڕاستیە

لاقی پامالی حەقی یەکجار لە تەیموور لەنگترە

نان و ئاو و شوێنی خەو گەر دەس بدا تۆ ئادەمی

خاکی ئافریقا لە ئەفرەنگیش بەزەبروزەنگترە

بۆچی شێتی هەندەرانی و خاکی خۆت لا سووک بووە

هەر کەسێ وا بێ تەرازووی عەقڵەکەی لاسەنگترە

کورد دەڵێ ڕێوی گەڕاو چێتر لە شێری نووستووە

زۆرگەڕان خۆشە بەڵام هەر خاکە خۆشاهەنگترە

ئەو سەرا و زانکۆیە وا جێی فەخری هەر چوارپارچە بوو

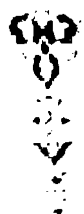
قەپ لە قاچی خۆی گرێ بۆ نێو بەڕاستی نەنگترە

نالەی «ئاسۆ» دێ لە خاکی نالیا بۆ سەرچنار

چون لە غوربەت نالەنالی دڵ لە نەی پێشەنگترە

سلێمانی، ١٣٩١/٤/١١

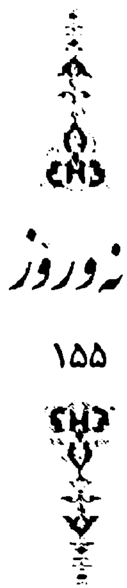

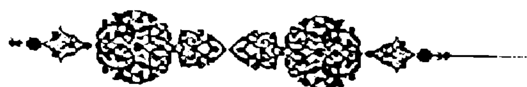

بێ دەستەڵاتی

چ دەردێ سەختە شار چۆڵ بێ لە یاران
ئەوەی خۆشم دەویستن پاکی تاران
لە ناڵەی بێکەسی من شین دەگێڕێ
لە پووشپەڕ گەر هەور دایکاتە باران
چ سەختە گەر نەوێری شین بگێڕی
لە ترسی زاڵم و خێڵی نەیاران
حەیا و عەشق و وەفایان کردە پووشوو
درۆ و بوغز و ڕیا ئەمڕۆ لە کاران
هەزار ساڵ پێم بڵێن تۆ کۆنپەرەستی
دەڵێم ئاخ بۆ ئەوینی جاری جاران
وەکوو کوردی زەلیلی بێ وەلامم
چ بێقەدرم لە کن بەغداد و تاران
چلۆن هەنگاو هەڵێنم کێ دەوێرێ
بە پێی خاوس بچێتە شاری ماران
بەلام سوێندم بە خاکی پاکی کوردان
هەمیسان دێتەوە وەرزی بەهاران
لە فیتەی شوان و قاقای شەنگەبێری
•پراوپڕ پڕ دەبێ خێڵ و هەواران
لە «ئاسۆ» سەر وەدەر دێنێ هەتاوێ
کە تینی بێتە نێو ماڵی هەژاران

بزکان - پووشپەڕی ٩١

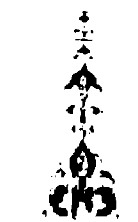

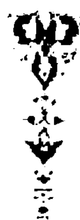

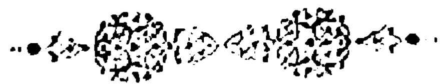
ئاو ڕۆیی نایەتەوە

هەر دەڵێی شیعریش لەگەڵما خاکە ئاشت نابێتەوە
تا چەلێ دێ سەد بەهانەی بێدەلیل دێنێتەوە
بۆچی شیعریش وەک کچی جوان مووی سپی ناخۆش دەوێ
تازە پێم زانی کە ئاو ڕۆیی ئەدی نایێتەوە
دێم سەر و ڕووی مووی سپیم ڕەش کەم کەمێ تەڕ ببمەوە
بەشکوو بەم فێڵە ئەوەی چاوجوانە نەپرنگێتەوە
داخەکەم ئەندامی لەش وەک کۆنەخانووی خۆڵەپوت
تاکوو ئەملای سواغ ئەدەی ئەولای‌تری دەڕمێتەوە
دەچمە داواتیش کەچی هیچ دۆیێ دەستم ناگرێ
ناحەقیشیان زۆر نییە کێ دێتە دەستی شێتەوە
پیاو مەگەر شێت بێ دەنا داوات و پیری و مووی سپی؟
جا مەگەر جارجارە بۆ وەی لاوی خۆی بیر بێتەوە
خۆزگە بەو ڕۆژەی کراس‌زەردێکی کاڵم هاتە دەست
وەک یەدی بەیزا دەسم ئێستەش هەر ئەدرەوشێتەوە
هۆ سوهەیلم من لەبەر تۆ مردنم پێ خۆش نییە
سوور دەزانم تەیری گەرمێن ئاخری هەر دێتەوە
تۆ بڵێی ئەو ڕۆژە کەی بێ دابنیشین دووبەدوو
گوڵپەڕی لێوت بە خەندەی شیعری من بشنێتەوە
ئەودەمەی دەستم بە وێنەی قاشەماسی گۆمی چۆم
دێتە نێو مەوج و شەپۆلی چۆمەڵی بەروێتەوە
شەرتە ئەو دەم بێت و پیری گەر لە «ئاسۆ» دەرکەوێ
چەشنی پایەندازی بووکێ بیخەمە ژێر پێتەوە

١٣٩/٥/١٤

ڕۆمانی خەزان

هەمیسان وەرزی خەزان هات و گوڵان پاکی وەرین
دەر و دەشت سەوزی نەبێ ئیدی لە هەر ڕەنگێ بەرین

جاربەجار قۆپەنی سەوزی نەبێ وەک خاڵی لە ڕوو
سەوزەکانیش هەموو قاچاخە بەوێنەی عومەرین

لاسکە وشکی گوڵە سوورێ کە بەحاڵ گیانی هەبوو
دوێنێکە پرسیم چیە حاڵت لە قسەم کەوتە وەرین

گوتی پێت وا نەبێ تۆش ئەم تەمەنەت تا ئەبەدە
گوڵ و گیا و دار و مرۆڤ کاکە هەموومان سەفەرین

گوتم ئەی سوورەگوڵی دوێنێکە تەڕ و ئەمڕۆ وشک
ئێمە کوردین لەوەتی مێژوو هەیە دەربەدەرین

یان بە ڕێبواری لە ترسی هەرەس هاوارێ دەبەین
یان لە ئەشکەوتی هەزاران شەبەقی کوێرەوەرین

گوتی لێم لادە لە ئەم فەلسەفە ڕابوێرە برا
گەورەکانتان هەموو ئێستا دژی عیلمی نەزەرین

تا وەکوو من خەتی ڕوخساری ئەتۆش زەرد نەبووە
عاشقی ڕووی ئەوێ جوانان بە کە وا چەشنی پەرین

دەست دە ئەو پیاڵە شەرابە و مەڵێ چ بووە و چ دەبێ
موبتەدا بووین و کەچی ئێستە هەموو بێ‌خەبەرین

وەکوو «ناسۆ» بە؛ بە شیعرێک و هەوایەک نەشە بە
هەموو لەم باغ و گوڵستانە سبەی بێ‌ئەسەرین

بۆکان ۱۳۸۸/٦/۱۲

بابەگەورە

بابەگەورە و ڕیش سپی بوون هەستی خاسی خۆی هەیە
گەرچی بۆ من نیمچە هەستێ کورتەباسی خۆی هەیە
هەر گەلاوێژ دێ دڵم پێی شادە بەو بیستوشەشەی
دیارە هەر وەرز و عەیامێکیش شناسی خۆی هەیە
قاشی ئەبرۆی یار نەبێ کەس بنجی غەم نابڕێتەوە
هەر درەختێ تەوری خۆی، هەر گیایێ داسی خۆی هەیە
من لە مەوجی فەلسەفەی کانت و هێگڵدا گێژ نەبووم
مەوجی دەریای خۆشەویستن گێژوکاسی خۆی هەیە
مام «چیا» بۆوەی یەکەم ڕۆژ وێنەکەی گرتووی «دیار»
تا بزانی هەر دەم و عەسرێ کلاسی خۆی هەیە
خۆ هەموو زەنگێ لە بۆ جوابدانەوەی نابێ گوڵم
ئەو کەسەی وا گوێبەزەنگە هەر تەماسی خۆی هەیە
سەد گوڵم کۆ کەن لە دەورە هەر بە لاولاو خۆشە دڵ
بولبولی دڵ کۆنەلانی ئیختساسی خۆی هەیە
بۆ خەزاڵی کورد بە مانتۆ و میقنەعە حاشار ئەدەن
ئەو شەدە و پشتوێند و دەسماڵ و کراسی خۆی هەیە
کوانێ خانزاد و خەزاڵ و میربوداق و میرعەزیز
هەر دەم و عەسرێ عەزیزم کورتەلاسی خۆی هەیە
کێ دەڵێ «ئاسۆ» بە پیری یار و هاواڵی نییە
هیچ نەبێ هەر حەفتە جارێ وردەئاسی خۆی هەیە

١٣٩١/٥/٢٦

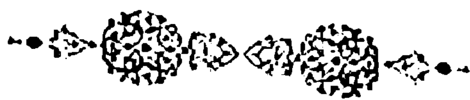

روزه

ای قــوم دهــن‌بســته نخندیــد چــو خوانیــد
ممنـــونِ زلوبیـــای شـــبان رمضـــانید
در روز دهـــن‌بســـته و بـــوکرده و عبّـــاس
در شـــب شـــکم‌آکنـــده ز احســـاس نهانیـــد
ایـــن اســـت مگـــر فلســـفه صَـــوم بـــرادر
در شـــام و ســـحر ســـفره بـــه کـــردار شـــهانید
لب بستن و امساک و نخوردن به امیدی است
تـــا رزق پـــس‌انـــداز شـــود، حـــال چنانیـــد؟
صـــف‌هـــای طویـــل از برکـــت نیســـت بـــرادر
هـــر ســـاله شـــما شـــاهد هـــر جـــنس گرانیـــد
آن کس که بود روزه بـــه حـــق روزه‌ی خـــود را
تقـــدیم فقیـــران بکنـــد تـــا کـــه بدانیـــد
بـــت را چـــو شکســـتی تـــو خلیلـــی دم آتـــش
گلـــزار شـــود بـــر تـــو نـــه گـــر عبـــد بُتانیـــد
صَومت شده سور و حـــج تـــو گشـــته تجـــارت
ســـودی کـــه نکـــرده همـــه در راه زیانیـــد
دیـــوار پرســـتیدن و قبـــر اســـت حقیقـــت
گر بهـــر مقـــام اســـت چـــه بگسســـته عنانیـــد
موســـا و شـــبان یـــاد بیـــاور بـــه صـــباوت
«ئاسو» بـــه خـــدا کمتـــر از آن علـــم شـــبانید

بوکان، ۱۳۹۰/۵/۱

پیر عشق

تو رفتی و من ماندم و ایـن صـندلی خـالی‌ات

بی‌حال گشته‌ام از آن همه باحـال و حـالی‌ات

آهوی دشت خیـالم شـدی امشـب گریزپـای

ای وای بر مـن و بـر آن نفـس کـم‌مجـالی‌ات

مـا را بـه یـاد نـاوری در سـلک عاشـقان

یا رب همه تسـبیح تـو کـنم و ذوالجلالـی‌ات

مـن پـی عشـق تـو شـده‌ام ای جـوان‌روش

خوردم قسـم بـه حسـن ده و چـار سـالی‌ات

یـک بوسـه‌ای کـرم کـن از آن سـاغر لبـان

مـیلان تـرا و عمـر خـوش‌اقبـالی‌ات

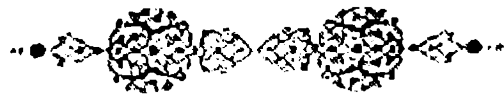
«ثاسو» به رندی شد افسانه‌ی آن پایتخت شوم

همچـون ادب کُـردی شـیدا و نـالی‌ات

تهران، پاییز ۹۱

فکر پروین

زنـدگی بـا همـه تلخـی‌اش بسـی شـیرین اسـت

چونکـه میـراث رفیقـان صـف دیـرین اسـت

زنـدگی عاطفـه و عشـق بـه هـم زیسـتن اسـت

نـه عنـاد و سـتم و قهـر و عـذاب و کـین اسـت

زنـدگی دیـد فـروغ اسـت و نگـاه سـهراب

زنـدگی بارقـه‌ی چشـم ادب پـروین اسـت

در جـوانی تـو اگـر صـرفه ز عشـق نبـری

عهد پیریست بـه زیـر کـف پـا چـون مـین اسـت

حیف از آن چشم و رخی رشـک گـل نسـرین بـود

زیـر رگبـار زمـان صـاف چـروک و چـین اسـت

آنکـه در تخـت پـر قـوی نمـی‌بـردش خـواب

خوابش انـدر تشـک خـاک چـرا سـنگین اسـت؟

شـاعری کـاو خبـر مـرگ عزیـزان شـنود

محتوای غزلش خشـک و بـه خـون رنگـین اسـت

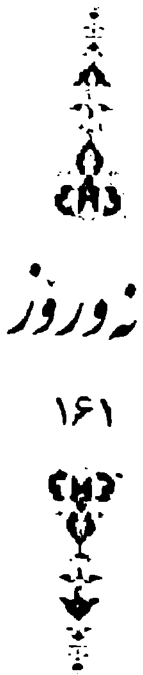
حلقـه زد اشـک بـه چشـمان قلـم چـون پـروین

آخـرین منـزل هسـتی بـه خـدایت ایـن اسـت

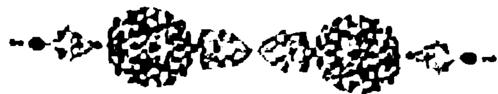
عاقبـت میـوه‌ی ایـن زنـدگی مـرگ اسـت و فنـا

تـا نگـویی کـه افـق در غـزلش بـدبین اسـت

بوکان، ۱۳۹۱/۵/۷

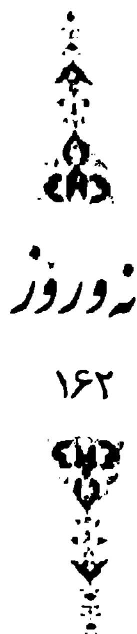

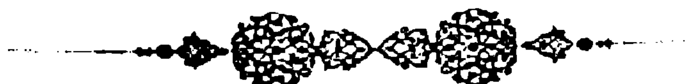

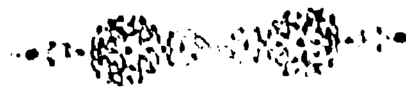
مەیخانەی مەسیح

خۆزگە بەو رۆژەی منیش دڵداریٚ غەمخوارم هەیە
سوێندی ناویٚ گەر بڵێم من جوانترین یارم هەبوو
گەر پەپوولە بۆ شوعاعی شەم دەسووتیٚ باڵەکەی
شەمعی من عەینی پەری بوو نووری بیٚنارم هەبوو
ئەو سوهەیلی بەریەیان بوو گریەهاویشت چاوەکەی
من لە چاوی ئەو چرای روون بۆ شەوی تارم هەبوو
وەک مەلی کۆچەر شەویٚ هات نیشتە سەربانی دڵم
خۆ بە لای خۆی تەجرەبەی پاییز و کەوبوارم هەبوو
کەی بە سەر دەرد و خەم و پیری و نەداری و ترسەوە
قەد لە بەر توغیانی عیشقی زەڕڕەیەک کارم هەبوو
ئەو لە ترسی وشکەڵی دین باغی دڵمی هەڵبژارد
من لە نێو باخچەی ئەوا جێژوانی گوڵزارم هەبوو
ئەو لە ترسی داری حەد حەدد و حودوودی ڕادەگرت
من لە سای زولفی تەنافی ئارەزووی دارم هەبوو
رۆژ لە بادەی لێوی ئاڵی مەجلیسم شاهانە بوو
شەو لە مەیخانەی مەسیجی جامی سەرشارم هەبوو
تازەمان کۆنتر دەبوو بادەی خەیاڵمان کۆنتر و
چونکە من تەبعیٚ لەچەشنی فەرشی هەورشارم هەبوو
داخەکەم ئەو باڵی نووری بوو بەرەو «ئاسۆ» فڕی
من بەجیٚمام چونکە لاقێکی شەل و خوارم هەبوو

بۆکان ۱۳۹۱/٦/١٤

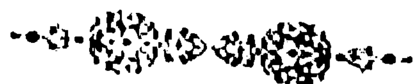

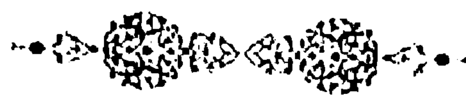

مەگەر نەتکوت

لە بیرت دێ کوتت تۆ ماسی و من چەشنی دەریاتم
کوتت مالی دڵم چۆڵە و منیش بێسنووروو هاتم
ئەتۆ دەستی دڵت گرتم ئەلەرزی تا لە پیریدا
ئەتۆ دەتکوت لە دانیشگای ئەوین هاودەرس و هاوتاتم
ئەدی بۆ ساڵە جارێکیش پەیام و نامەیەک نایە؟
مەگەر نەتکوت ئەتۆ مەجنوون منیش تاقانە لەیلاتم
بە قوربانی ئەوینت بێ ڕەدیف و قافیەی شیعرم
بە سووکم هەڵمەسەنگێنە ئەگەر موحتاجی دەرگاتم
لە بازاڕی موحیببەتدا هەمیشە سواڵکەری عیشقم
لە نێو شاری ئەوینداری بە وێنەی شای کش و ماتم
نزیکەی نیوەقەڕنێکە خەریکی دەسکەنەی دەرسم
کەچی ڕۆیی بە فیڕۆیی هەموو دەسڕەنج و داهاتم
ئەتۆ وەک تەیرەکەی گەرمێن لە وەرزی شەختە جێت هێشتم
منیش هەر چاوەڕێی وەرزی بەهار و فەسڵی گەرماتم
دەڵێی ئازادی کوردانی کە وا لێم بوویتە ئەفسانە
ئەمن وەک یاوەرانی گەل بە ڕۆح کڕیاری سەوداتم
پەڕیوەی دووروڵاتانی و لە یەکتر دابڕان گیانە
دەڵێی دۆکولێوی پوورمانە دەڵێن هەرچێ دەکەی پاتم
ئەمن «ئاسۆ»ی خەمی کوردم بە ئاسۆی چاوی تۆ قەستەم
نزیکە گەل ئەجاتی بێ و بکەم لەمنیش بە ئاواتم

بۆکان ١٣٩١/٦/٢٤

دەزووی کۆلارە

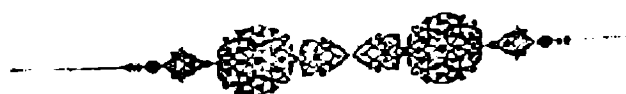
زۆر لـەمێژە لێـڵ بـووە چـاوی دڵـم لـەم شـارەدا
کـێ بـەهیوای دەرد نییـە لـەم شـارە پـڕ ئـازارەدا
یـەکبەیـەک تـاری پەراسووم هـەر وەکـوو سیم دەرکـەوت
کـەس نـەبوو جارێـک بهێنـێ پەنجەیـەک بـەم تـارەدا
ڕەش بـووە پـەردەی خـەیاڵی پەنجـەرەی شـیعری تـەڕم
ناهومێـدی دێ و لـە پشـت ئـەم پـەردە خـۆی حاشـارەدا
مـاڵی پیـری ئـاوەدان، ڕووی مـووی ڕەشـی کـردم سپی
خـۆ دەنـا ڕەشبـین دەبـووم لـەم خاکـە چوارپێنج پـارەدا
هەر کەسێ دێ باسی مـافی گـەل بکـا وەک گورگی هـار
دەم دەنێنـە حەنجـەرەی، کـێ حـەق بـە گـورگی هـارەدا
تـاقمێ دۆڕاو بـڕێ گـۆڕاو گـەلیش بـێدەسـتەڵات
بێهـەدەف دێـن و دەچـن لـەم نـاو خـەتی پـەرگارەدا
ئەسپی ئاوەزیـان بـە تـەنیا لنـگ ئـەدەن وەک کـەس نـەبێ
مـافی گـەل پێشـێل دەکـەن بـەخودا فەقـەت لـەم غـارەدا
هـەر بـە تـەنیا عاشـقانی دڵبـەسـۆن پەروانـەوار
دەوری شـەمعی خـاکی کوردیـان داوە لـەم شـەوگارەدا
گـەرچی هـەر سـووتانە دەسـڕەنجی پەپوولـەی عاشـقیش
یـان بەشـی تارارگەیـە لـەم خاکـە پڕئـاوارەدا
چ بکەم ئەو تیشکەی کە «ئاسۆ»ی ڕوون دەکرد نووری نەما
نـوور چلـۆن دەکشـێ بـە سـەر بـاڵی دەزووی کـۆلارەدا

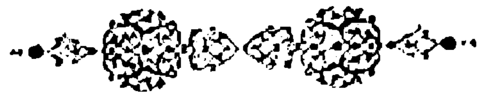

نەورۆز

ورمێ، ١٣٩١/٦/٢٤

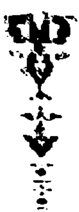

سەوزەدار

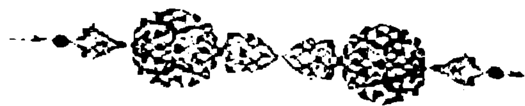
ئەگـــەرچی زاهیـــرەن لـــەم شـــارەدا شەخســـێکی ناســـراوم
وەکـــوو ئـــادەم لەســـەر دەنکـــی گـــەنم پابەنـــدی ســـەد داوم
دڵـــم بـــاغی ئـــەوینێکی تـــەڕ و ســـەرچاوە ویشـــکاوە
کزەبـــای پـــاییزی پیـــری گـــەماڕۆی باغەکـــەی داوم
کـــە زریـــان دێ هـــەوای پـــاییزە لێـــدا مـــن سەراســـەر گـــوێم
کە یاریش لێوی پشکووت چەشنی گوڵ مـن سەربەسـەر چاوم
دەڵێی مـەحوی لـە باخچەی شیعری پیـریم دا هبـووتی کـرد
کـە وا ئـەمنیش بـە پیـری هـەڵوەدای یـەک دڵبـەری لاوم
دەڵـێم بگـریم هـەتا بکـوڵێم بـە تینـی ئـاگری ئەسـرین
کـەچی تـا چـاو لـە چـاوی دڵ دەکـەم هێشـتاکە هـەر خـاوم
لـە پـاییزدا گـەڵای زەردم لـە ژێـر پـێ جـوانترە چ بکـەم
لـە سـەر ئـەم ڕوانگەیـە دایـم فـەقیر و سـووک و بـێدراوم
لـە بـەینی زێـڕ و زێـو و پـووڵ و پایـە لـەم جیهانەیـدا
قومـــاری عاشـــقانەم هـــەڵبژارد و دایمـــە دۆڕاوم
عەجایـەب سـەیرە ئـەم زانکـۆی ئەوینـە کـەس قوبـووڵ نـابێ
ئەگـــەرچی زاهیـــرەن وەســـتای ئـــەوێم و ڕێگـــەیان داوم
دەیان ساڵە لـە بـەر دەرکـەی بـە مەشـرووتی و بـە مـەردوودی
بـــە تاســـەی مەرحـــەباییکی دەڵێـــی بـــۆ نمـــرە وەســـتاوم
دەســـم ناگاتـــە داوێنـــی و دەمـــم ناگاتـــە ســـەر لێـــوی
کـەچی بـەم حاڵـە تـا مـردن بـە یـادی لێـوی لاولاوم
هـــەتا بـــای خۆشەویســـتی ڕابژێنـــێ داری ســـەر«ئاســـۆ»م
لـە وەرزی ویشکەساڵیشـدا ئـەمن هـەر سـەوز و تێـراوم

بۆکان ١٣٩١/٧/٢٥

دەرفەت

غـەیری جـوانی نیـیـەتی بـاغی ژیانمـان سـەمەرێ

کـێ ئەقڵـدارە ئەگـەر بـەهرە لـە ئـەم جوانیـە بـەرێ

چوویە گوڵزار بـەر و باخـەڵ دەبـێ پـڕ کـەی بـە پەلـە

عومری گوڵ کورتە لە پاش حەفتەیـەکی هەڵـدەوەرێ

کـێ دەزانـێ گـەڕی گـەردوون بـە چ بـارا دەگـەڕێ

غەمی داهاتوو لە سـەر دەر کـە لـە غـەم بێـرە دەرێ

گەلێ کـەس بیـری بـەیانی لـە سـەرا بـوو کـە خـەوت

بەربەیان هات و کـەچی لـەو نـەبوو شـوێن و ئەسـەرێ

ژیـن وەکـوو مەدرەسـەیە چەرخی زەمـان مامۆسـتای

دەرسـی ئەمڕۆکەتـە پایـەت کـە پلـەت بچێتـە سـەرێ

بـۆچی ئەمڕۆکــە ئــەدۆڕێنی زەمــان زێــڕە بــرا

دوێکە ڕابورد و لە سبحاش نییـە لای کـەس خەبـەرێ

گـوێ لـە تـاری دڵـی ئاشـق بگـرە و سـۆزێ بڵـێ

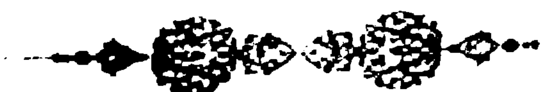
تـا بـە میزرابـی غـەمی ژیـن تـەلی قـەلبت نەلـەرێ

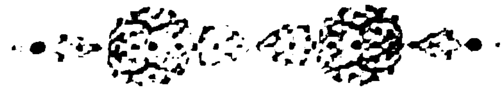
هەرکەسـێ هاتـە سـلاوت تـۆ مەڕەنجێنـە دڵـی

گـەر بـە چـاو عاشیرەتی کـرد بـە زەمـان بێژە ئەرێ

من کە تا هەم جگـە لـە جوانی نـەبوو قیبلـەیێ بۆم

غـەمزەلم بـۆچ بکەمـە پێشکەشـی هـەر بـێهونـەرێ

وەختــێ ڕادەبرێ تەمــەن فـەرقی چییــە زۆر و کـەمی

هــەر کەســێ ڕاینــەبوارد تەپلەیــەکی چۆتــە ســەرێ

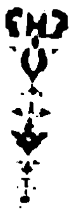
سینگی «ناسۆ» مەکەنە کونکونی تانە و تەشەران

وەرزی پیــریش بــەخودا بــێ دڵ و گــوڵ نــاگوزەرێ

بۆکان ١٣٦١/٧/٢٥ نەورۆز

١٦٧

ئاوابوونی عیشق

خۆزگە بەو ڕۆژەی نەکا ڕازی من و تۆ دەرکەوێ
ئەو دەمەی گەر ببمە ئاوی زیندەگی کەس نامیەوێ

چونکە من لەم عەسرەدا لافی ئەوینم لێ ئەدەم
عاشقی تاوانە خەڵکی کوشت و کوشتاری دەوێ

گەر کچێ مووی دەرکەوێ تاوانە ماچ هۆی قەتڵیە
خۆتەقاندن فەرزی عەینە و عاسمان پێی نانەوێ

سەد ئەنیشتەینت بە قوربانی دۆعای کۆمەیل کرا
کارەبا و تەکنیک و فیزیک لایەلایەن بۆ خەوێ

کەشفی تیئێن‌تی لە بۆ بەرد بوو ئەوەک کۆمەڵکوژی
ئێستە دینامیت لە قەبریشدا خەوی لێ ناکەوێ

قوڕ بەسەر ئەو عالمەی بۆ جەهلە بەهرەی عیلمەکەی
ڕۆژی گەل تاریک ئەبێ پێی هەر وەکوو نیوەی‌شەوێ

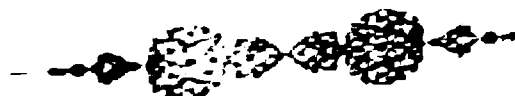
جیا لە عەهەدینکا ئەتۆم قاچاخە بۆ ڕۆشنگەری
خۆزگە بەو عەسرەی شەڕی ساردی ئەمیرکە و مەسکەوێ

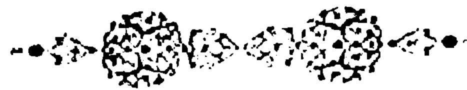
سیفر و یەک دونیای لە یەک هاڵاند و کاک و دادەکەم
تازە لە سپێدە و مەلای ئەشکانی دەس‌نوێژی دەوێ؟

هێدی‌ئاسا دەفتەرم پڕ کردووە و لێم ڕوون ئەبوو
ڕەوتی کچ لام جوان‌ترە یان ڕەوت و ڕۆی سونکە و کەوێ

حاجی نەقدی خۆی بە قەرز ئەفرۆشێ، «ئاسۆ»! وا مەکە
ئەو بەهەشتەی گەر بە پووڵ و پارە بێ من نامەوێ

بۆکان ۱۳۹۱/۸/۱۹

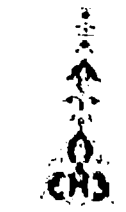

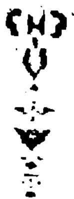

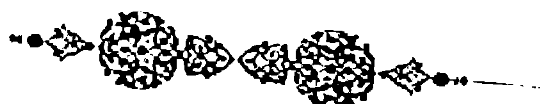
ژن

ڕاسته مانای خۆشەویستی عیشقە، عیشقیش سووتنه
هیچ دەزانن مەنبەعی ئەم سۆز و عیشقە هەر ژنە؟
ژن لە نێو شیعری منا کوا جیسمە؟ ڕۆحە پاکییە
من بڵێم چی ڕۆح لە نێو چارشێوی ئەندامدا ونە
تاوەکوو غونچەن بە نازیان بولبولان شەیدا دەکەن
هەر کە پشکووت دایکە ئیدی ژین لە لای ئەو شیرنە
تا کچە جەرگت دەکا جنجن بە شمشێری مژۆڵ
بوو بە دایکیش جەرگی خۆی بۆ ئێشی کۆرپەی کونکونە
تا بزەی دایکێ نەبێ هیچ قارەمانێ پیاو نییە
باوەشی دایک نەبێ منداڵ لە کام جێ ساکنە
زۆر لە نیوەی زیاتری کۆمەڵ ئەوانن داخەکەم
مافی ژن پێشێل دەبێ کوا سووچ و تاوانی منە
هەر کەسێ هەستی ئەوین و گەورەیی ژن هەست نەکا
ژینی خۆی تاریکە هەر وەک خانوویی بێ ڕۆچنە
تای تەرازووی ژین هەتا مەحشەر وەها لاسەنگ دەبێ
ژن لە مەکتەب دەرکەی و بیکەیتە مەسئوولی پنە
بۆ ئەوین و خۆشەویستی نەرمە گەر سینگ و دڵی
گەر دڵی بشکێ لە شیشەش تیژترە وەک ئاسنە
شیعری «ئاسۆ» هەر وەکوو گوڵزارە باسی گوڵ دەکا
بۆیە پاکی بووەتە لاولاو و گەزیزە و سۆسنە

بۆکان ۱۳۹۱/٦

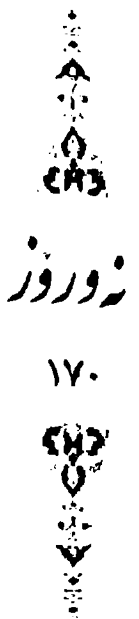

چەپگەڕی گەردوون

غـەمی ژیـن نایـەڵێ ئاسـوودە بـژین سـاقی وەرە
ژەنـگ و ژاری دڵەکـەم بـەو مەیـە ئاوڕێنـە بـەرە
مـەی نـەبێ کـوانێ دەروونمـان لـە درۆ خـاڵی دەبـێ
مـەی نـەبێ داری وەفـا و عەهـدی ژیـان بێسـەمەرە
بە خەویش وەسڵی گوڵ و دڵ نییـە مـومکین ئێستا
چت دەوێ کـاکە لـە ئەم ژینـە کـە هـەر دەردیسـەرە
کچی شاخواسـتنە ئـاواتی چـەڵێ مەجلیسـی خـۆش
دەنگ و ڕەنگیش ئەگە دەگری پـڕی نـاخۆش خەبـەرە
لە فەڕانسەش کچی کورد گوڵلەیە مـافی، چ دەکـەی
لـە وڵاتـێ کـە مـەکۆی لـەززەت و مـافی بەشـەرە
یان دەبەستێ وەکوو بـاز چـاوی بـە چاویلکەیـە ڕەش
چـاو بقونجێنـە ئـەتۆش شـێخە چ وادەی نـەزەرە
ساردەبا گەرمی لە نێو دڵ بە قەدەر ئـاهێ نەهێشت
عەقرەبـە ئـەورۆ گـەمارۆدەری بـورجی قەمـەرە
لێی گەڕێ با گەڕێ گـەردوون بـە چـەپا هـەر بگـەڕێ
دڵـی ئـەم میللەتـە خـۆ هـەر پـڕی خۆفـە و خەتـەرە
ئـەوە چـەن سـاڵە ئـەوینمان هـەموو قاچاخـە بـرا
بـاغی ئـاواتی گـەلی مـە هـەموو داری ئەگـەرە
فورسـەتە سـاقی لـە بادەی غـەزەلی «ئاسـۆ» کـەمێ
تێکـە بـۆ ئـەهلی دڵ و کیـژ و کـوڕی ئـەم دەفـەرە

بۆکان ۱۳۹۱/۱۰/۲۸

رازی بن پەردە

لـە هـەر شـوێنێکی دەڕوانـم وەکـوو دڵ پڕپـڕی دەردە

پـەنام بـۆ هەر دڵێکـی برد لـە حانـدم هـەر وەکـوو بـەردە

کـەچی بـەم حاڵـەوەش هێشـتا دڵـم پـاییزی پـێ جوانـە

بـەڵێ عـومریش لـە پاییزدایـە ڕەنگـی سـەوزەکان زەردە

تەماشـای هـەر وڵاتێکـی دەکـەی هـەر جوانیـە و جـوانی

ئەگەر سوورە، ئەگـەر سـەوزە، ئەگـەر جووتـە، ئەگـەر فـەردە

بـەڵام ئـەی داخـی‌داخـانم نـەیارم حاکمـە ئـەمڕۆ

ئەوی موحتاجی مێبری بـووم هـەمووی نامـەردی نامـەردە

لـە تارانـا ئەگـەر مووسـای کـەلیم بـی مووسـەوی‌ئاسـای

دڵـی کـەرپوویانی لای خـوداش پڕخـەوش و پڕگـەردە

چـەڵێ تـورکی ئـەناتۆلی دەڵـێ لـە زمـانی تـۆ ناگـەم

چـەلێکیش لای جەبـەلحـەمرین گـەلی ئـەعرابی هـاوەردە

منـیش چـاوم بەغـەیری جـوانی یـار هـیچ ڕەمـزێ نـایێنێ

کەچی مەیلی دراوسـێکان لەحاندی مـن هـەمووی سـەردە

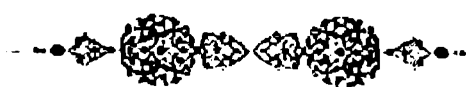
نزیکـەی نیـوەقەرنێکـە دڵـم غـەمباری ڕازێکـە

دەڵـێم ئەمشـەو لـە تارانـا لـە ڕازم هـەڵگرم پـەردە

دەبـێ نـەتوانی مـاچی کـەی برالـە بـۆ بـڕین باشـە

هەتا کەی شەشدەری و ماتی لە نێو شەترەنجی ئەم نەردە

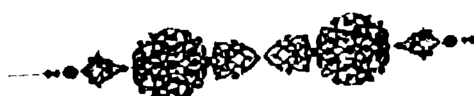
هەتا کەی جوانپەرەستی و مافی ئێمە ئاشکرا نەکرێ

هەتا کەی دۆستی دوژمن بین و هاورێی تاقمی جەردە

دەبێ رۆژێ کە رووناکی لە «ئاسۆ»ی ئێمەشا هەڵبێ

بڵێین ئەی غەم برۆ ئیدی دە دەست لەم میللەتە بەردە

تاران ۱۳۹۱/۹/۱

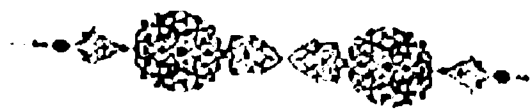

غەریبی نیشتمان

هەرچی دەعبای کێوییە گشت گورگ ئەناسن مەڕ نەبێ
دز خشەی پێی هەر دەناسرێ بێت و کابرا کەڕ نەبێ
بەردی بنچینەی هەموو ئەو دەستەجاتە تێک دەچێ
گەر بە گوفت و کردەوەی خۆیان بە دڵ باوەڕ نەبێ
وا لە شاری هەڵمەت و قوربانی تەنیا و بێکەسم
ئەو هەموو خەڵکەم لە کن ناناشنان ئەزمەڕ نەبێ
چون ئەوەی شاخ و چیای ئەم خاکە پاکەی خۆش نەوێ
سەیر نییە بەم گشت گەشە چاوی لەخۆشیان تەڕ نەبێ
دەچیە هەر شوێنێ برایی و هەستی یەکرێزی دەکەی
ڕۆژبەڕۆژ قایمترە گەر هەستی زێو و زەڕ نەبێ
وا هەمیسان لەو بەیانیانەن کە تینووم بۆ غەزەل
ناشکێ تینوویەتیم ئیللا بە شیعری تەڕ نەبێ
ڕامیاریش بەهرەیەکی عیشقی تێدا هەر هەیە
هەر یەکن عیشق و سیاسەت پیاو دەبێ بەدفەڕ نەبێ
سەرچنار بانگم دەکا و دڵ باغی گشتی لێم دەوێ
چاو دەبێ لێڵ گەر تریفەی سینگی وەک مەرمەڕ نەبێ
خۆ دەزانم خاکی من ئەمدیو و ئەودیوی یەکە
گوێی دڵم زۆر سووکە «ئاسۆ» گەر سەدای سەگوەڕ نەبێ

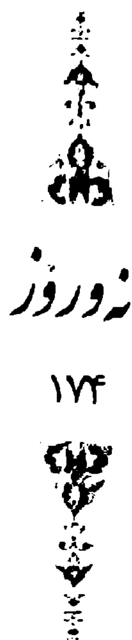
سولەیمانی ١٣٩١/٩/٢٩

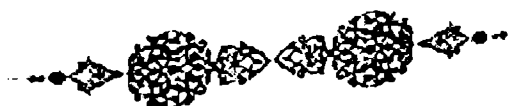

حەسرەتی رابردوو

هیندەمان حەسرەت بە دەورانی لەوەو پێش خواردووە
دڵ لەگەڵ خۆشی بە جارێ خەتتی خۆی هەڵبواردووە
سەرشوماری عاشقانی بێبەشی کرد شای ئەوین
دیم لە پێشدا نێوی منیان بەر لە گەل ئەژماردووە
شەو ڕەشی وا ڕشتە سەر نامەی هومێد و عاشقیم
سوورەگوڵ سەد قاقەزی بۆ ناهومێدیم ناردووە
تۆ ئیلاهەی خۆشەویستیت بۆ لە هەستم ڕەو دەکەی؟
حەزرەتی حەز خۆی دەزانێ خۆم بە وی ئەسپاردووە
خۆشەویستی دەرسی دانشگای دڵی بێچارەمە
دوژمنی و کینەش لەمێژە خۆی لە من داشاردووە
زۆر لەمێژە ڕەنگی سوور و شین فریوی دڵ ئەدەن
ئەو دڵەی من خوێنییە و قەت ڕەنگی خۆی نەبواردووە
پێتی دەبژێرم دەڵێن کەم کەی لە باغی من گوڵێ
گوڵچنی باغیم کەچی یەک دەنکی پێیم نەبژاردووە
تا قیافەی تۆ دەبینم لێیم دەشێوێ قافیەم
قافیە خۆی موشکلێ بوو دیارە هێ ئەمجار دووە
ڕۆشنی «ئاسۆ»یە وا ڕەش هەڵگەڕا وەک ڕەنگی خۆم
هیندەمان حەسرەت بە دەورانی لەوەو پێش خواردووە

مەهاباد، ١٣٩١/١٠/١٣

هوای هجرت

امشـب دلـم گرفتـه و هجـرانم آرزوسـت

خشـکیده‌ی هجـران یـارم و بـارانم آرزوسـت

قلـبم گرفتـه در ایـن خـاک مهربـان خـویش

یـک‌دفعـه قصـد هجـرت تهـرانم آرزوسـت

از بـس غـم بـی‌نظمـی اوضـاع خـورده‌ام

آن جلـوه‌ی مـوزون جالـب مـیلانم آرزوسـت

دیری است شعری پر از شور دوگوشم نکـرده حـس

آن شـعر تـر و تـازه‌ی راژانـم آرزوسـت

از بـس ز چشـم فریبـای جهـان چشـم داشـتم

تـرک لذایـذ هـر دو جهـانم آرزوسـت

قنـد دلـم نـزد آب بـه قنـد و گـلاب و شـیر

یـک جـام تلـخ بوسـه‌ای از آن لبـانم آزوسـت

هرچنـد مـوی سـفیدم بـه سـکوتی بخوانـدم

امـا جـوان عشـقم و میـدانم آرزوسـت

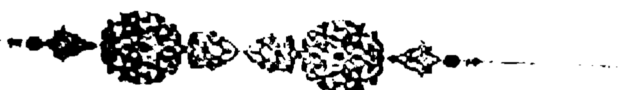
همچـون گـدایی اسـت طلـب کـرده‌ام دراز

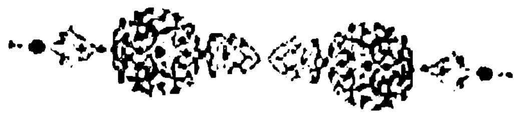
آن چیـز کنـی مـرحمتم آنـم آرزوسـت

امـا بـه یکـی شـرط بـه «ئاسـو» بگـویی تـو

مـن هـم غـزل شـاعر بوکـانم آرزوسـت

بوکان، ۱۳۹۱/۱۱/۲۲

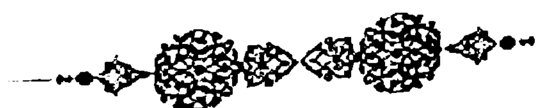

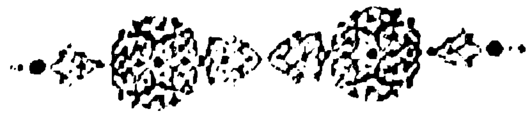
غروب دلداری

خنده‌ها بر لبم ز اجباری است
بی تو حتّا بهار تکراری است
ابرها هم سَتروَن گشته‌اند
کار اسحاب هم ز بیکاری است
رفته رنگ از رخ بوته‌ی گل‌ها
بلبلان نوایشان ز بیزاری است
سایه‌ی عمر ما دراز شده است
صبح عقل و غروب دلداری است
تو در آن سوی آب‌های شعری
ماندنت در خفا ز بی‌عاری است
پای‌بند خاک غریب خودم
مرزهایم به زیر پا ماری است
اگر از انحطاط می‌ترسی
بدان که دوره عصر بیداری است
من نیایم تو خواهی آر، برگرد
دوری از آب و خاک بیماری است
گر بپرسی هنوز عاشقمی؟
پاسخ رگ رگِ دلم آری است

مژده

قاصدی داد به من مژده که او می‌آید
لب پر از خنده و با جام و سبو می‌آید

چه کسی باور این امر مُحالی می‌کرد
آبِ از جوی شده باز به جوی می‌آید

راز ما را نتوان کرد نهان ای رفقا
چونکه افشاگرِ اسرار مگو می‌آید

همچو سهراب ربوده است همه خواب و خورم
آن نسیم که از آن سبز پتو می‌آید

قلمم رقص‌کنان شعر تر و تازه دهد
گلِ تهرانیم آن غالیه‌مو می‌آید

تا کی اندر قفس هجر غم و غصّه خوری
دود شد ماه سِفند و سمنو می‌آید

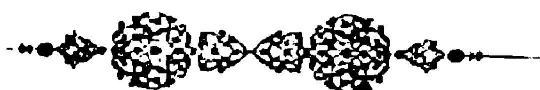
صله‌ی شعر تو یک بوسه‌ی تَر زآن دهن است
که از آن زمزمه‌ی ضدّ عدو می‌آید

غم «ئاسو» نه غمی است که درمان نشود
شادمان است که آن عربده‌جو می‌آید

بوکان، ۱۳۹۱/۱۲/۸

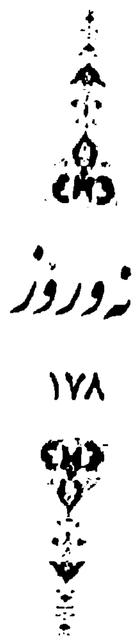

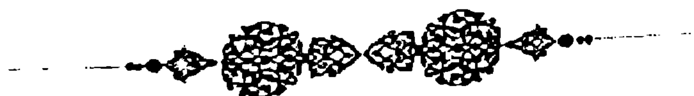

شیعری پتەو

خۆزگە بەو ڕۆژانە وا مابوون گەلی سوارەی بەدەو
شەپکە تا توندتر دەبوو شلتر دەبوو دەستەی جڵەو
خۆ چەلان چابور لە کوێستاندا بە ڕاوێ نەشئە بووین
ئێستە کوێستان چۆڵ و هۆڵە و تیا نەماون خاسەکەو
یادی ئەو یارانە ڕۆیین ئێستەمان لێ تێک دەدا
خۆ دەنا ژین بەردەوامە هەر وەکوو خۆی ڕۆژ و شەو
هەوری ڕەش هەوری بە سەر پەلکەی چنارا دا بە زۆر
دەست و لاقی ئەسپی ئاوەز هەر سەقەت ماوە و جەدەو
لێرە سوڵتانی ئەوین قۆڵبەست کراوە و بەندەیە
هەر وەکوو شامی دەفەرمێ موڵکی بێسوڵتان خەدەو
چۆن دڵم خۆش بێ بە فێڵ و فەرتەنەی قەومی درۆ
تیپی لاویش هێند خەواڵوون تازە هەڵناستن لە خەو
یا دەبێتە حەزرەتی زولڕیش و بنیادەمتەقێن
یان دەبێتە هەڵوەدای پاریس و بلفاست و ژنەو
گەر دەڵێی مەحوی لە نێو ڕۆحی غەزەلیا چی دەڵێ
ئەو دەڵێ بودلێر و یاکوپسن دەناسم من نە ئەو
وەی کە یارەب چەندە بێکەس ماوە دونیای شیعری کورد
بۆیە «ئاسۆ» ڕوو دەکاتە سەر زەوی شیعری پتەو

کرمی خۆیی

خەو لە چاومدا گسک دریاوە ساقی با دەوە
ماری غەم ئاڵقەی لە سەر دڵ داوە بەم گشت یادەوە

دەورە با هی مەش نەبێ ئەم دەورە جامێ تێکەوە
تا سەمای سۆفی ببینن زار بە فووی ئەوڕادەوە

چەرخەکە هەر چەپ لە بۆ چینی هەژاران سووڕ ئەدا
چاوەڕێی چی تۆ لە نێو ئەم قاتی عەدڵ و دادەوە

کەی وەفای بۆ کێ بووە دەوران لە کەیخەسرەو گەڕێ
شیرینی عیشقە بە تاڵی ڕەنجەکەی فەرهادەوە

تاکوو یەکڕەنگ بێ ژیان تۆ هەر بە یەکڕەنگی بژی
لێی گەڕێ سەددەنگەکان با بچنە ئەوبەر جادەوە

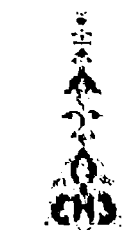
کوا ئەوان دەستیان دەگا هاوڕێی دەمێکی ئێمە بن
دایمە سەرگەرمن بە دەستی دایەرە و ئەسنادەوە

ڕۆژ لەسەر بەرماڵی نوێژ دەستیان بەرەو ئاسمانە هەر
شەو لەگەڵ ساقی ئەسیر ماون بە جامی بادەوە

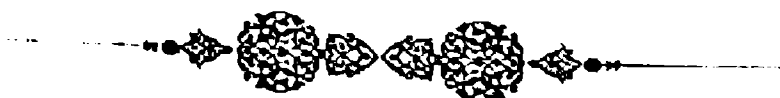
گەل لەنێو حەڵقەی هەڵە هەر گێژ دەخۆن و دێ و دەچن
سەر لە گەل زۆرتر دەشێوێ بەم هەموو ئیرشادەوە

کرمی داری هەر لە خۆیە ترسی بێگانەت
حاڵی «ئاسۆ»ش حاڵەتی ئەو ئاسکەیە هالاَ لە داو
کەس گرێی ناکاتەوە حەتتا لە کن سەییادەوە

سولەیمانی، هوتێل پەریژ
٢٠١٣/٣/١

ساڵیادی موقبیل

شەپۆل کاتێ لەسەر چۆمی دەڵێ قامەت بە گوێی دارا
دەبێ سوجدەی بەری بۆ کێو لە زەردی خۆری ئێوارە
ئەوەی لەو کێوە سەربەرزانە ڕووی داوە هەتا ئێستا
قەڵەم بۆ شەرحەکەی کۆڵە دەبێ هەر بێ بە سەر زارا
دەبێ فەرهادی کوردی بی و لە کێوی بێستوونی غەم
بکێشی نەقشی شیرینت لە سەر سەفحەی دڵی خارا
دەزانی بۆچی کەژوان عاشقی ئەو شاخ و کێوانەن
هەزاری وەک سکەندەر لەشکەری بەو تاشەوە تارا
لە شاری ئاسن و سیمان و هارە کەڕ دەبێ گوێچکە
کەچی لەم کێوە قاسپەی دەچێ بە گڕی هەرای شارا
لە بن بەرد بەردی ئەم کێوانە هەڵدەقوڵێ زنەی یادێ
کە دەستیان دا بە یەک چۆمن بەوان تێراو دەبێ سارا
بە ئەو کەژوانە لاوەی سوێند کە لۆتسەی لا وەکوو گرد بوو
دەبێ مەشهوور بێ ئەم خاکەش وەکوو تاڤگەی نیاگارا
خەمی ئەو کۆچە ئاسانیش نییە چارەی بکا شیعرێ
وشەم سرکن بەڵام چ بکەم دەیانگۆڕم بە سەد بارا
هەتاکوو ببنە مووروو بیکەمە گەردانە شیعرێ سوور
بە دەستی خۆم هەڵیواسم بە بەر سای گەردنی یارا
کە «ئاسۆ»ی ئەم کەژ و کێوانە دەبنە قیبلە بۆ شیعرم
منیش بۆ لووتکە هەڵدەکشێم لە کێوی سەختی ئەشعارا

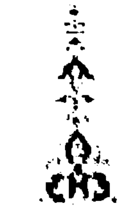
سارۆقامیش ۱۳۸۷/۸/۲۰

عیشقی پیری

هەمیسان ماتم و پووروەی خەمیَ کۆن دەورەیان داوم
نە هێزی پێکەنینم هەن نە سۆمایی چەلان چاوم
وەتی من دێتە بیرم پاییزە وەرزی جودایی من
ئەریَ توخوا لە دەست ئەم گشتە جەورە چۆنە هەر ماوم
بە یادی چاوی یاریَ چاوەڕیَ بووم بۆ پشوو سالاَن
تەواوی کاتەکەم ئێستا پشوون ئاخ عومری فەوتاوم
دلَم چەشنی چەلان قەت جەزبی چاوی عاشقی نابیَ
ئەریَ توخوا بلَێی بۆ وام بە سەر هات؟ یانی پیراوم؟
قوماری ژینی دونیاییم بە دەرزی و دوگمە دەست پێکرد
یەخە و بەرۆکی لە من داخست و من نەمزانی دۆڕاوم
وەرە با من بە شوعلەی چاوی تۆ ڕۆشن بکەم ڕێگام
جەحەندەم پیری‌یە و ڕیسوایی خۆ من تازە بەدناوم
ئەگەر زوقمی دەمەو زستانی مەزرای مووی سەری گرتووم
بەچاوی تۆ قەسەم ئێستەش بە دلَ پێم وایە هەر لاوم
لە کاتێکدا تەمەن پاکی بەشی یەک عاشقی ناکات
لە نەفرەت چۆن نەکەم خالَی خەیالَی خاو و شێواوم
هەتا بەژنی ئەتۆ چەشنی چناریَ بێتە بەر چاوم
منیش بۆ تێوەهالاَنی بە عەینی عەینی لاولاوم
بەلاَم لەم عەسرەدا دەورەی قسەی بیَ‌وەزن و بیَ‌تامە
ئەمن چ بکەم قسەم قورسە و لە ئەو سووکانە جیَ ماوم
لە نێو بازاڕی کوێران ئاوێنەم داناوە بیفرۆشم
چ سەودایێکی بیَ‌سوودە؟ بە پیریش ئێستیَ هەر خاوم
ئەتۆ ڕووناکی ڕێگەی شیعری «ئاسۆ»ی خۆت بە سووک مەگرە
ئەمن مەزرایەکی ویشکم بە هەستی تۆیە پاراوم

سەقز، بەهاری ١٣٨٧

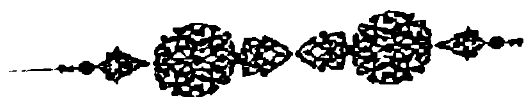

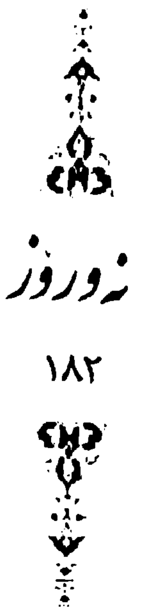

زمانی گوڵ

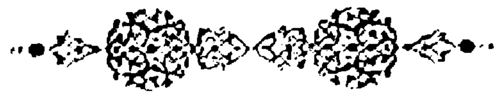
لە مەزرای چاو و باخا چاو کە دیتی باخ و چاوە و دار
خورەی ئاوی شەتاوان دەبنە ئاهەنگ بۆ دڵەی خەمبار
ئەدی بۆ هیچکەسێ لەو باغ و ئاو و چیمەنەی نایێ
لە دار و باخ و ئاو و گوڵ بکا وەک ئابەڵەد پرسیار
بڵێ سونبوڵ! ئەرێ چەند وەرزە هەر ساڵ لێرەدا شینی
گوڵاڵە! تۆخودا چەند ساڵە دەبیە شەوچرای گوڵزار؟
ئەتۆش شیلان! چەنای چەن ساڵە ملوێنکی ملی باخی
ئەرێ گێوژ! چیە ڕەمزت لە پاییز دەبیە خاوەنبار؟
ئەرێ کانی! ئەتۆ فرمێسکی چاوی کامە مەجنوونی؟
لە ڕۆژێکدا کە لەیلایان بە شوو دا و تێکی نا کۆچبار
لە سووری ڕووی گوڵاڵە و سپیەتی کانیاوی ئەم خاکە
لەگەڵ سەوزی دەر و دەشتی دەرسکێ پەرچەمی دڵدار
هەتاوی ڕوونی دوارۆژیش لە عاقڵ چاو دەقرتێنێ
لەسەر ئەو ڕەنگە سێ براڵە لە سابلاغ چوونەتە سەردار
بە عیشقی نیشتمانم سوێند ئەوین گەر بوو بە دەسمایە
لە سەر تا پا زەڕەر بێنی بە چاوت دەبیە گەوهەربار
گوڵی جوانم بەهەشتی جاویدانی خاکی کوردانە
لەبەر جوانی سروشتی دەیکەنە دووقاش و سیان و چوار
منی «ئاسۆ»ی لە دەسما گەرچی بایە بوومەتە سولەیمان
زمانی گوڵ دەزانم نەک زمانی تەیر و موور و مار

ئارەنان ١٣٩٢/١/٢٣

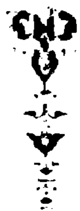
لۆتکەی غەزەل

ئەودەمــــەی دەروازەکـــانی گاڵـــە دەدرێـــن شـــاری دڵ
تێـــکدەشـێوێ و نایەتــە ســەر بــاری ڕاســتە کــاری دڵ
ڕێگــە هــەر دوورتــر دەبــێ و لارێ دەبێتــە ڕاســتە ڕێ
وا لــە کــۆک خــاریج دەبــێ ناکۆکــە دەنگــی تــاری دڵ
چەشنی بەرخی دوور لە دایک و ڕان لە شیوێکدا بە شەو
گــوێی فریشــتەش کــپ دەبــێ بــۆ بیســتنی هــاواری دڵ
ئەی خــدر! کــوا دەســتی نــەرمت بێتــە هاوڕێی پیلی مــە
تـــا نەبێتــە پــووچ و ئەفســانە لــە نێــو ئــەفکاری دڵ
مــن دەزانــم تــا نیگــای چــاوێکی یــاری جــوان نــەبێ
ڕۆشـــــنی قــــەت ناکەوێتـــــە تیرەگـــــی شـــەوگاری دڵ
دەردی وام دیــوە کــە دەرمــانی لــە کــن عیســاش نــەبوو
عاقیبــەت چــابوو لــە ســایەی ســێبەری ســەرداری دڵ
وەی خوداوەنــدا ئەگــەر دەرمـــانی وەک هــی وا نــەبا
ناهومێـــدی چـــۆن دەکەوتــە گــوڵۆشـــەی ئاســاری دڵ
گوڵ نەبێ و بولبول نەبێ ساقی نەبێ و مەی بێ مەزە
کــوا جیلــوە و جریــوەی تــێ دەزێ گــوڵزاری دڵ
تــا مەترســێ تــا ئــەوین مــابێ و کــچ و لێــوی قەڵــەم
نەخشـــی ناحـــەز نایەتـــە ســـەر قاقـــەز و پـــەرگاری دڵ
غــەیری نێــو لۆتکــەی غــەزەل «ئاســۆ» پــەنایی دی نییــە
ئــەو دەمــەی غــەم مــەوج ئەخاتــە بــەحری بێلێــواری دڵ

سنە ۱۳۹۲/۷/۹

هەمیسان پووشپەڕ

سەرکوتی کەن هەستی هەر کەس فێری بێعاری دەبێ
دەرد ئەگەر دەرمان کرێ کوا دەردی کەس کاری دەبێ

تا دەبینم چاوێ تامەزرۆی نیگای چاوی ئەوین
گڕ لە هەستم بەر دەبێ و کانی غەزەل جاری دەبێ

لەم وڵاتە گەر ئەوین زیندانی بێ هەستی نەکەن
جێگە شمشێری زمان کوا هێندە ئازاری هەیە

خۆزگە بەو ئامێزە وا بۆ خۆشەویستی ئاوەڵان
خۆزگە بەو چاوەی لەگەڵ دڵ فێری هاوکاری دەبێ

چاو دەبینێ و دڵ دەناڵێ و حەیفە بەندی بێ زمان
گەر زمان ئازاد نەبێ گەل تووشی بێزاری دەبێ

دەردێ سەختە گەر زمان گوفتی دڵت لێ تێک بدات
پیاو لەگەڵ خۆی ڕاست نەکا کوا فێری دڵداری دەبێ

قەت مەترسێ لەو شەتاوەی ڕوو بە دەریای دڵ دەچێ
دڵ هەتا ئاشق نەبێ کوا هەستی ڕۆباری دەبێ

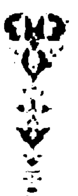
باسی نامەردی و هەزاردەنگی حەسوودان هەر مەکەن
یان مەچۆ نێو شاری ماران یانە مار ژاری دەبێ

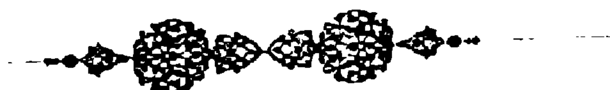
وا هەمیسان مەوجی تاوی پووشپەڕە و خوێن هاتە کوڵ
تینەکەی هێند سەختە تا کورد مابێ ئاساری دەبێ

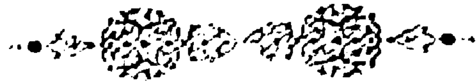
هێند بە ئاسانی هەموو شت بۆ دەڵێی «ئاسۆ»! مەکە
حەنجەرەش وەک لوولە وایە لازمەی خاری دەبێ

بۆکان ١٣٨٨/٤/٢٢

خەون

وردە وردە خەونـــەکانم بـــۆنی ڕاســـتی لێـــوە دێ

شـەو دەڵێـی دوا سـاتەکانیە و وا سـەلاّی چارشـێوە دێ

داخەکـەم میـوەی تەمـەن لـەم باخـەدا دەنکـی نـەما

ڕووڕەشـی بـۆ بـاغی پـاییز دەنگـی خێـوی لێـوە دێ

چۆم بـووە مزگـەوتی ماسـی و دارەکـانیش چـاو لـە نـاو

ڕوومـەتی سیسـی چنـارم بـۆنی وەک دارسـێوە دێ

مەیکەشـان کـۆڕ بـن لـە ژێـر سایەی درەختـی بـێ گـەلاّ

گـوێ گـرن وا دەنگـی ئـازادی لـە نێـو ئـەم نێـوە دێ

نوێژکـەران ڕیـز بـن لـە سـەر بـەرماڵی مزگـەوتی دلاّ

بـانگی ئـازادی کـە بـدرێ قامـەتیش بـەم شـێوە دێ

کێ دەڵێ مەعشووق دەبێ یادێ لە ئاشق هەر نەکات

ئـەی پەیاپـەی ئـەم پەیامانـە لـە خزمـەت کێـوە دێ

کـوانێ تـەقوا بەرگـە دەگرێ تـاکوو چـاوی جـوان هـەبێ

کـێ یـە ناترسـێ لـە تیـرێ لـەو برۆئـەنگێوە دێ

چـاوی تـۆ بـا میقنەعـەش داپۆشـێ هـەر دەڕفێنـێ دڵ

دڵـڕفێنتـر ئـەو نیگایانـەن لـە بـن چارشـێوە دێ

گەرچی «ئاسۆ» پیر بووە و مووی سەر ڕەشانگی تیا نەما

تـا ڕەشـی نـەڕوا شـەفەق کـوا ڕەنگـی سـووری پێـوە دێ

سارۆقامیش ١٣٩٢/٦/٢٩

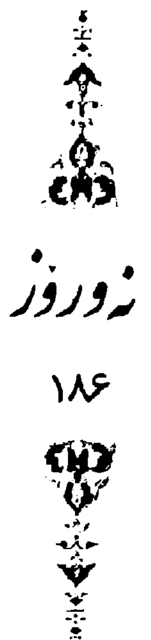

خۆزگه بێ به بێباڵ

تـــا تەمـــەن سـەرتر دەچـێ هەسـتی ئـەوین منـداڵتـرە
تـــاکوو دڵ گەشـــتر دەبـێ دوو چـاوی ئیشـتیا کـاڵتـرە
چـۆم هـەتا مزگـەوتی ماسـی بـێ و گـوڵیش قیبلـەی نـوێژ
باڵ بە ئەستۆم ڕاست دەکات سوهراب کـە دەشـت بـەرماڵتـرە
لای خـودا هەرکـەس کـە خـۆی ناسـی قوبـووڵی دەرکەیـە
لای عەبـد تـــا تێگەیشـتوو بـێ بەشـەر خوێنتـاڵتـرە
ئـەو کەسـەی جێژوانـی بـن بـەژنی چنـارێکی هەیـە
لـەو ڕەییسـە خوێرییـەی ئێسـتاکە خـۆش‌ئیقبـاڵتـرە
پێت بڵـێم کـام لێـوە ئایـەی حـەق دروست مـەعنا دەکـات
ئـەو کەسـەی لێـوی لـە سـەر حـەقوێـژی سـوور و ئـاڵتـرە
ئـەو خەتیبـەی ڕاسـت نییـە و خێـزێ لـە کەوشـیدا هەیـە
زۆر لـــە تاوانبـــاری کـــن قـــازی زمـــانی لاڵتـــرە
ئـەی گوڵاڵـەی سـوور و ئـاڵ و جـوان خـۆش‌ڕەنـگ و لـەتیف
حـوکمی جـوانی تـۆ بـە سـەر شـیعری ئـەوین‌دا زاڵتـرە
بـەس نییـە عەشـق و ئـەوین بـاڵی چـەپ و ڕاسـتی نییـە
ڕاسـت و چـەپ هـەوتای یـەکن خۆزگـەم بـەوەی بـێباڵتـرە
لادە لـەم دەسـتوورە «ناسـۆ» فەلسـەفە هـەر بـۆ سـەفە
ئـەو کەسـەی وشـک و تـەڕی لا وەک یەکـە قـرژاڵتـرە

بانە ١٣٩٢/٥/٥

له خانەباغی عەزیز ئەمیری

دەشت و جادە و کێو و ڕێگەی بەردەزەرد شین بۆتەوە
ئەو کەژەی جاران سپی یەکدەس بوو ڕەنگین بۆتەوە
چاوی کانی وا چەلان بۆ چۆڕی ئاو چەرموو ببوو
ئێستە وەک دوو چاوی عاشق پڕ لە ئەسرین بۆتەوە
لالە بەو گونچکەی گرانی عاشیرەی وات لێ دەکات
نێو دڵی داغە و دەڵێی سەرگۆپکی ئاورین بۆتەوە
هەر دەڵێی خوێنی شەهیدی بێسەروشوێنی گەلە
ڕاست لە سەر جەرگی برینداری ئەوان شین بۆتەوە
قەت کرۆجەم[1] وا نەدیبوو نزم و ڕەش لەم گۆشەوە
تێر لە سەیری جادەکەی لای ماڵی نەسرین بۆتەوە
حەیفە لەم سەر حەوز و ماڵ و خانەباغەی کاعەزیز
جامێ وەرنەگری هەتا ساقی لە سەر قین بۆتەوە
من بڵێم شیعرێک بە یادی کاتی لاوی و لاوەتیم
جا دەبینی چۆن فەتاح[2] ئیحساسی پڕتین بۆتەوە
زاربەخەندە و لێو لەسەر جامی ئەلەستی مەستی مەست
غەرقی مەعنای شیعری دووپەهلوو و ئەمادین بۆتەوە
جومعەکەم چوو، چاوەکەم خێڵ بوو حەمەش هەر دەرنەکەوت
بۆیە «ئاسۆ» وەک عەجەم دەستی لە دوو دین بۆتەوە

بەردەزەرد، ۱۳۹۰/۲/۹

---

[1] کێوێکە لە نێوان ئاواییەکانی ئەحمەداوا و دەرزیوەلی و بەردەزەردی بۆکان
[2] مەبەست کاک فەتاح دادخای هاواڵـە

دڵبەرێکی شێتە دونیا

جاری وایە دڵ دەناڵێ دڵبەرە ئاگای نییە

جاری وایە دڵبەریش دێ، دڵ سەری سەودای نییە

دڵبەرێکی شێتە دونیا چاوەڕێ چیت لێی هەیە؟

جاری وایە قەندی هەن هەر لەودەمەیدا چای نییە

بۆ دڵۆپی ئاوی باران زۆر وڵاتن چاوەڕێ

لەوسەری دونیاش لە بەر سێلاو کەسی ڕێگای نییە

لابە سۆفی کەم بکە باسی بەهەشت و شەکر و شیر

چۆن بەهەشت دەکڕی بە ڕۆژوو خوا سەری سەودای نییە

تۆ گەدای بەر دەرکی یار بە جا دەزانی ئەو دەمەی

یار کە دەرکی کردەوە کەس ئارەزووی لای شای نییە

ئەوکەسەی دەستی لەنێو دەستانی یار بێ کوا خەمی

وای بە حاڵی زاری ئەو بەدبەختە گەر جێگای نییە

سەختە ژینی ئەو قوماریازەی کە دۆڕا ڕۆی شەوێ

داری تۆڵەی سازە بۆ ئەوشۆکە ئەمما پای نییە

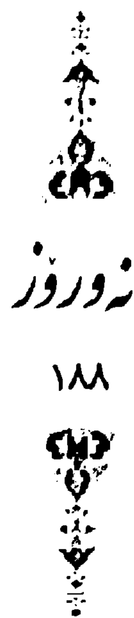
تاڵی زولفی یار بەسە بۆ بەستنی دەستی ڕەقیب

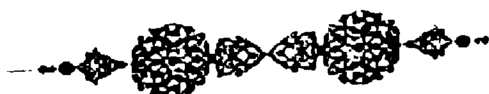
زاڵی زنجیر بە دەست قەت زولفی وا تاتای نییە

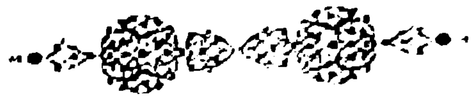
گەر تروسکەی چاوەکانی دەرکەوێ «ئاسۆ» ئەدی

ترسی عازاب و گومانی پردەکەی ئەولای نییە

بۆکان ۱۳۹۰/۲/۱۵

خەتی سەر ڕوومەت

دەسخەتێ کەوتۆتە سەفحەی ڕوومەتم نایناسمەوە
شکڵ و شێوەی دەنگی هەن تێکەڵ بە دەنگی خاسمەوە

نەسخ و سولس و چینی و لاتین و عیبریم دیتبوو
ئەم خەتەم بۆ قەت نەدیبوو وا بە گۆنای ڕاسمەوە

ئەم خەتە هین هیچ زمانێ نین و گشت کەس تێی‌دەگەن
هەر دەڵێی جێی توولەمارە وا بە ڕێی ئیحساسمەوە

شەرتە ئیدی وەحشەتی ئەم خەتتە نەحسەی نەمگرێ
من لە مانای کەس نەترسێنم لە دەنگ و باسمەوە

عاشقی پێویستی پێست و دەربەسی مووی ڕەش نییە
خۆ دەزانم گیر دەکەم ڕۆژێ بە دەست ئیخلاسمەوە

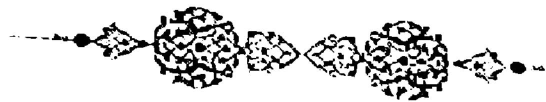
بۆ دەبێ لەم باغەدا وا پێکوڵی زۆرتر هەیە
هەر شەرابی خۆشەویستی بێتە ناو گێلاسمەوە

دوازدە مانگە چاوەڕێم بۆ جووت‌شەشێ لەم نەردەدا
تا نەکوژرێم نایە، هەر مردم بە دەستی تاسمەوە

شاد بەوەم ڕووناکە «ئاسۆ»م عاقیبەت داهاتووان
دێن بە هاواری هەناسەی ئەم گەلە پێخواسمەوە

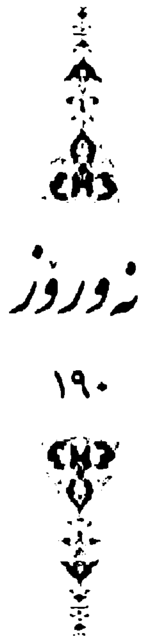
مەهاباد — بۆکان ٩٠/٢/٢٧

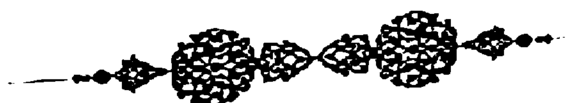

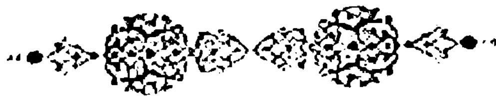
پیرە تاران

مـن دەزانـم نێـو دڵـی بـەردیش کـەمێ ئـاوی هەیـە
شەمشـەمەکوێرەش لـە تـاریکی کـەمێ چـاوی هەیـە
خۆزگـە بێ بـەو دارچنـارەی ڕاسـت و پـاک و بێگـرێ
ڕووی لـە ئاسـمانە و ڕفیقـیش بنجـێ لاولاوی هەیـە
ئـەو کەسـەی مـاڵی بـە کـۆڵی خۆوەیـە ئاسـوودەیە
وەک سەمەد قوڵ بوو کەسێ کوا ترسـی سێلاوی هەیـە
ئەو کەسەش قەتقەت بە هاوەڵ مەگرە هاودەردت نەبێ
دۆست نییە ئەو شەخسـە وا هـەر ئارەزووی خـاوی هەیـە
چـاو بپـارێزە لـە تیشـکی جـازیبی بـن زولفـی یـار
دانەدانـەی ئاڵقەکـەی وەک ڕاوچیـان داوی هەیـە
شێو و وەردم کرد شـەقامی فـاتمی و تـۆم هـەر نـەدی
پیرەتـارانیش لـە بـۆ خۆشـی فەقـەت نـاوی هەیـە
شێری ئـەم شـارە لـە برسـانا پەراسـووی دیـارە گشـت
خێڵـی ڕێویشـی لـە تێـری دایمـە بـەرماوی هەیـە
مـانگی چـاردە لێـرە دایـم دیلـی داوی دووکەڵـە
خۆم فیدای ئاسمانی کـورد بـم بـەس نییـە سـاوی هەیـە
خۆزگـە بەو لاوەی لـە نێـو مەیـدانی مینـیش بێتـرس
فـەرقی بـۆ ناکـا لـە بـەر دڵ دایمـە شـەوڕاوی هەیـە
شیعری «ئاسۆ» چونکـە دەردی خـۆی و گەلیـە چاوەکـەم
عەسـری نـوێترخوازەکـانیش دایمـە هـەر بـاوی هەیـە

تاران ١٣٩٢/٣/٢٨

بۆ حوسەینی مامڕۆستەمی[1]

شیعرەکەی مامڕۆستەمیم کاتێ بە هەستێ زارەوە
خوێندەوە قرچا دڵم بەو شیعرە جەوهەردارەوە

کاکە تۆ شیعرت لە بۆ من دانەنا؟ بۆ پێت نەدام؟
تۆ سەری پاشای غەزەل کێ پێی کوتی بیشارەوە؟

چۆن دەبێ بۆ یەک چەلیش بێ چاو لە شیعرێکت نەکەم
بیدەمە بەر چاوی دیقەقەت جوان لە سێ چوار بارەوە

شەرتە وام حاڵی دەکردی غەش لە شیعرتدا نەبێ
تاکوو ببیە شاعیری گەل بەم هەموو ئازارەوە

من هەتا هەم خاکی بەر پێی شاعیرانی پێشترم
هەر ئەوەش کردمیە خۆڵ و وام بە سەر هەر دارەوە

شاعیری ئەورۆکە بابم زۆر حەسوودن وا مەبە
هەڵوەدا ماون بە دەستی سەبکەکەی ئەغیارەوە

خۆ لەوانیش نیت ئەدی بۆ یەک چەلیش ئەمنت نەدی
بتکەمە وەستای غەزەل لەو سەری قەڵای سەردارەوە

شاعیری وەک تۆ دەبێ زۆرتر لە نێو گەلدا بژی
شیعرەکەی زۆرتر «حەسەن»[2] بیڵێ بە نەغمە و تارەوە

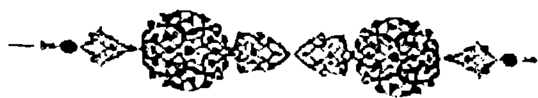
لێم نەتۆرێی بەم گلە و گازندەیەی ئەمنی هەژار

---

[1] حوسەینی مام ڕوستەمی شاعیرێکی زۆر باشی بۆکانیە. غەزەلێکی بۆ من کوتبوو بەڵام من هەر نەمدیت تا چاپ کرا. ئەتیش منی نەدی. ئەم غەزەلەم وەک نامە بۆ نووسی.

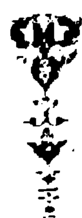
[2] گۆرانی «سەرزەڵی کاک «حەسەن دەرزی شیعری ئەم کاک حوسەینەیە.

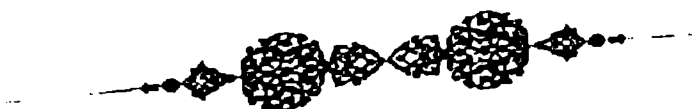

دڵپــڕم خێڵــی حەســوود نامیــان بــە کــوورەی نــارەوە
ئــەم کتێبــە وردەڵانــە نابنــە دەرمــان بــۆ گــەلت
شــیعرەکانت کــۆ کــەوە یەکســەر بــە ڕاســت و خــوارەوە
مامــە هــێمن پاشــی ٥٢ خــولی ژیــن چــاپی کــرد
تــاوەکوو حــافز چــووە ئاســمان نەهاتــە خــوارەوە
نا برام! مامڕۆستەمی قــەتقــەت ئــەوان دۆســتت نــەبوون
دۆســتی تــۆ «ئاســۆ»یــە کاکــە بــەو دڵــەی غــەمبارەوە

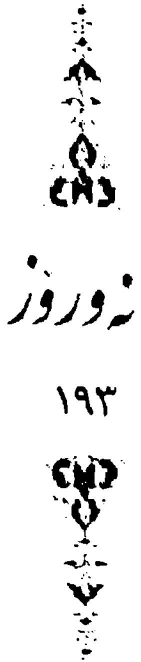

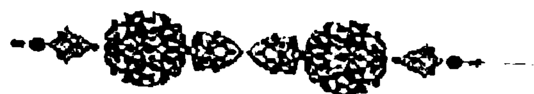

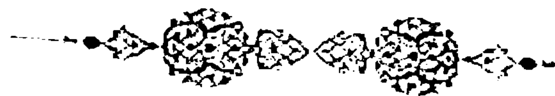
ناهومێدی

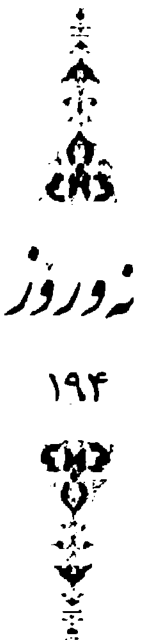
وردەوردە باخەڵی ژین بێ هەناسەی گوڵ دەبێ
بولبولی ئاشق تەرەی لێوی خوناوەی چڵ دەبێ
ئەو گوڵەی جاران ترووسکەی کوڵمی وەک پشکۆ دەچوو
داخەکەم ئێستا لە ژێر تۆزی تەمەندا شل دەبێ
قەت مەچۆ ناو حاڵی ئەو یارانە وا سارد و سڕن
چونکە هەر گۆشەی دڵی پڕسۆزە بۆ مەنزڵ دەبێ
پاکترین واژەی پەسەند لەم عەسرەدا پووڵ و پلەن
بۆیە سەربالی پەپوولەش پڕ پەڵە و پۆخڵ دەبێ
یەک دوو ساڵ پێش ئینقیلابیش تا بە ئەمڕۆ چاوەڕێم
هەر نەهات ئەو مەڵهەمەی وا بۆ برینی دڵ دەبێ
هەر درۆ بوو، هەر ڕیا بوو، هەر جنێو بوو، هەر قسە
قوڕ بە سەر ئاشق کە وا هەر ژێر دەسەی عاقڵ دەبێ
کوا لە کوێی ئەی شاپەری ئاسمانی شیعری ئاشقیم
بەدری مانای شیعرەکانی من بە تۆ کامڵ دەبێ
گەرچی خۆناسینە سەرحەددی مەداری ئاقڵی
خۆپەرەستی بێ گیانە دەستنوێژی دڵت باتڵ دەبێ
تاکوو هەی هەر گوڵپەرەست بە و خاکی خۆتت خۆش بوێ
کاکە «ئاسۆ» چۆن بەشەر دوشمن بە خاک و گڵ دەبێ؟

بۆکان ٩٢/٥/١٨

لە سەر گڵكۆی بابە

باوە گیان وا هاتمە سەر قەبران و دەنگی تۆم نەبیست
زۆر سڵاوم كرد و هەرگیز یەک جەوابی خۆم نەبیست
ئێستەكەش بانەمەڕە و هاتوومە سەر گڵكۆت كەچی
هیچ هەواڵێكم لە پیری و شیر و جام و چۆم نەبیست
دەوری منداڵیم هەتا لاویم لە باوشی ئێوەدا
هێندە ئاشنا ڕابرا قەتقەت وشەی نامۆم نەبیست
چاوی هەر چاوبازێ بانگی چاوی كردم چوومە لای
گشت پەنایان دام لە هیچیان قەت مەكە و لاچۆم نەبیست
ئێستە مووی ڕەنگی كفن وای بۆز و ناحەز كردووم
چوومە سەرچۆپیش لە داوانێک خشەی یەک دۆم نەبیست
لایەلایەی خۆشەویستی وای خنی بوو گوێچكەكەم
من بە پیریش غەیری سۆز ئاهەنگی شین و ڕۆم نەبیست
جەژنی ئەمساڵ كۆچی ئازیزان وەهای تاڵ كرد لە من
لەو قەناتانەش بە غەیری شینی كاک «شێركۆ»[1]م نەبیست
چوومە سەر گۆیژەش بە شاباڵی غەمی ئەو شاعیرە
چەندە بیری «ناسرم»[2] كردبوو لەویش لالۆم نەبیست
فەیسبووک و ماڵپەڕ و یوتیووب نەما گوێ شل نەكەم
غەیری شیعری تازە قاڵب كۆنەكەی «ئاسۆ»م نەبیست

سارۆقامیش، جەژنی ڕەمەزانی٩٢

---

[1]. مەبەست شاعیری گەورە كاک شێركۆ بێكەسە

[2]. مەبەست كاک ناسری ڕەزازیە

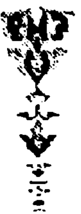

نامە

بیستبووم کوتیان نەخۆشی دەردی من زۆر زۆرترە
کێ لە نامەی شاعیرانەی عاشقێ خەمخۆرترە؟
سەد پەڕۆی شینم لە شان دروا لە سەر وەسڵی ئەوین
گەرچی ئەم وەسڵەم لەوانەی دیکە زۆر ناجۆرترە
ئەو کەسە کۆستی کەوێ وا تۆی لە من کرد بێ خەبەر
ئاوی عیشقی تۆم لەوانەی دیکە یەکجار شۆرترە
ڕۆژبەڕۆژ تینووترم چۆڕێکی دیم بۆ تێکەوە
چون قەباڵەی عیشقی تۆم پڕشاهید و پڕمۆرترە
کەی قەرار وابوو منی مەجنوون بە بێ لەیلا بژیم
شانسی من ئەم زامە چی بوو ڕۆژبەڕۆژ ناسۆرترە
ئەو هەوەسبازانە وا ڕەشبین و ڕەشبیرن کەسم
هیچ کە جێی متمانە نین دڵیان لە بیریان بۆرترە
هەر منم شیعرم لە ڕاستیدا دڕاوە کڵاوەکەی
ڕووی دژانیشم لەوەی قەزوێن گەلێ پاشۆرترە
ژین لەوەش بێتینترە تاوێ کە «ئاسۆ»ت ڕوون کەوە
چون گلۆڵەی ژین لە لێژی پیرییا خللۆرترە

بۆکان ڕەشەمەی ٩١

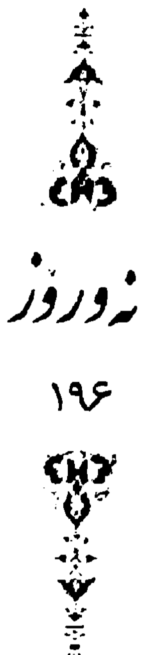

حەڤدەهەمین فستیواڵی گەلاوێژ

هەمیسان ئاگری حەسرەت لە داخی تیپی بێهەستان
وەکوو بەردی ڕیا تەققەی لە شووشەی وسکوتم هەستان
ئەوەی عەقڵی لە چاوپایە نەشە و دڵخۆش و پڕفامە
ئەوەی عەقڵی لە مێشکایە سەری لێی گێژە وەک مەستان
ئەوەی وا خاوەنی بەهرە و ئەوین و سۆزە بێدەنگە
ئەوەی ئەهلی ڕیا و خوارین مەقامیان وا لەسەر دەستان
خودایا چەن گوناحن ئەو کەسانەی تالیبی حەقن
کە دەبینن لە باتڵ شۆر و شادی و سەروەرن پەستان
ئەرێ ئەی ئاشنایان ئەی ئەویندارانی ئەم خاکە
بە قەد ئەهلی ڕیا خێرتان لە زانین دیوە یەک کەستان؟
ئەرێ کامتان لەبەر پووڵ و پلە کڕنۆش و سوژدەو برد
ئەرێ کامتان لە بەر دەرکی تەواغیت لەحزەیەک وێستان؟
کەچی ئائەم ڕیاکارانە هەر ڕۆژ ڕەنگێ دەنوێنن
بە ڕاستی ئەم نەزانانە لە فێڵ و تەفرەدا وەستان
ئەوا لەم فستیواڵەشدا شیعر هەر سووک و بێقەدرە
لە هیچ کوێ ڕێگەیان نادەن ئەوانەی وا لە نێو شەستان
ئەوا چاوی ڕەشی «ئاسۆ» وەها کاڵ بۆتەوە دیسان
بە دڵیا نایێ چارێکیش بکا لەو تیپی چاوەمستان

سولەیمانی، ٢٠١٣/١١/٧

زمستان مو

بیا که تلخکام نقش‌های پیریم ای دختر

در گلدان شعرم ببال و همچنان تر و شاداب

تکرار کن پاییز را

و بهار را

به زمستان مو منگر

که این حدیث ناآشنایی است

تو را

و عشق را

در روان قطرانیش خنده‌ام میگرفت از آسیابان طبیعت

و اکنون منم آن زمستان موی ژولیده احساس

که خلوت تو را بی چتر عاطفه

زیر سرپناه باران می‌طلبم

و چه بیهوده است این میقات

و چه دیرهنگام این دیدار!

بدرود ای لحظات خوب عاشقی

بدرود ای بهار حُسن

زیرا که عشق در سرزمین من بیوه‌ای است

که سالها است فراموش کرده است

هم‌آغوشی را!

بوکان، ۹۲/۲/۲۸

هەستی شاعیری

کاتێ هەستی شاعیریت بەندە بە دەست و پاتەوە
کاتێ شمشاڵی گەرووت بینی خەفەت دەخواتەوە
کاتێ گوڵ ویشک و خەزانی و مات و بێشەوق و کزە
بولبولی خنکاوی دووکەڵ خەونی خەم دەبیاتەوە
کاتێ هاژەی بای شەماڵ نایێ و ڕەشی بای مەینەتی
تۆزی ترس و ڕەنج و فەقری کرد بە سەر سیماتەوە
تۆ تەمایاری چ خدرێکی وە فریامان کەوێ
حاکمێ عەدڵی نەبێ ڕەببی خودا بیباتەوە
شادمانی بۆتە سیمورغ و لە دوندی کێوی قاف
غەیری تیپی گوێلەمستان جوابی کەس ناداتەوە
بۆ دەوێری پەیکێ هەڵباوی و بە ئازادی بڵێ
ئەو سپیسوارەی دڕۆزن لا لە کەس ناکاتەوە
خوایە گەر گۆشەی سەرابێک و دڵۆپێ مەی نەبا
کێهە کەس نەشئەی دەما بەم هەمووە کیش و ماتەوە
جا کەسێکیش بێت و عومری هەڵکشابێ بۆ سەرێ
هیچ کەسێ لای خوارەوەش تۆزقاڵێ جێی ناکاتەوە
وەی کە یارەب چی بەسەر هات ئەم وڵاتە جوانەمان
چی بنووسێ ئیدی «ئاسۆ» بەم هەموو ئاواتەوە

بۆکان ٩٢/٤/٥

بۆ ئەردۆغان

هێنده بێڕەحمانە مەدوێ کوانێ شەڕ باوی هەیە
ئەو کەژ و کێوانە مەکوتە دار و بەرد چاوی هەیە

کێوی قەندیل گەمیەکەی نووحی لە سەر نا ئەو دەمە
ئێستە کوانێ وەحشەتی چەند داری سووتاوی هەیە

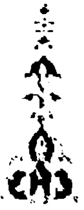
ئەو کەسەی دار و نەداری وا بە کۆڵی خۆیەوە
کوانێ ترسی ئاگر و تۆفان و سێلاوی هەیە

کەی لە مەرگ و ژینی کورتی خۆی دەترسێ ئەوکەسەی
گەر لە بۆ ئەستاندنی حەق ئارەزووی ڕاوی هەیە

نانی با تێدا نەبێ خۆ گەرمە تەندووری خەبات
ژینی کورتیشی هەبێ قەیناکە خۆ ناوی هەیە

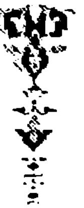
پێی بڵێن خاڵۆمەلاش هیوای بە نوێژی شەو نەبێ
چون بە ڕۆژی روون لەبەر فێڵ نوێژی فەوتاوی هەیە

کوا بە ئەسپی ئاسنین «ئاسۆ»! کەژی کورد تەخت ئەبێ
ئەو کەسەی دوژمن بە کوردە ئارەزووی خاوی هەیە

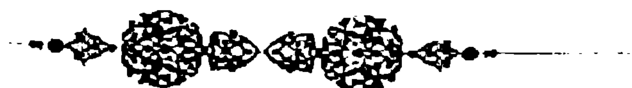

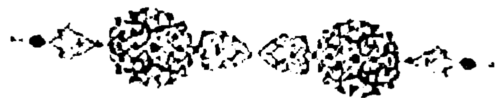
نەورۆز

١٩٩

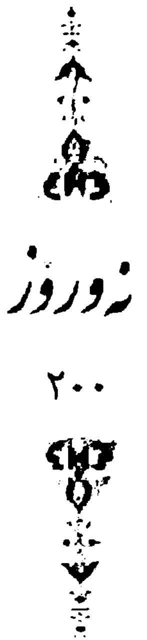
سنە ٩٠/٥/٣١

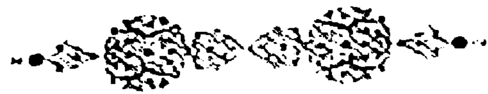
سەفەر و زەرەر

خۆزگە بەو لاوە گراوێی لە ڕەفیقانی سەرە
چش لەوەی دەردی ئەوین عاقیبەتی دەردیسەرە
گوتم ئەی بولبولی بێچارە درووی زۆرترە گوڵ
گوتی چ بکەم بە خودا خۆی دەڵێ پێم زووکە وەرە
جا ئەگەر عاشقێ مەعشووقێ پەنای بێ چ غەمی
گەر لە سەر ڕیشی بهارێن دڕەکانی تەگەرە
سەفەری کورتە ژیان حەیفە بڕەنجێنی دڵێ
محەکی باش و خراپی بەشەریش هەر سەفەرە
سەد ڕکات نوێژی ڕیا قیمەتی پووشێکە بەڵام
بەخودی کابە بڕەنجێنی دڵێکی خەتەرە
چییە قازانجی ژیان غەیری نیگای چاوی ئەوین
ئەو کەسەی ئەشقی نەبێ ژینی هەمووی بێسەمەرە
لێی گەڕێ تاقمێ شەڕیانە لە سەر خواردنی یەک
کەسێ خۆخۆر بێ یەقین گورگە لە پێستی بەشەرە
کردەوەی پێ دەوێ هەر واژە لە زار دێتە دەرێ
شەخسی بێ کردەوە چەشنی قەڵەمی بێئەسەرە
بەشەری وا هەیە ساتێکی لە قیمەت نایە
بەشەری واش هەیە وەک گردەملی سەر چەپەرە
کەیفی خۆتە بە جگەرگۆشەیی شیعرم چ دەڵێی
لە عولوومی نەزەری هەر نەزەرێکیش نەزەرە
وەکوو «ئاسۆ» بە لە ژین خاکی و هاواڵی هەژار
ئەو کەسەی خاکی فرۆشت دوایێ دەزانێ زەرەرە

بۆکان ٩٠/٤/١٢

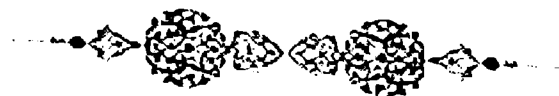

مێرگی خاشخاشە

چاو لە هەر شوێنێ دەکەی دەردێکی تازەی پێوەیە
دەرکی ئاواتیش دووسەد قوفڵ و قەرازەی پێوەیە
هەر من و تۆ و حەقتەعالا بووین کە ماچم کرد دەمت
ئێستە هەرچی شیعرە بۆنی ئەو نیازەی پێوەیە
ناحەقی کرد شێخ کوتی قەت چاو لە چاوی جوان مەکەن
ڕووی سپی بێ ئەو کەسەی ئەو چاوە بازەی پێوەیە
لێی گەڕێ یەزدان دەزانێ کامە کێو بەفری دەوێ
بۆیە پێیدا چاوی جوان ئەو غەنج و نازەی پێوەیە
ڕازی ماچێک ڕاگرە خاک زۆر دەمی قورسە و گران
کێو کە وا بێدەنگە زۆر لەو باس و ڕازەی پێوەیە
بانەمەڕ قەندیل دەبێتە مێرگی خاشخاشەی شەهید
ئێستە بەم هاوینە هێشتا سەد جەنازەی پێوەیە
ئاوپەرەستی و تاوپەرەستی و گوڵپەرەستیم بیستووە
خاکپەرەستی دەرد و ژانی بێئەنازەی پێوەیە
دەفتەری ئەشعاری «ئاسۆ»م دوێشەوێ چاو لێ دەکرد
غوربەتیم هەستا کە دیم ئەم شیعرە تازەی پێوەیە

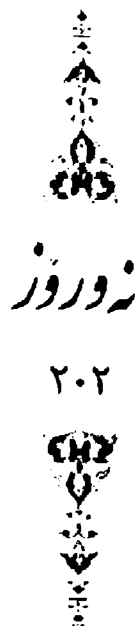
بۆکان۲۸/۵/۹۰

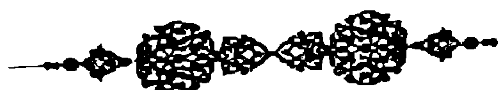

پیری و مەعرەکەگیری

ژین بە لەز دێت و دەچێت و شلە هێزی دڵەکەم
چاوی من کزتر ئەبێ و سوورترە لێوی گوڵەکەم
سەد شوکور خوایە ئەوا دیم گوڕوگاڵی نەوەشم
سەوزە وەک چاوی «دیار»م کەژ و کۆی نێو دڵەکەم
پیری و مەعرەکەگیری کە دەڵێن نەسلی قەدیم
بە نیگای چاوێ من ئەو فەلسەفەیەی باتڵ ئەکەم
کوشت و کوشتاری نییە جەنگی دڵ و گوڵ ئەخەوان
هەر بە مەستی دەکرێ باسی گوڵی سەرچڵەکەم
یۆسفی میسری؟ لە نێو چاڵی ئەوینی زلەخای!
وەکوو مورسی مەکە مە! زار بە دوعای قاتڵەکەم
ئەو و کۆنەی نییە ئۆخژەنی چپەی لێوی ئەوین
دڵی پیرم بە چپەی ماچی کچێ کامڵ ئەکەم
من لە مەیدانی ئەوین شێری وەهام کردووە ڕام
زولفەقار نووکی زمانمە و قەڵەمیش دوڵدوڵەکەم
داری دڵداری فەقەت شێتیە میوە و سەمەری
ئەوە مەجنوونە دەفەرمێ لە عەقڵ من سڵ ئەکەم
خاڵ بە خاڵی خەتی شیعرم خەمی ڕازێکە ئەگەر
ئاشکرا بێ خەمە بۆ دەفتەرە بێحاسڵەکەم
گوڵ و باڵندەیە هێمای غەزەلی «ئاسۆ» کەسم
گولوبالیزە فیدای سونبول و پۆڕی شڵ ئەکەم

ساروقامیش ١٤/٤/٩٢

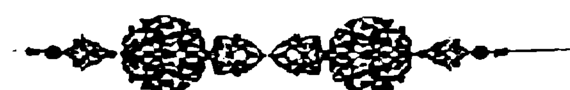

جۆزەردان

مانگی جۆزەردان ئەوا هات وا بە زەردی جۆیەوە
پێخەکەی خۆی دادڕیوە گوڵ بە ڕەنگ و بۆیەوە
زەردی دەردی ئاشقی گەر نیشتە سەر ڕووی مووی سیات
لێی گەڕێ با لێی بنیشێ قەت نەچی بیشۆیەوە
ژین قەتارێکی نەوەستە ئیست و بیلەعەکسی نییە
ئەو سەری گەرمە بە دوێنێکە و سبە و ئەوڕۆیەوە
دوێکە ڕۆیشت و سبەی نازانی چۆنە چاوەکەم
بێ ترس ئەوڕۆ بژی و بیدە لە تان و پۆیەوە
شەربەتێ تاڵە ئەجەل ساقی ئەزەل تێی کردووە
جا بە پیری یا بە لاوی هەر دەبێ بیخۆیەوە
داوەتی شاهی گوڵان بێ و بولبولیش قامێژەکەی
خوا بە تاوانی دەنووسێ نەچیە دەستی دۆیەوە
ئەی گوڵی لاولاوی پیریم تۆم هەبی قەت نابەزم
باغی گوڵ ناچم بە شەوقی شەشپەڕ و شەوبۆیەوە
چاوی تۆم مەیخانەیە زولفت دەڵێی ڕێحانەیە
بەژنەکەت سەوڵی خەرامانە بە دوو لیمۆیەوە
تا شلەی پشتوێندی تۆم بێ قەت بە ژین نادەم شلی
گەر تەنانیش بێتە ئەستۆم بەو قەف و لۆلۆیەوە
چوومە جێژوانی فریشتەی شیعری تەڕ «ئاسۆ» کوتی
لێرە بوو هەور و هەلای هێنا و لە ترسان ڕۆیەوە

مەهاباد،٧٨/٣/٨

تۆ مامۆستای منی

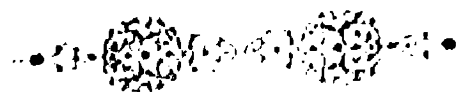
شەرتە تا مانم لە ژیندا بێ ئەوین و گوڵ نەبم
عاقڵی گەر بێدڵی بێ، شەرتە قەت عاقڵ نەبم
یارەبی چاوم بە ڕووی جواندا نەبێ قەت هەڵنەیێت
شەرتە ئیدی باغەوانی باغی بێحاسڵ نەبم
ڕووت گوڵ و زوڵفت وەنەوشە و دوو هەناری نەورەسیش
خوا بکا لەو باغ و گوڵزارەت وە بێ مەنزڵ نەبم
یەک بە یەک گوفتە و قسەی چاو و بزەت بزوێنەرن
حەیفە بۆ مەدحی ئەوانەت شاعیرێ کامڵ نەبم
نا ئەمن ئوستادی تۆ نیم تۆی کە مامۆستای منی
بمکە شاگردی ئەوینت با ئەوند غافڵ نەبم
قەت نەبوو جارێ بە دڵ سفرەی دڵم ئاواڵە کەم
وەحشەتی تانە و تەشەر دێڵێ ئەوندە سڵ نەبم؟
ئاوی عیشقی من لە کانی عیشق و شەیدایی درا
ئیدی چۆن بۆ ڕووی گوڵی تۆ بولبولی سەرچڵ نەبم؟
دێتە یادت ئەو دەمەی چاو و زمان بو دووبەدوو
هاوتەمەن نین قەیدی ناکا، حەیفە گەر هاودڵ نەبم
ڕاوی چاو و داوی زوڵفت چۆلەکەی ئیحساسی گرت
چۆن لەگەرمی تاوی عیشقت وەک جەرەی نێو گڵ نەبم
یادی چاو و ناوتە شیعرێ بە «ئاسۆ» خەلق ئاکات
جا بە چی مەعلووم لە سەر وەش تووشی سەد موشکڵ نەبم

مەهاباد، ٢/٤/٧٨

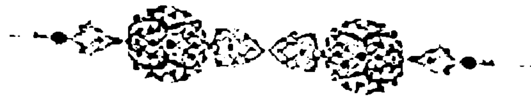
ئەختەری پووشپەڕ

ڕاستە وەرزی گوڵ کەم و کورتە وەفاشی هەر نییە
هاودەمی خۆشە لەگەڵ بولبول بەڵام تا سەر نییە
ئەختەری هێمن کە فیشەکدانی کردە گەردەنی
شیعری پێشکەش کەی دەبێ خۆ هەر کچێ ئەختەر نییە
من زمانی سوێسنە و هێرۆ و گەزیزەم خوێندووە
هیچ کەسێ دەرسی گوڵانی هێندی من ئەزبەر نییە
داخەکەم ڕەمزی وەفاداری لە گوڵزار ون بووە
حەقیە بولبول لێی بتۆرێ عاشقە خۆ شایەر نییە
جێی برینی تیغی بوختان زۆر درەنگ سارێژ دەبێ
هەر برینێکت کە دی خۆ جێی دەمی نەشتەر نییە
هاوزمانی خۆشە ئەمما داخەکەم بۆ هاودەمێ
گەر سەری سەودات هەبێ هیچ بەرگرێ لەمپەڕ نییە
هەر گوڵێ بەردڵ نییە هەر ڕەنگی سووریش گوڵ نییە
هەر سەرێکیش لەم جیهانە لایەقی ئەفسەر نییە
تا بەرزتر بی ولاتێ زۆرترت لێ دیار دەبێ
کوچکەڕەش پیرۆزە ئەمما قەت بەقەد ئاویەر نییە
من سەرم سووڕما لە بەرزی دەرکی دووکانی قوفوڵ
مەوجی مانگی پووشپەڕە هی گێژی ئەسکەندەر نییە
زۆری وا هەن جووت دەکەن واژە و بە شیعری ناو دەبەن
دیارە «ئاسۆ» هەر شتێ دەریایی بێ گەوهەر نییە

سنە ٨٧/٤/٢٤

نەورۆز
٢٠٥

پلار

لــە ســەرم‌دایــە هــەوای هەڵبەســتێ

ســۆبەئاســایی گــڕی لــێ هەســتێ

ڕازی دڵ نامــــەوێ دەرخــــەم بــــەخودا

مــاڵی چــاو شــێوێ تکــەی ناوەســتێ

وەرە هــــاوڕێی غەمەکــەم بــا بگــرین

کــوا بــە تــەنیایی تەقــەی دێ دەســتێ

کێ دەڵــێ دەرکی بــەهار داخــە لــە چاو

کــێ عــەیب دەگــرێ لــە کاری مەســتێ

دڵنیــام مــن نییــە تــاوانی کەســێک

تــوێژ بــەرەو قیبلــەی ئــەوین دابەســتێ

غــەم مــەخۆ کاکــە بــە گوفتــەی ناکــەس

کــوا دەبــی ســووک بــە پــلاری پەســتێ

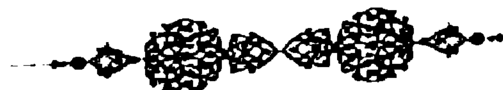
تــاوەکوو کەعبــەیی دڵ قیبلــەت بــێ

ســەد بــەناو حــاجی بــە تــۆ ناوەســتێ

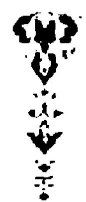
بۆیــە «ئاســۆ» دڵــی پڕخوێنــە لــە ژیــن

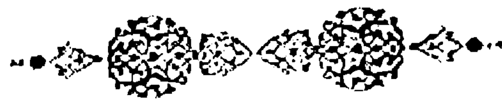
بێــزی لــەو هــەمووە ڕیــا هەڵدەســتێ

بۆکان، هاوینی ٨٧

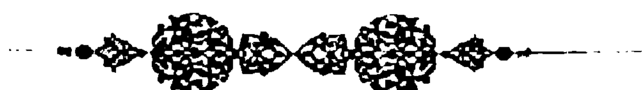

لە حەوشەی سەعدیە

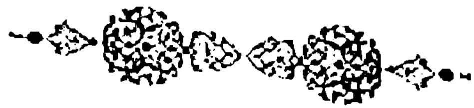
تا لە حەوشەی ماڵی سەعدی ئەم هەموو جوانانە بێت
کەس نەکا مەنعم ئەگەر واژەم هەمووی شێتانە بێت
عاشقی و شێتی بە وێنەی دوو براڵەی دائیمین
فەرموو ئەی عاقڵ بە یەک شێت تۆ بفەرموو وا نەبێت
کێ دڵی دێ سەروەت و ماڵی فیدای ماچێ بکات؟
هەر کەسێ عاشق بێ دەیکا جا مەگەر سەودا نەبێت
شیعری تۆ کرمان و شیراز و سپاهانی تەنی
سەیر نییە شەیدای شعووری شیعری تۆ لای بانە بێت
پیری حەفتا سالە جوونی مێکنە فەرمووتە خۆت
ناحەقی مەگرە هەتا پەیغامێ لەو چاوانە بێت
پیری من بێستان و گوڵزارن وتەت هێند دڵگوشان
سەوزی عەرزی حەوشەکەت یەکسەر بەقەد عاسمانە بێت
هەر فریشتە و حۆریە دێن و دەچن لەم باغەدا
مالکیش ئاورم بدات بۆ حەسرەتی رزوانەبێت
ئەی سەراپا شیعر و عەشق و شاعیری و شەیدایەتی
سیلە چاوێکت لە تەبعی شێتی ئەم بۆکانە بێت
تا بە ودمی هیممەتت «ئاسۆ» غەزەل وا ڕوون بکات
دانەدانەی میسرەعی شانازی ئەم کوردانە بێت

شیراز، ۹۲/۱۲/۱٤

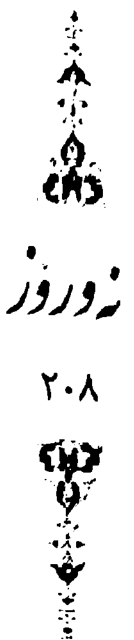

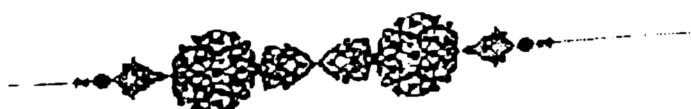

له حافزیه

تۆ کێی که قسه‌ت کرده هه‌تاو، نووره که‌لامت
من کێم؟ که به گریانه‌وه هاتوومه سه‌لامت
نامناسی، من ئه‌و شێته ئه‌ویندارەیی کوردم
عاشق به قسه‌ی فارسی ئه‌تۆ و ڕه‌مزی په‌یامت
هاتوومه‌ته سه‌ر توربه‌تی پاکت بکه هیممه‌ت
تا ده‌رکی بکه‌م هه‌ست و وشه و سۆز و که‌لامت
کێ پێی کوتی ڕه‌ندانی هه‌موو عاله‌مه شه‌یدات
ئه‌ی خۆم به فیدای ڕه‌بتی قسه و باده و جامت
تۆ چوویته تروپکی لقی سدره و له عه‌رشدا
قودسی به هومایوونی ده‌ڵێن شیعر و مه‌قامت
هه‌ر قومرییه ناڵانه له سه‌ر داری مه‌زارت
هه‌ر بولبوله شه‌یدایه له به‌ر سیحری که‌لامت
ئه‌و نه‌شمیله چاوکاڵه ده‌بینی له په‌ناسدا
چۆن ده‌گری له بۆ فه‌لسه‌فه‌که‌ی چه‌شنی خه‌یامت
خۆی لێوی ده‌ڵێی باده‌یه فرمێسکی وه‌کوو دوڕ
ده‌ڕژێته سه‌ر ئه‌م مه‌رقه‌ده ئه‌ی کوانێ قیامت؟!
هه‌سته وه‌ره ئه‌م گۆڕه گه‌ڵێ چووکه‌یه بۆ تۆ
بشکێنه به ئه‌م میسره‌عه سه‌وتی ده‌ر و بامت
دل در بر و می بر کف و معشوقه به کام است
«ئاسۆ» به فیدای شیعری نه‌شه‌ی جه‌ژنی سیامت

شیراز، حافزییه ۹۲/۱۲/۱۲

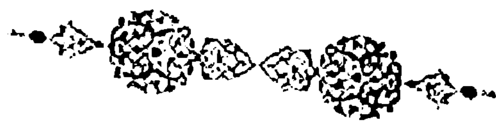

در شیراز در اندوه حلبچه

تا رخ با نمک گل‌نظران را نگرم
بزند شور سرود غزلی خود به سرم
این چه خاکی است که تا چشم برآن روشن شد
غیر زیبایی و شیدایی نیامد نظرم
هر تماشا غزلی است ز دیوان نگاه
بهر درک نگهی گوش و سر و پا بصرم
شور سعدی به سر و رندی حافظ به دلم
این دو پهلو کند و وان تر و تازه اثرم
من اگر بهر غم فاجعه‌ای آمده‌ام
خاک شیراز فرستد به فضایی دگرم
چون شبانکاره به شب همچو ستاره اشکم
در غم شهر شهیدم همه اختر نشمرم
کُردم و نیست به جز عشق وطن در دل من
تا بود قند سخن شکّر شیرین نخرم
بیستون گر به من آموخت ره فرهادی
عشق شیراز نماید خجل از هر شِکرم
افق رنج حلبچه به قلم گریه کند
تا که یاد آورم از کفتر بی‌بال و پرم

شیراز، ۹۲/۱۲/۱۱

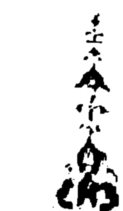

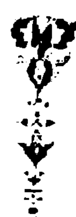

زرِبرا

گەر لە شوعلەی نێونیگا دوور بم هەناسەم سڕ دەبێ
مەیلەکەت تا سارد ئەبینم قەلبی گەرمم پڕ دەبێ
گوێ مەدە ساردی هەناسەم کامە عاشق پێک گەیین؟
هەوری دووری تا نەدا چەخماخە کوا پڕگڕ دەبێ؟
کۆن و تازەی بۆ نییە وەک شیعرە عاشقبوون کەسم
بێوەفایی باعیسە چارشێوی عەشقت شڕ دەبێ
تۆ دەڵەی دەستم شکا لەم ڕێی ئەوینە، من دڵم
دەست و پێی ناوێ بەڵێ، خێڵی گورگ زگدڕ دەبێ
دیوتە زاروو چۆن لەخوێن تێر نابێ، تێر بوو خل دەبێ
لێی گەڕێ ئەو زاڵمەش عاقیبەتی هەر مڕ دەبێ
تاوەکوو مەنعم دەکەن لەم عەشق و سۆزەی نیشتمان
زۆرترم عەشق و ئەوین و حەز لە دڵدا خڕ دەبێ
کورد هەتا سەر وا بووە هەر ژێر چەپۆکەی خۆییە
چاوەکەم مێژووی چەواشە کوانێ بۆ ئاوڕ دەبێ
ئەو کەسەی ترسی هەبوو پەنجانی بشکێنن سەرێ
ئێستە خۆی ئاڵا دەسووتێنێ، برا هێند زڕ دەبێ؟!
کێ پەسەندی کرد لە نێو شیعر و سیاسەت وەرگەڕان
ئەو کەسەی زۆر توندە «ئاسۆ»! دیارە زووتر کڕ دەبێ

سەقز، ۸۸/۵/۱۱

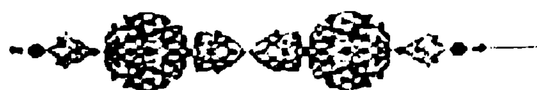

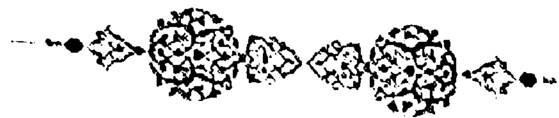

یادی یەڵدا

مـاڵی شـیعریش قسـەیە باسـی دڵـم بەرمـە ئـەوێ
قەت بووە ویشکی دڵ ئـەورۆ تـەڕی شیعریشـی نـەوێ
هێنـــدە بێـــزاری ژیـــانی دڵەڕاوکـــەی ســـتەمم
شیعر و عەشقم لەپەنای یەک بەمەسـەل بوونـە هـەوێ
چاوی سەر چرکەبژێر بـوو کـە چـەلان چـاوی دەدیـت
ئێســتەکە چـاوی دڵیشـم لـە نیگـای هەڵدەکـەوێ
داخەکـەم ڕەمـزی گـوڵ و بولبـولی ون کـردووە دڵ
وەک سەعات وایە کە قورمیشی نەکـەی زوو دەخـەوێ
کـــۆکی دڵ ســـرتەیێ قاچاخیـــە لای یـــارەوە دێ
دەردی سـەد کورتەپـەیامی لـە دووسـەد نامـە کـەوێ
تــۆ بــەڵێنی شــەوی یەڵــدایێکی دیـم پـێ بـدەوە
عەهـد ئەکـەم بـاخی بەهەشـتم بـدەنێ هـەر نەمـەوێ
ناسکی لێوی ئـەتۆم گـرت بـە قـەدەر سـوورە گـوڵێ
گوڵ لە شەرمان شەبەقی سوبحی لەلا بوو بـە شـەوێ
تیپـی گـوڵ پـاکی لەگـەڵ نەرگسـی شـەهلا هـاتن
دڵـی مـن هیچـی وەبـەر دڵ نەکـەوت گیانـە لـەوێ
بەربـەیان بولبـولی گـوڵزاری عـەرش بـوو دەیکـوت
دڵـی «ئاسـۆ» لـە گـوڵا هـەر گـوڵی لاولاوی دەوێ

بۆکان ٦/١٠/٨٧

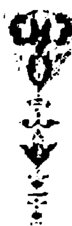

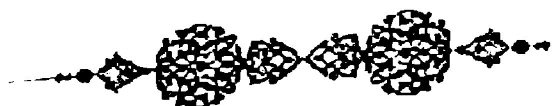
دیدار

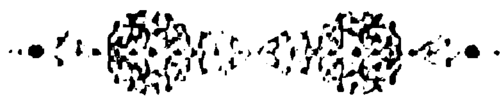
سەبرێ وەرە با خەڵکی بە ئەم ڕازە نەزانێ
چاو فەرشی بەری پێتە قەدەم سووک لەوێ دانێ
حەوت ساڵە کە وا تەبعی تەڕم ویشکە لە دووریت
ڕوونی کەوە یا شیعرێ بە ئەم وەسڵەتە دانێ
ڕۆییشتی و نەتزانی لە دووت چۆنە دڵی من
پرسیم لە شنۆ و بانە لە سەردەشت و لە خانێ
دەمزانی گوڵم فەسڵی بەهار دێتەوە باوان
نەمزانی ئەگەر بەم چلە بۆم دێتە ژووانێ
یاڕەب بە حوسەینت قەسەم ئەورۆکە کە شیعە
خۆی بۆ دەکوژێ و پاکی دەکەن سینەکوتانێ
لەم ڕۆژە پشوودا گوڵی من هاتەوە باوان
زستان و مەحەڕڕەم ئەوە لێم بوو بە گوڵانێ
من پیرم و تۆ لاوی دەمی زەوق و سەفاتە
هەستی گوڵی نێو باغتە دەمکاتە جەوانێ
یەکیەک لە سەرم موویی سپی ڕەنگی ڕەشۆ بێ
ڕووی ڕەش بێ ئەوەی قەدری ئەویندار نەزانێ
«ئاسۆ» کە ئەوین ڕێبەری ڕێی شیعر و قەڵەمیە
ماندووش کە دەبێ هەر بە ئەوین دەگرێ وچانێ

بۆکان ۸۷/۱۰/۱۷

مەودا

حاسڵی ئەم عەشق و چاولێکردن و یەکویستنە
بوونە چەن شیعر و ئەمەش دەسکەوت و سەرمایەی منە
داخەکەم تا چاو ئەمەی زانی دروست چاو لێ بکات
داری لاوی بەرگ و باری هەڵوەری و نەیما شنە
کێ لە زریانی خەفەت پەنجەی تەزیبێ تێدەگات
گەرمەتاوی هێزی ئەژنۆ پەنجە لێک توندکردنە
تۆ بە تیغی تیژی ئەبرۆت داتدڕی پەردەی حیجاب
بەسیە قاچاخی ئەوین کەی عەسری تیر هاویشتنە
کێ دەڵێ حەووا فریوی خوارد و ئادەم دەرکرا
قیبلەی ئاوات و یەکەم فێرکاری هەر پیاوێ ژنە
بۆ دەبێ ئاواتی دڵ لەو نێو بەهەشتەشدا نەبێ
جا ئەگەر وا بێ لەوێش هەر شوێنی ئازادی ونە
ئەی بەیانم دەرکەوە با تێر بکەم سەیرانی ڕووت
شەو هەتا سەر هەر نییە ئاخری وەجاخی ڕۆشنە
ژانی شەوگاری ڕەشە تێیدا دەزێ کۆرپەی بەیان
چەشنی لێوت گوڵ دەپشکوون خێرە ئەم پشکووتنە
ڕۆح کە نێزیک بێ لە یەک مەودا و سنوور ڕێگر نییە
دێنە کن یەک فاسیلەی سەردەشت و سابلاغ و سنە
ئەی شنەی سروەی سەحەر جارێکە «ئاسۆ»ت ڕوون کەوە
تا بە تیشکت ڕوون بکەی هەرچی دەوار و قوژبنە

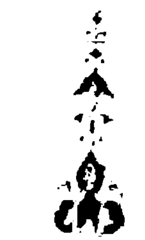
بۆکان ٨٧/٨/١٥

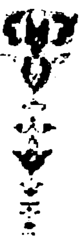
چاوپشکووتن

ئـاگرێ هـەڵ بـوو لـە نێـو دڵ بـێ نـوور و نـەوت
وا لەسـەر کـەیکی تەمـەن هـەڵ بـوو شـەمی پەنجاوحـەوت
مووم سپی، دەست چرچ و چاو بێهێز و پشتیش پڕ لە ئێش
هـەر بـە تـەنیا ئـەو دڵـەم منداڵـە بـۆم نـاکرێ زەوت
هـۆ چـرای ژیـن و هومێـدان ئـەی ئـەوین تـۆم پیـر نـەبی
خـۆم فیـدای نـووری نیگـای جوانیپەرەسـتی سـەرڕەوت
ئـەی گـوڵی سـووری لـە نێـو بـەفری سـپی شـوکری خـودات
تـۆم هـەبی هـەر بیسـت ئـەبم قەسـتەم بـە نـازی ئەمشـەوت
بـاغی سـینەت پـارکی شـادی شـیعر و دڵـداری منـە
چـاوی تـۆم قیبلـەی مـورادە و دەرکـی ئێـوەم مزگـەوت
ڕاسـتە چـەن بـەیتی شـەلن دەسـکەوتی ئـەم پەنجاوشەشـەم
زەردەلیمـۆت تیشـکی ڕێـم بـێ کـێ شـتی وای دەس کـەوت
شـادمانیم نووسـتبوو هەسـتا بـە دەنگـی نـەرمی تـۆ
خـەم هـەتا سـینەی سـپی تـۆی دی خـرپ تێیـدا خـەوت
لـێم گـەڕێن ئـەی ڕەخنـەگر کـەم باسـی ڕۆژاوا بکـە
کێـودڕێش نـادەم بـە پـاریس و بـە مۆسـکۆ و وەرشـەوت
یـا لـە مینـای لێـو شـەرابێ یـان لـە شووشـەی گـەردنت
چـاوەڕێی ئیحسـانە «ئاسـۆ» جـا لـەمت بـێ یـان لـەوت!

بۆکان ۹۲/۳/۹

نەورۆز
۲۱۴

بۆنی بەهار

دەڵێن بۆنی بەهاری دێ ڕەبی گوێی دار و بەرد کەڕ بێ
لە ژێر خاک دێتە دەر لالە عەرز گەر بەردی مەڕمەڕ بێ

کە گرماندی هەور گرتی بناری دڵتەڕی ئاسۆ
هەموو کەس چاوەڕێیە لێوی ویشکی نەوگوڵان تەڕ بێ

نەچی گەر داوەتی گوڵ بوو بە پیری گۆشەیەک بگری
بچۆ لای دەستی سەرچۆپی ئەگەر هەر تاقە یەک گەڕ بێ

دەزانی بۆچی پەیتووکە لە پاییز ماڵ بە ماڵ دەڕوا؟
ئەویش گوڵ بوو لەوە پێشتر ڕەبی پاییز.بەختشەڕ بێ

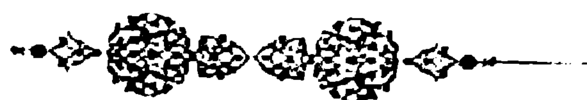
بە ئەو بێهێزییەی فەرمووی بە شیلان و بە گوڵباخی
دڵی یەکتر مەئێشێنن دەبا سەد هێندە سەگوەڕ بێ

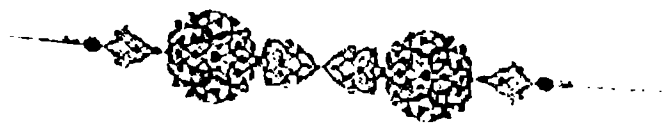
تەمەن پاکی بەشی یەک عاشقی ناکا کەسی کاکی
دەبێ بۆچی ئەتۆ بۆ تاک و پاکی خاکی خۆت زەڕ بێ؟

لە مەیدانی عەمەڵدا گەر لە فیکری خەزز و بەزدا بێ
بە کار نایەی ئەوی ڕاکات دەبێ هێندێ کز و لەڕ بێ

بەرەو «ئاسۆ» کە هەڵدەفڕی لە تەپکە و تەختە مەحفووزی
لە حەڵقەی تەپکەدا گیرە مەلێ بێ باڵ و بێ پەڕ بێ

ساروقامیش ٩٢/٢/٢٢

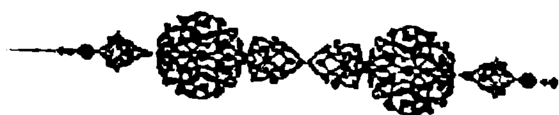

راه و رسم عشق

تـا نروبـی بـه مـژه خـاک در خانـه‌ی عشـق
نشـوی لایـق یـک بوسـه‌ی جانانـه‌ی عشـق
تو شبی تا به سحر چشم به ره بـاش و مخـواب
صـبحدم یـار شـوی بـا دل فرزانـه‌ی عشـق
رهــزن حـرص و طمـع بـاش و میـازار دلـی
تا شوی سالک و هـم طالـب مردانـه‌ی عشـق
ای کـه در نـاز و تـنعّم پَـیِ دیـدار دلـی
خـارج از بـاغ نـدارد ره کاشـانه‌ی عشـق
لذّت مسـتی و معشـوق کسـی خـوب چشـید
سـر نتابیـد ز پیمـودن پیمانـه‌ی عشـق
راه اگـر یافـت بـه کاشـانه‌ی دل نـور نگـاه
جای ده! آمده همچـون پـری از لانـه‌ی عشـق
پیـردل گشـته جـوان از هـوس آن نگهـت
تـا ابـد زنـده بـود حـسّ مریدانـه‌ی عشـق
بـر فکـن مقنعـه و بـاز نمـا خـرمن مـوت
زلـف آشـفته مرتـب شـود از شـانه‌ی عشـق
آه از این حسن خداداد کـه گـل یافتـه اسـت
هر صـبا میشـود آکنـده ز دُردانـنه‌ی عشـق
هرکـه از موهبـت جـام تـو سرمسـت نشـد
همچو «ئاسـو» نشـود شـاعر رندانـه‌ی عشـق

غار قوری قلعه، ۹۲/۲/۲۹

سۆنامی ئەوین

قـەت نـەبوو سـاتێ دڵـم خـاڵی لـە دەردی کۆنـە بـێ

دەردی تازە هەر هەیـە جـا ئیـدی هـی کـۆن بـۆ نـەبێ

عیشــقە تۆفــانی بــەپا کــردووە تەنیویــە دەوروبــەر

چۆن لە سۆنامی نەخنکێی جـا مەگـەر دڵ سـۆ نـەبێ

دەردی بێ چاری گەل و عیشق و خـەمی نـان و سـتەم

قــەت بــووە یــەکیان لەوانــە بـۆ دڵـم نـامۆ نـەبێ؟

سـاقیا بـۆم تێکـە تـا ئـەو کاتـە چـاو ڕەنگـی دەبـێ

لێم گـەڕێ لـەم دەورەدا بـا دەوری هەشتێ و نـۆ نـەبێ

نان و دۆ وا بوونـە پـەردەی چـاوی جـوانبینـی خـەڵک

من دەڵێم یا خوا لە شاییش دەستی نـەرمی دۆ نـەبێ

داخەکەم لـەم خاکـەدا عیشـق و سیاسـەت هـەر یەکـە

قەت بووە حەتتا بە شیعریش ئیزنـی گفـتوگـۆ نـەبێ

کـێ دەڵـێ پیـری و زەلیلـی هاوکلاسـی یـەک نـەبوون

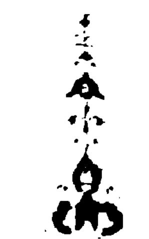
مـن کەسـم بـە پیـاو نـەزانی و نەیبەزانـدم تـۆ نـەبێ

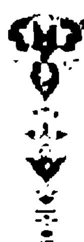
شـیعری تۆیــە وا گرێــی دڵ بــاز ئـەکا چاوبازەکـەم

هیچ کەست هاوتـا نییـە لـەم چەرخـەدا «ئاسـۆ» نـەبێ

بۆکان، ڕەشەمەی ٩١

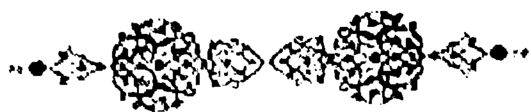

نەکەم چ بکەم؟

کە تۆ ڕۆیشتی جێت هێشتم ئەمن هەر شین نەکەم چ بکەم؟
لەڕووی تاڵەی ڕەشم نامەی عەمەل ڕەنگین نەکەم چ بکەم؟
ئەوەندە کاڵ و منداڵی ئەوینی تۆم لە پەنجادا
لە حوجرەی عەشقتا ئەمشەو کەمێ تەمرین نەکەم چ بکەم؟
بە دڵتەنگی لە فرمێسکم درووست کەم جەوهەرێ ڕۆشن
لە نووسینی بە دووڕەنگی ئەگەر نەفرین نەکەم چ بکەم؟
قەڵەمڕەنگینەکان ئەمڕۆ دەمێ سوور و دەمێ شینن
لە حەیفی وان ئەگەر تەرکی قسە و نووسین نەکەم چ بکەم؟
گەزیزەم کەوتە بەر سەرمای چلەی بێڕەحمی زستانی
ئەگەر شینی شنەی شەوبۆ و گوڵ و نەسرین نەکەم چ بکەم؟
بەهارە و تازە کوێستانی سەرم خاڵخاڵی ناچێتۆ
لە حەیفی پاییزی پیری پەلەی هاوین نەکەم چ بکەم؟
هەتا خوێن نەڕژێ لەم خاکە وڵامی ویستی کەس نادەن
بە فرمێسکی دڵی خوێنم وشەم خوێنین نەکەم چ بکەم؟
گوڵی سوورم لە بەر تۆیە ئەگەر فەرهادی دەورانم
بە چێژەی عەشقی ئەم خاکە قسەم شیرین نەکەم چ بکەم؟
فیدای ئەو خاکە بێ «ئاسۆ» کە تۆی پەروەردە کرد بۆ من
دڵم بۆ خۆشەویستی گەل ئەگەر پڕتین نەکەم چ بکەم؟

بۆکان، بەهاری ٨٥

بۆ کاک «دیار»ی نەوەم

وا هەمیسان کەوتمەوە یادی بزەی لێوی دیار

لەم وڵاتی غوربەتە لەم شوێنە وا وەک لالەزار

سەوز و زەرد و لێرەواری پێنجوێن وەک پەرچەمە

وەک قژ و چاوی دیارم غەمڕەوێنە و شادیوار

تا دەبینم کۆرپەیەک یەک ساڵە دڵ وەک غونچە گوڵ

وەرزی پشکۆتنیەتی پاییز بێ زستان یان بەهار

بابەکەی بابم بە چاوی تۆ قەسەم زۆر دڵپڕم

لەو وڵاتەی گەر دەکەن سووکی بە شیعری مام هەژار

بێت و لەم وەرزی خەمە دەرچم ئەدی شەرت بێ بە دڵ

نەچمە خاکێ پێنەزان بگرێ لە زانا بەرد و دار

میللەتێ گەر دۆست و دوژمن چەشنی یەک بێنێتە ڕیز

حەیفە یەک دوو شەو زیاتر پیاو لەوێ بگرێ ستار

وام لە ناڵپارێز و یادی ناڵەشکێنەمە

یادی بۆکان و دیارم چاو دەکاتە ئابشار

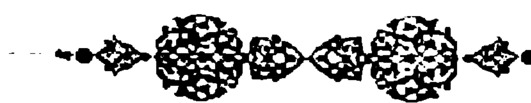
دوێنێ ئێوارە لە ئاویەر[1] تاو چووە جێژوانی شەو

بەربەیان هەڵهات لە بۆکان و لە کەرکووک ڕۆیە خوار

شەمسی تەبرێزی زەمانە بابەکەم باپیری تۆ

---

[1]. شەوی پێشتر لە سنە بووم هاتمەوە. سوبحانەم لە بۆکان خوارد و بەرەو هەولێر وەڕێ کەوتم. ئێوارە گەیشتمە کەرکووک و شەوێ لە هەولێر خەوتم.

داخەکـــەم زانـــین بـــووە پێشـــێلی ناسیاســـەتمەدار

مـــن ئەگـــەر شـیعرم نەبایـــە چـــی دەبـــوو دەس مایەکـــەم

گەرچی بەهرەی هەر نەدا بۆ من ئەبەد شـیعر و شـیعار

دڵنیـــام ڕۆژێ دەبـــێ قـــەدری دەگیـــرێ شـــیعری مـــن

قەت لە باخچەی شیعری «ئاسۆ» ناحەزی نـاگرێ قـەرار

هەولێر، هوتێل وڵات، ٢٠١٣/١١/٢

. فەرهەنگۆک .

(زۆربەی ئەم وشانەی لێرەدا هاتوون مانای تریشیان هەیە، لێرەدا ئاماژە بەو مانایە کراوە کە لە شێعرەکەدا مەبەست بووە)

ئاوەز: کێم کۆ بوون لە زام و برینەدا

ئاوسەرکەمی: هاوسەرکەمی؛ کەمایەسی، کەمبوود

ئەغیار: بێگانە

ئیستنساخ: لە روو نووسینەوە، نوسخە لێ هەڵگرتنەوە

بابەگورگور: کانگەیەکی نەوتە لە باشووری کوردستان، لە شاری کەرکووک

بارەتۆر: کەوی یەکساڵەی نەگیراو

بای سەبوون: بای زۆر گەرم

بوغز: رق و قین

بەدر: مانگی چاردە، مانگی پڕ

بەدەو: جوانچاک، ئەسپی خۆشبەز

بەردەباز: ئەو ریزە بەردەی لە ناو چەمدا بەسەریاندا دەپەڕنەوە

بەردەزەرد: چیایەکی لە نزیک بۆکان، شاخەوان موقبیل هونەرپەژووهـ لە رەوەزێکی ئەو شاخەوە هەڵدێرا و هەر لەسەر ئەو شاخەش نێژراوە.

بەروێ: بەرۆک

بەیار: زەمینی نەکێڵراو، بوورە

بێدەمار: بێفێز

پرینگانەوە: سڵەمینەوە، سڵە لێ کردن

پلەوبەردە: گۆماوێکە لە نزیک ئاوایی ساروقامیش

پۆڕ: باڵندەیەکی لە مریشک زلترە (دُرّاج)

پەلکە: کەزی، پرچ

پەپتووکە: جۆرێ چۆلەکەی بچووکی تیژباڵ

پێکوڵ: دڕکێکی سێ سووچە گیایەکەی بە زەویدا پان دەبێتەوە

پێسیر: یەخە، بەرۆک

تاڵە: ئەسمەری مەیلەو رەش

تامەزرۆ: زۆر بەتاسە

تراو: روون

تورپەت: گڵکۆ، مەزار

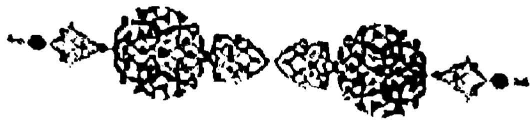
تۆرەمە: نەژاد، رەچەڵەک

تەپکە: داوی راوەمەل

تەپلە: کڵاوی لباد

تەتە: زنجیرە چیایەکە لە هەورامان دەکەوێتە نێوان مەریوان و پاوە

تەرلان: مەلێکی ڕاوکەرە

تەرە: ئاوارە

تەگەرە: کۆسپ و لەمپەر

تەنین: دەنگ دانەوە، تەنینەوە

تەوار: مێچکەی باز، بازی مێوینە

جەردە: دز و ڕێگر

جەز: گەنمی سوورکراوی سەر خەرمان

جەیب: باغەڵ

چارداخ: کۆخی ناو مەزرا

چەقەنە: دەنگ دەرهێنان بە لێکدانی قامکە گەورە و قامکی زەڕنەقووتە.

چەرمەوو: سپی

چەلەنگ: شۆخ و شەنگ

حەیتە: ئەندامی نێرینەی پیاو

خۆڵەپوت: خۆڵەمێش

خوناوە: شەونم، دڵۆپە بارانی زۆر ورد

خەرمانلۆغە: شیرینی خەرمان سوور بوون

خەس: خەست

خەش ڕژان: داخ ڕژان، داخ لە دڵدا نەمان

دڵەڕاوکە: دوودڵی، نیگەرانی

دەسنیا: چانراو، نانەوە (دار)

ڕسکان: ڕووان و هەڵچوون

ڕۆچنە: کونی ماڵ بۆ ڕووناکایی

ڕەحیماوا: گەڕەکێکی کوردنشینی کەرکووکە

ڕەشانگ: عەرزی بەفر لێ نەماو، تۆپەنێک لە زەوی کە بەفرەکەی تواوەتەوە

ڕەوت: جۆری ڕۆیشتن

ڕەوڕەوە: ئامرازێکە بۆ یاریدەدانی منداڵ بۆ پێ‌هەڵگرتن

+ زەل: قامیش

ژەرەژ: کەو

ستار گرتن: ئارام گرتن

سرک: قوشقی، ڕەوەک

سزبە: زۆپا، کوورە

سۆدرە: برێتی لە خەڵکی سادە

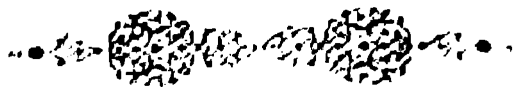
سۆنە: نێرەمراوی سەرسەوز

سوێسکە: سووسک، سویسکە، باڵدارێکە

سیخوار: زوقم، خووسار

سیوادە: برێتی لە خەڵکی سادە

شای‌مەردان: چیایەکە لە باشووری ناوایی ساروقامیش

شل: ڕەنگی سووری کاڵی پنۆکچنوک

بە کلک شەن کردن: بزنتی لە کەیف ساز بوون

شمشدەر: شەش لا، جیگەی کایەی مۆرەی شەش خاڵ لە نەردیندا

شەقار بەستن: فەلەشین، دادران

شیبا: سووکەبای شەوانە

غەنج: ناز و کرشمە

غیلمان: کوری جوانکیلەی بەحەشتی

شەن کردن: هەڵاوێشتن و بە با دانی خەرمان

فیس: تەقیلە و کلاوی قووچی سوور

قاشە ماسی: قەشە، جۆری ماسی زار گەورەی گۆشتخۆشە

قریوە: هەراوهۆریا لە خۆشیان

قلیچقایە: چیایەکە نزیک ناوایی ساروقامیش

قەرابە: دەفری گەورەی ئارەق و شەراب

قەدپاڵ: گەوە، ناوەڕاستی چیا

قەقنەس: باڵندەیەکی خەیاڵی دەنگخۆشە گۆیا دوای تەمەنێکی درێژ چرپی و چاڵ کۆ دەکاتەوە، دەخوێنێ و باڵ لێک دەدا تا ئاگر دەکاتەوە و خۆشی تێدا دەسووتێ.

قەیرە: کچی گەراوە

قوڵ بوون: قوڵت بوون، نابوود بوون و هیچ پێنەمان

قەڵەم کردن: پەڕاندن (لاق)

کر: نەخش

کڕ: بێدەنگ

کرژ: بەنی توند بادراو

کڕ: کۆگای سووری خرمان

کوڵ: نووک پەڕیو، زبر

کۆلارە: بادەوەی کاغەزی، تەیارەی کاغەزی

کۆلکە: قەدیم بە دەفتەری تۆماری ناو و نیشان دەگوترا

کەشار: ئاو لە زەوی نان بۆ ئاوەنیا، زەوی ئاو دان بەر لە جووت کردن

کەشمەکەش: کێشە و هەرا

کەلی کورتەک: چیایەکە لە باشووری کوردستان

کەوبوار: ڕێگەی گەرمێن کوێستان کردنی کەو

کەو کردن: سەرەند کردن و دابێژتن (کەو ئامرازێکی بێژنگئاسای کونکونە بۆ دابێژتنی دانەوێڵە کەڵکی لێ وەردەگیرێ)

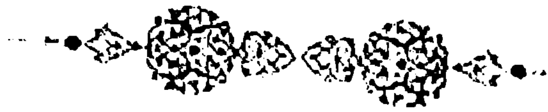
گڕ: زبر، کول

گراوی: یار

گردەمل: هێسقانی ئەستۆ، پێشەی مل

گۆلکە: گۆلاری بچووک

گەس: تامێک کە زار کۆ دەکاتەوە، وەک تامی میوەی کاڵ

لاتیل: تەماشا کردن بە گۆشەی چاو

لانەراز: نازشێواو

لز: تاڵ (بەن)

لزلز: چین لەسەر چین، توێتوێ

لەمپەر: کۆسپ

لەنگیزە: قوروچڵپاوی بارانی زۆر

مارانگاز: مارگەستوو

ملک و ماش: دارایی

مزز کردن: توند ڕا کردن

مەغموون: زیان دیتە لە سەودا

مەشکەی گاوس: مەشکەی دروستکراو لە پێستی گا

مێژوەرد: گیایەکە لەوەڕێکی خۆشی ئاژەڵانە

مێلاک کردن: زەواد کردن، لێ خواردن

ناسۆر: برینی تەشەناکردوو

نەقارە: جۆرە تەپڵێکە بە دوو دار لێدەدرێ

وار: جێگە ژیانی هاوینان لە ئێلاخ، هاوینەهەوار

وەشت: نەرمەبارانی بە کزەباوە

هیبوت: دابەزین، هاتنە خوار

هۆز: جەواڵی زۆر گەورەی یەکتایی

هەرزاڵ: جێگەی کەل و پەل لەسەردانان لە ڕەشماڵ و لە ناوماڵدا

هەڵبواردن: خۆ لێ لادان، سرنج پێ نەدان (خەت هەڵبواردن: لادان لەسەر ڕێچکەی خۆ)

هەیاران: ئەی دۆستان!

هێڵ: خەت

